

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
« ВСЕУКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ КІНОЛОГІЧНОГО СПОРТУ »

<https://www.dogsport.org.ua/>

E-mail: dogsport@i.ua, k9redcross@gmail.com, ufcsv.kiev@gmail.com

ЗАТВЕРДЖЕНО

Заступник Міністра
молоді та спорту України
Матвій БІДНИЙ

19 квітня 2021 р.

№ 12/5.3/21

ПРАВИЛА
СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ
ЗІ СПОРТУ ІЗ СОБАКАМИ

ЗМІСТ

I.	<u>Загальні положення</u>	3
II.	<u>Види і система спортивних змагань</u>	4
1.	<u>Види спортивних змагань</u>	4
2.	<u>Організаційні питання</u>	5
3.	<u>Положення про змагання</u>	6
III.	<u>Організатори і судді змагань</u>	7
IV.	<u>Учасники змагань та умови участі у змаганнях</u>	10
1.	<u>Оформлення заявок</u>	10
2.	<u>Мандатна комісія</u>	11
3.	<u>Жеребкування</u>	12
4.	<u>Деякі особливості участі у змаганнях</u>	13
5.	<u>Учасники змагань</u>	14
6.	<u>Представники команд</u>	18
7.	<u>Тренери команд</u>	19
V.	<u>Суддівська колегія</u>	20
1.	<u>Суддівська колегія змагань</u>	20
2.	<u>Головний суддя</u>	21
3.	<u>Заступники головного судді</u>	23
4.	<u>Головний секретар</u>	23
5.	<u>Рефері</u>	24
6.	<u>Суддя-стартер</u>	25
7.	<u>Суддя-хронометрист</u>	26
8.	<u>Суддя-інформатор</u>	28
9.	<u>Суддя при учасниках</u>	29
10.	<u>Інші судді та асистенти</u>	31
11.	<u>Оцінка роботи суддів</u>	31
12.	<u>Комісар змагань</u>	32
VI.	<u>Загальні правила проведення та суддівства змагань</u>	32

VII. Правила проведення та суддівства змагань за загальними видами програм	33
1. <u>Змагання з аджиліті</u>	33
2. <u>Змагання з двоборства</u>	54
3. <u>Змагання з дог-фрізбі</u>	61
4. <u>Змагання з пітч енд гоу</u>	72
5. <u>Змагання з танців з собаками</u>	76
6. <u>Змагання з тріалу</u>	87
VIII. Правила проведення та суддівства змагань за їздовими видами програм	95
1. <u>Змагання з перегонів на нартах</u>	95
2. <u>Змагання зі скіджорингу</u>	113
3. <u>Змагання з перегонів на пулках</u>	122
4. <u>Змагання з комбінованих перегонів</u>	128
5. <u>Змагання з естафетних снігових перегонів</u>	129
6. <u>Змагання з байкджорингу</u>	133
7. <u>Змагання з перегонів на скутерах</u>	141
8. <u>Змагання з перегонів на картах</u>	147
9. <u>Змагання з канікросу</u>	154
10. <u>Змагання з естафетних безснігових перегонів</u>	161
IX. Визначення переможців	164
X. Звітність	166
XI. Заходи безпеки для змагань всеукраїнського та міжнародного рангу ..	167
XII. Місце проведення змагань	168
XIII. Дисциплінарні заходи, апеляції, протести	169
XIV. Антидопінговий контроль	172
XV. Додаткові положення	172
<u>Витяг з Кваліфікаційних норм та вимог</u>	174
<u>Експертний висновок до Правил</u>	178
<u>Додатки</u>	179

I. Загальні положення

1. Правила спортивних змагань зі спорту із собаками (далі – Правила) визначають основні засади організації та проведення спортивних змагань зі спорту із собаками, які проводяться на території України.

2. Ці Правила розроблені відповідно до міжнародних Правил з кінологічного спорту Міжнародної Федерації кінологічного спорту (далі – МФКС) та Міжнародної Федерації їздового спорту (далі – МФЇС).

3. Вимоги цих Правил не поширюються на організацію та проведення міжнародних змагань на території України.

4. Право офіційно приймати рішення щодо внесення змін до цих Правил має Президія Всеукраїнської Федерації кінологічного спорту (далі – ВФКС). Таке рішення має точно та однозначно визначати дату набрання чинності змін до Правил і бути доведене до всіх членів ВФКС протягом одного місяця з дня прийняття.

5. Спортивні змагання зі спорту із собаками проводяться з метою:

1) розвитку спорту із собаками в Україні як напрямку спортивної, культурно-масової і виховної роботи з населенням;

2) залучення собаківників – аматорів, молоді до занять спортом із собаками, підготовки спортсменів – розрядників;

3) пропаганди занять і популяризації спорту із собаками;

4) виявлення найсильніших спортсменів і спортивних команд, визначення рейтингу спортсменів і спортивних організацій зі спорту із собаками;

5) відбору найсильніших спортсменів до складу збірних команд України зі спорту із собаками;

6) встановлення нових рекордів з програм спорту із собаками;

7) покращення методів та практики суддівства змагань зі спорту із собаками;

8) обміну досвідом, знаннями та інформацією.

6. Під час проведення спортивних змагань обробка та захист персональних даних їх учасників здійснюється відповідно до вимог Закону України “Про захист персональних даних”.

II. Види і система спортивних змагань

1. Види спортивних змагань

1. Змагання зі спорту із собаками поділяються на командні, особисто-командні та особисті.

2. У командних змаганнях визначається команда першість (результати виступу окремих спортсменів зараховуються команді в цілому).

3. В особистих змаганнях визначається особиста першість між спортсменами, що беруть участь.

4. В особисто-командних змаганнях визначається як особиста, так і командна першість.

5. Види програм змагань поділяються на загальні та їздові.

До загальних програм відносяться:

- 1) аджиліті;
- 2) двоборство;
- 3) дог-фрізбі;
- 4) пітч енд гоу;
- 5) танці з собаками;
- 6) тріал.

У їздових програмах спортсмени змагаються між собою на сніговій або ґрунтовій трасі з використанням спеціального спортивного інвентарю (лижі, пулки, нарти, велосипеди, упряжки тощо) і тяглою силами собак/собак.

Їздові програми містять у собі снігові та безснігові (дрейленд).

До снігових програм відносяться:

- 1) перегони на нартах;
- 2) скіджоринг;
- 3) перегони на пулках;

- 4) комбіновані перегони;
- 5) естафетні снігові перегони.

До безснігових програм відносяться:

- 1) байкджоринг;
- 2) перегони на скутерах;
- 3) перегони на картах;
- 4) канікрос;
- 5) естафетні безснігові перегони.

6. Виходячи зі специфіки програм зі спорту із собаками, на змаганнях може бути передбачений розподіл на класи в залежності від рівня спортивної майстерності учасників. Офіційні змагання всеукраїнського рангу проводяться лише у найвищому класі.

7. Змагання зі спорту із собаками не можуть проводитись із розподілом на групи чи класи в залежності від породи собак або з обмеженням участі, виходячи з породної належності собак, а також через наявність або відсутність документів щодо походження собак (родоводів). Такі обмеження розглядаються як дискримінація.

8. Положенням про змагання може бути встановлений допуск спортсменів до участі в залежності від спортивних розрядів.

9. Змагання мають назву, що містить інформацію щодо їх рангу. Назва змагань може містити власне найменування, що реєструється ВФКС з метою уникнення повторюваності.

2. Організаційні питання

1. Місце проведення міжнародних, всеукраїнських, обласних, регіональних або зональних змагань в Україні визначається ВФКС на конкурсній основі.

2. Організація – член ВФКС з метою отримання статусу технічного організатора змагань погоджує можливість їх проведення з місцевим органом виконавчої влади сфери фізичної культури і спорту, подає до ВФКС заявку не

пізніше 31 березня року, що передує року змагань (для міжнародних змагань – у терміни, встановлені положеннями МФКС та/або МФІС).

3. Положення про змагання

1. Для проведення змагань складається Положення про змагання (далі – Положення), що є офіційним документом, який регламентує проведення конкретних змагань і є підставою для їх організації та проведення. Положення не може суперечити цим Правилам.

2. Положення містить такі розділи:

- 1) найменування змагань;
- 2) цілі і завдання;
- 3) ранг змагань;
- 4) вид змагань (командний, особистий, особисто-командний);
- 5) організація та керівництво проведенням змагань;
- 6) місце і час проведення;
- 7) програма проведення змагань;
- 8) порядок допуску учасників і подання заявок;
- 9) безпека та підготовка місць проведення змагань;
- 10) порядок визначення першості у кожному виді програми;
- 11) умови визначення переможців і призерів та їх нагородження;
- 12) умови і порядок фінансування змагань;
- 13) строки та порядок подання заявок на участь у змаганнях;
- 14) інші умови, які забезпечують проведення конкретного змагання.

3. Положення не може передбачати проведення змагань серед спортсменів – власників собак окремої породи (порід) або містити обмеження на участь у змаганнях в залежності від породної належності собаки, наявності або відсутності документів щодо походження собаки (родоводу).

4. Положення не може мати розбіжностей з цими Правилами.

5. Якщо за підсумками змагань розігрується вихід у фінал змагань вищого рангу, присвоюються титули чи визначаються рейтинги, це вказується у Положенні. У такому разі Положення погоджується з ВФКС.

6. Положення надається учасникам:

- 1) всеукраїнські змагання – не пізніше, ніж за 4 місяці;
- 2) обласні, зональні і регіональні змагання – не пізніше, ніж за 3 місяці;
- 3) міські – не пізніше, ніж за 2 місяці;
- 4) інші змагання – не пізніше, ніж за 1 місяць.

7. Положення про всеукраїнські, обласні, регіональні і зональні змагання затверджуються відповідним органом виконавчої влади сфери фізичної культури і спорту та погоджуються з ВФКС.

III. Організатори і судді змагань

1. Організатори і судді змагань зобов'язані забезпечити спортсменам рівні умови участі в змаганнях. Ця вимога не розповсюджується на об'єктивно нездійсненні умови, зокрема, метеорологічні.

2. Загальне керівництво всеукраїнськими, обласними, регіональними і зональними змаганнями здійснює відповідний орган виконавчої влади сфери фізичної культури і спорту.

3. Організатором всеукраїнських, обласних, регіональних і зональних змагань зі спорту із собаками є ВФКС.

4. Технічним організатором (виконавчою дирекцією) змагань є філія ВФКС або організація – член ВФКС за місцем проведення змагань. Технічний організатор (виконавча дирекція) призначається (затверджується) організатором і працює під керівництвом організатора.

Технічний організатор (виконавча дирекція) відповідає за матеріально-технічне, інформаційне, транспортне, ветеринарне і медичне забезпечення змагань, розміщення учасників і суддів, харчування учасників, їх собак (якщо харчування передбачене Положенням).

Технічний організатор (виконавча дирекція) вживає необхідних заходів безпеки проведення змагань.

Технічний організатор (виконавча дирекція) відповідає за достатню для проведення змагань кількість офіційних осіб. Визначення офіційних осіб може

бути також покладено Положенням на організації, що беруть участь у змаганнях (команди).

5. Офіційні особи змагань.

Офіційна особа на змаганнях уповноважена організатором або технічним організатором (виконавчою дирекцією) на виконання визначених функцій щодо організації та проведення змагань у рамках, які не суперечать цим Правилам, Положенню, іншим нормативним документам.

Офіційні особи зобов'язані ознайомитись з їх правами, обов'язками, цими Правилами.

6. Виконавчий директор змагань.

Для забезпечення керівництва роботою технічного організатора (виконавчої дирекції) організатор призначає (затверджує) виконавчого директора змагань.

Виконавчий директор змагань зобов'язаний:

- 1) забезпечити одержання, придбання і виготовлення необхідного інвентарю та устаткування, нагородної атрибутики;
- 2) забезпечити достатню кількість обслуговуючого персоналу, провести інструктаж і розподіл обов'язків;
- 3) організувати транспортне забезпечення змагань;
- 4) організувати підготовку місця змагань відповідно до вимог Правил, доставку на місце змагань устаткування, інвентарю, його розміщення і видачу;
- 5) організувати зустріч, розміщення, за можливістю, харчування, а після закінчення змагань – відправлення суддів, учасників, їх собак;
- 6) організувати медичне і ветеринарне обслуговування;
- 7) забезпечити суддівську колегію і секретаріат змагань необхідним інвентарем, бланковою документацією;
- 8) організувати урочисте відкриття, нагородження переможців, закриття змагань;
- 9) за потреби, провести з представниками команд і суддями організаційну нараду;

10) після закінчення змагань організувати демонтаж устаткування, інвентарю, їх доставку до місця зберігання.

Адміністративно-технічний і обслуговуючий персонал змагань підпорядковується виконавчому директору.

Виконавчий директор не має права втрутатися в дії суддівської колегії змагань.

Виконавчий директор працює у взаємодії з головною суддівською колегією змагань. В частині матеріально-технічного та адміністративно-господарського забезпечення змагань виконавчий директор керується вказівками організатора та головного судді змагань.

На комплексні заходи з декількох видів програми змагань можуть призначатися заступники виконавчого директора.

7. Перед відкриттям змагань комісією, до якої входять головний суддя, головний секретар і виконавчий директор змагань, складається акт щодо відповідності підготовленого місця змагань цим Правилам і вимогам безпеки.

Комісія має право відкласти відкриття змагань, якщо підготовка місця змагань не відповідає вимогам цих Правил і безпеки. У цьому випадку головний суддя разом з виконавчим директором змагань мають вжити необхідних заходів для приведення місця змагань у відповідність до вимог цих Правил і безпеки.

8. Оргкомітет змагань.

Для організації проведення змагань організатором може бути сформовано оргкомітет, до складу якого залучаються представники органів влади, засобів масової інформації, відомств, політичних діячів, діячів культури тощо. Склад оргкомітету затверджується організатором та, за необхідності, відповідним органом виконавчої влади.

9. З метою підвищення рівня інформаційного забезпечення змагань рекомендується випустити до змагань у паперовому або електронному форматі та/або розмістити на своїй веб-сторінці у мережі Інтернет інформаційно-довідкове видання (каталог), в якому публікуються Правила з відповідних програм змагань, Положення про змагання, графік проведення, схема

розташування ділянок (рингів), списки заявлених команд і учасників, результати попередніх змагань, інші матеріали інформаційно-довідкового і методичного характеру.

10. З метою пропаганди спорту із собаками, залучення учасників і глядачів до змагань, рекомендується розмістити інформацію щодо запланованих змагань у засобах масової інформації, публікувати хід проведення і підсумки змагань.

11. Присутність лікаря і ветеринарного лікаря під час проведення змагань обов'язкова. Лікар змагань і ветеринарний лікар змагань зобов'язані мати набори відповідних медикаментів, необхідних для надання першої медичної (ветеринарної) допомоги.

IV. Учасники змагань та умови участі у змаганнях

1. Оформлення заявок

1. Заявки на участь у змаганнях подаються за встановленою формою, в порядку і у терміни, визначені Положенням та/або встановлені організатором.

2. В заявці зазначається інформація:

- 1) прізвище, ім'я, по батькові учасника повністю;
- 2) дата народження учасника;
- 3) індивідуальний податковий номер (ІПН) учасника або, якщо за віком учасник його не має – ІПН та прізвище, ім'я, по батькові одного з батьків;
- 4) номер телефону учасника, а за його відсутності – адреса;
- 5) кличка собаки, порода, стать, дата народження, номер чіпу та/або тавра;
- 6) у командній заявці – найменування організації, яка бере участь, її адреса і номер телефону, прізвище, ім'я, по батькові представника команди (для команди, що заявляється як група фізичних осіб – найменування команди, адреса і номер телефону представника команди);
- 7) прізвище, ім'я, по батькові тренера учасника (команди);
- 8) вид програми, група, клас, в яких виступає спортсмен.

3. У випадку участі в змаганнях збірних команд адміністративно-територіальних одиниць, заявка завірюється відповідним органом виконавчої

влади сфери фізичної культури і спорту за поданням відповідної філії ВФКС або організації – члена ВФКС.

4. У випадку участі в змаганнях команд спортивних організацій, заявка завіряється підписом керівника і печаткою організації.

5. В разі участі в змаганнях команд, заявлених як групи фізичних осіб, заявки завіряються підписами всіх учасників команди і її представника.

6. Особиста заявка від учасника завіряється його підписом.

7. Подання заявок на всеукраїнські, обласні, зональні і регіональні змагання погоджується з філією ВФКС відповідного регіону України.

8. Заявка на спортсмена (команду) може бути відхиlena, якщо вона подається не за формулою та/або відсутні (неправильно оформлені) документи, які мають бути надані разом із заявкою.

9. Представник команди має право здійснити заміну учасника не пізніше, ніж за годину до відкриття змагань. Після відкриття змагань заміна учасника не допускається. Запасні учасники вказуються в заявці в кількості, визначеній Положенням.

10. Спортсмен не може бути заявлений на змагання, якщо по відношенню до нього діє рішення щодо дискваліфікації, прийняте у встановленому порядку.

2. Мандатна комісія

1. Для забезпечення допуску учасників та їх собак до змагань призначається мандатна комісія змагань. До складу мандатної комісії включаються: виконавчий директор змагань, головний суддя змагань, головний секретар змагань, лікар змагань, ветеринарний лікар змагань.

2. Мандатна комісія приймає заяви на участь у змаганнях, перевіряє наявність визначених Положенням документів учасників та їх собак, забезпечує медичний і ветеринарний огляди.

3. Мандатна комісія складає список спортсменів та їх собак, які допущені до змагань, що є вихідним документом для складання стартового протоколу змагань.

4. Мандатна комісія має право відхилити заявку, якщо вона подана не за формою та/або відсутні (неправильно оформлені) документи, які мають бути надані разом із заявкою.

5. Представник команди (учасник особистого заліку) зобов'язаний пред'явити за вимогою мандатної комісії наступні документи на учасників:

1) паспорт або документ, що його замінює;

2) медичний допуск до змагань, виданий не раніше, ніж за 10 днів до початку змагань;

3) ветеринарний дозвіл на провезення собаки до місця проведення змагань;

4) інші документи, визначені організатором.

6. Паспорт або документ, що його замінює, також пред'являється за вимогою судді при учасниках перед виходом на старт.

7. Лікар змагань має право не допустити до участі в змаганнях спортсмена через відсутність у нього медичного допуску або якщо стан здоров'я спортсмена не відповідає вимогам щодо його участі в змаганнях з виду програми, за яким проводяться змагання.

8. Ветеринарний лікар змагань має право не допустити собаку на змагання через відсутність необхідних ветеринарних документів або за наявності у собаки явних ознак захворювання, що перешкоджає її виступу.

9. У встановлених органами державної влади випадках ветеринарний огляд собак перед змаганнями здійснюється відповідно установовою державної ветеринарної служби. У цьому випадку організатор змагань не несе відповідальності за рішення представників державної ветеринарної служби.

3. Жеребкування

1. Порядок виступу спортсменів визначається жеребкуванням.

2. Жеребкування проводиться серед учасників або команд, що визначається організатором, виходячи з програми змагань і специфіки виду програми.

3. Після проведення жеребкування заяви на участь у змаганнях не приймаються.

4. Деякі особливості участі у змаганнях

1. У змаганнях, де передбачений виступ спортсменів у вікових групах, учасник молодшої вікової групи має право виступати в наступній віковій групі за наявності допуску лікаря. Спортсмен може виступити в особистому заліку двічі, як у молодшій, так і старшій віковій групі. Якщо команда формується з представників різних вікових груп, у командному заліку спортсмен може бути заявлений тільки в одній віковій групі.

2. У змаганнях з двоборства, аджиліті та дог-фрізбі собака бере участь у виді програми лише з одним спортсменом.

3. В інших видах програми змагань допускається участь двох або декількох спортсменів з одним собакою. При цьому вони мають бути заявлені одною командою. Головний суддя змагань має право не дозволити наступні старти собаки, якщо собака має явні ознаки втоми та є підстави нанесення шкоди його здоров'ю чи життю.

4. У змаганнях з двоборства, аджиліті, пітч енд гоу, дог-фрізбі та танців з собаками спортсмен може брати участь у змаганнях з різними собаками. В інших програмах він може принести команді тільки один результат, з іншими собаками спортсмен заявляється і виступає в особистому заліку.

5. Положенням може бути встановлений інший порядок участі.

6. Якщо видом програми змагань передбачена подача собакі нормативних команд, спортсмени – представники інших держав мають право подавати нормативні команди державною мовою своєї країни. У цьому випадку разом із заявкою в мандатну комісію подається транскрипція і переклад команд українською мовою.

7. У випадку використання інших команд (жестів), ніж ті, що передбачені Правилами, спортсменам – учасникам відомчих команд дозволяється використовувати ці команди (жести). У цьому випадку разом із заявкою в мандатну комісію необхідно надати опис жестів і перелік команд, передбачених настановою відомства з виду програми.

5. Учасники змагань

1. Учасники змагань зобов'язані знати ці Правила, Положення та програму змагань, неухильно їх виконувати.

2. До участі в офіційних змаганнях зі спорту із собаками допускаються спортсмени, які зареєстровані у ВФКС та відповідно до свого віку у загальних програмах та у канікросі можуть виступати у таких вікових категоріях:

- 1) юнаки, дівчата – з 12 до 15 років;
- 2) юніори, юніорки – з 16 до 17 років;
- 3) чоловіки, жінки – з 18 років.

Для змагань з їздового спорту, за винятком канікросу, встановлено окремі вікові категорії:

- 1) юніори, юніорки – з 16 до 20 років (19- і 20-річні учасники вправі брати участь у класах чоловіки, жінки);
- 2) чоловіки, жінки – з 18 років;
- 3) ветерани (тільки для байкджорингу) – з 40 років (учасники у категорії ветерани можуть запросити дозволу брати участь у відповідних змаганнях у категоріях чоловіки, жінки).

Спеціальні правила для різних програм їздового спорту можуть вносити додаткові вікові обмеження і вимоги або коригувати вікові категорії, враховуючи місцеву практику.

3. В ході винесення рішень судді та офіційні особи змагань виходять з того, що спортсмени, тренери і представники команд знають ці Правила.

4. Учасник змагань, який показав очевидну технічну непідготовленість, може бути знятий зі змагань головним суддею.

5. Змагання можуть проводитись серед збірних команд адміністративно-територіальних одиниць.

6. Змагання можуть проводитись серед команд спортивних організацій (спортивних клубів, відомств тощо) і команд, заявлених як групи фізичних осіб. В такому випадку команда носить найменування організації, що її заявляє

(спортивного клуба, відомства тощо) або власне найменування, яке реєструє ВФКС з метою уникнення повторюваності.

7. Команди, що беруть участь у змаганнях, їх кількісний склад визначаються Положенням.

8. Спортсмен, що заявляється на участь у змаганнях, не може мати медичних протипоказань для участі в змаганнях з відповідної програми.

9. Представник, тренер і спортсмен, що заявляється на участь у змаганнях, зобов'язані враховувати вік, фізичний розвиток і стан здоров'я спортсмена з метою уникнення небезпеки для здоров'я чи життя.

10. Спортсмен зобов'язаний мати медичний допуск на участь у змаганнях або подати організаторам заяву про особисту відповідальність за своє здоров'я і життя.

11. За рішенням лікаря змагань спортсмен може бути направлений на медичний огляд до початку змагань.

12. Лікар змагань може відсторонити спортсмена від участі в змаганнях з медичних показників, якщо стан здоров'я спортсмена не відповідає вимогам до учасників змагань.

13. Спортсмен зобов'язаний:

- 1) поводитись гідно, бути чесним у спортивній боротьбі;
- 2) знати і дотримуватись Правил і Положення;
- 3) бути ввічливим у спілкуванні з суддями, офіційними особами та іншими учасниками, виконувати вимоги суддів і офіційних осіб, не заважати їх роботі, не створювати перешкод для виступу інших учасників;
- 4) виступати на змаганнях в охайному одязі, який відповідає вимогам виду програми змагань;
- 5) не допускати грубого поводження зі своїми і чужими собаками;
- 6) вчасно прибувати на старт за викликом судді при учасниках;
- 7) виступати у змаганнях за організацію, у якій він проходить спортивну підготовку (крім випадків, коли він включений до складу збірної команди суб'єкта ВФКС чи збірної команди України).

14. Спортсмен має право:

- 1) після проходження передбачених цими Правилами процедур брати участь у змаганнях відповідно до Правил і Положення;
- 2) звертатися до суддівської колегії тільки через представника команди;
- 3) після закінчення проходження ділянки (рингу) отримати від судді (технічного персоналу) цього рингу інформацію щодо результатів виступу (у випадку, якщо відсутнє табло відкритого суддіства і не створюється перешкода для виступу іншого участника).

15. Спортсмен зобов'язаний мати спорядження та інвентар, які необхідні для участі в змаганнях у відповідному виді програми змагань. У випадку відсутності спорядження або інвентарю, який необхідний для виступу, спортсмен дискваліфікується у цьому виді програми (вправі, заїзді, етапі).

16. Спортсмену може видаватись стартовий номер, що кріпиться на одязі.

17. За грубе поводження із собакою, неспортивну поведінку, створення перешкоди для виступу іншого участника спортсмен дискваліфікується, а його результат анулюється як в особистому, так і в командному заліках. Цей пункт Правил діє з моменту прибуття спортсмена до місця проведення змагань і до моменту вибуття з місця проведення змагань.

18. У змаганнях можуть брати участь тільки спортсмени з фізично здоровими собаками. Спортсмени з хворими собаками, суками, що пустують і вагітні, до змагань не допускаються.

19. Тренер, представник команди та спортсмен зобов'язані враховувати вік, фізичну кондицію і стан здоров'я собак, які заявляються для участі у змаганнях з метою уникнення небезпеки для їх здоров'я чи життя.

20. За окремими видами програм змагань може бути передбачений мінімальний вік допуску собак до участі в них.

21. Собаки, що беруть участь у змаганнях, мають бути вакциновані, з ветеринарними документами відповідно до ветеринарних вимог.

22. Якщо ветеринарний лікар змагань знайде собаку з ознаками інфекційного захворювання, спортсмен, який виступає з цим собачкою,

дискваліфікується і має негайно залишити місце проведення змагань разом із собакою і спорядженням.

23. За рішенням ветеринарного лікаря змагань собака може бути направлений на перевірку фізичного стану до початку змагань. За рішенням головного судді це може бути умовою допуску до старту.

24. Ветеринарний лікар змагань має право відсторонити собаку від участі в змаганнях за ветеринарними показниками, якщо стан його здоров'я викликає побоювання (виснаженість тощо).

25. Собака, з яким виступає учасник, може бути власністю самого учасника, власністю організації, яку представляє учасник, а також власністю третьої особи, що має бути зазначене в заявці на участь.

26. У місці проведення змагань собаки мають бути під наглядом, на повідцях, а в місцях масового скручення людей – в намордниках. Утримання собак без намордників і повідців дозволяється тільки під час виконання вправ і на офіційно оголошенні розминці.

27. Якщо організатором передбачене місце для утримання собак, то поза часом виступу собаки мають знаходитись в цьому місці.

28. Відповідальність за належне утримання собак на період проведення змагань несе представник відповідної команди (для учасників особистого заліку – самі учасники). Головний суддя має право дискваліфіковати спортсмена за неналежне утримання собаки.

29. Інциденти, пов'язані з укусами в місці проведення змагань, розбираються головним суддею. У результаті розбору ситуації головний суддя може прийняти рішення щодо дискваліфікації осіб, причетних до цього інциденту. Матеріальні та інші претензії між особами, причетними до інциденту, розглядаються в порядку, визначеному законодавством України.

30. Спортсмен дискваліфікується за укус, нанесений його собакою офіційній особі змагань. Виключенням може бути недотепна (неправильна) робота помічників у тих вправах, де видом програми змагань передбачена демонстрація собакою хватки.

31. В разі встановлення факту завчасного непопередження спортсменом організатора про те, що собака, з яким він братиме участь у змаганнях, пустує, не отримав дозволу на участь у змаганнях від організаторів, з'явився на змагання з цим собакою, відповідальність несе представник команди і вся команда дискваліфікується.

32. У змаганнях, що складаються більш ніж з однієї вправи, за рішенням головного судді може бути проведена процедура ідентифікації собак. Процедуру ідентифікації проводить призначена головним суддею офіційна особа, як правило, суддя при учасниках.

6. Представники команд

1. Представник команди є адміністративним керівником команди і несе відповідальність за дисципліну та організованість команди. Представник команди вказується в заявці на участь.

2. Обов'язки представника може виконувати капітан команди (у заявці має бути зазначено, хто зі спортсменів – капітан команди).

3. Представником може бути заявлений тренер команди.

4. Представник команди зобов'язаний:

1) забезпечити організоване і своєчасне прибуття команди на змагання;
2) забезпечити проходження учасниками команди процедур, встановлених Правилами, вчасно представити заявку і необхідні документи, взяти участь у жеребкуванні та отримати стартові номери;

3) забезпечити своєчасне, організоване прибуття спортсменів на урочисте відкриття змагань, розминку, виступ, нагородження переможців та закриття змагань;

4) забезпечити організоване розміщення команди в процесі змагань, а також вихід учасників на старт у відповідності зі стартовим протоколом;

5) бути присутнім на нарадах представників і представляти інтереси команди та окремих її учасників;

6) доводити до відома спортсменів необхідну інформацію щодо розпорядку та графіку проведення змагань, рішення суддівської колегії, організатора змагань;

7) спостерігати за ходом виступу учасників;

8) забезпечувати виконання спортсменами команди вимог суддів та інших офіційних осіб, а також розпорядку дня змагань;

9) не втручатися в дії суддів, офіційних осіб, не вступати з ними в суперечки.

5. Представник команди має право отримувати довідки з питань, що відносяться до проведення змагань, у головного судді, головного секретаря і виконавчого директора змагань, а також подавати головному судді письмові заяви щодо проведення змагань і письмові протести з приводу суддівства.

6. Представник команди не може залишати місце проведення змагань до оголошення щодо закінчення змагань (етапу змагань).

7. Представник команди разом з тренером команди відповідає за виконання спортсменами Правил, Положення, розпорядку дня змагань та інших вимог головного судді, організатора змагань, доведених до представника команди.

8. За неспортивне поводження представника вся команда може бути відсторонена від участі у змаганнях (дискваліфікована), а її результат анульований.

7. Тренери команд

1. Тренер команди здійснює методичне керівництво командою, визначає стратегію і тактику виступів спортсменів, спостерігає за виступом вихованців і аналізує результати їх виступів.

2. Тренер команди може бути заявлений представником команди.

3. Тренер команди разом з представником команди відповідають за виконання спортсменами Правил, Положення, розпорядку дня змагань і інших вимог головного судді, організатора змагань, доведених до представника команди.

4. За неспортивне поводження тренера вся команда може бути відсторонена від участі в змаганнях (дискваліфікована), а її результат анульований.

V. Суддівська колегія

1. Суддівська колегія змагань

1. Суддівство змагань зі спорту із собаками здійснюють судді, які атестовані у встановленому порядку ВФКС, МФКС або МФЇС.

2. Для керівництва роботою суддів формується суддівська колегія змагань у складі головного судді, головного секретаря, а також, у разі потреби, заступників головного судді змагань та/або заступників головного секретаря змагань. Кількісний склад суддівської колегії залежить від рангу та виду змагань, кількості учасників та кількості змагальних майданчиків. Головним суддею на змаганнях регіонального рівня призначається суддя з кваліфікацією не нижче національної категорії.

3. Суддівська колегія призначається:

1) на всеукраїнські, обласні, зональні і регіональні змагання – не пізніше, ніж за 60 днів до початку змагань;

2) на інші змагання – не пізніше, ніж за 30 днів.

4. Суддівська колегія на всеукраїнські, обласні, зональні і регіональні змагання призначається ВФКС.

5. Суддівська колегія змагань іншого рангу призначається філією ВФКС або організацією – членом ВФКС.

6. Якщо за підсумками змагань розігрується вихід у фінал змагань вищого рангу, присвоюються титули чи визначаються рейтинги, суддівська колегія цих змагань затверджується ВФКС.

7. У суддівську колегію залучаються найбільш досвідчені судді, що мають високу кваліфікацію і досвід суддівства з відповідного виду програми змагань і суддівську категорію, яка відповідає вимогам Положення про суддів і суддівські категорії зі спорту із собаками.

8. Для виконання обов'язків судді зобов'язані мати відмінний знак. Одяг суддів має бути охайним. Для окремих видів програм змагань може бути встановлена спеціальна суддівська форма.

9. Судді мають прибути на місце проведення змагань завчасно, у визначений організатором час, але не пізніше, ніж за годину до початку змагань, і зареєструватися, здати суддівські посвідчення в секретаріат змагань. Після закінчення змагань суддівські посвідчення повертаються власникам із внесеними до них оцінками за суддівство.

10. Під час суддівства змагань судді зобов'язані:

- 1) визначати оцінку спортсмена суверо у відповідності до цих Правил;
- 2) бути об'єктивними і неупередженими у вирішенні питань суддівства, бути прикладом для спортсменів;
- 3) сумлінно ставитись до виконання обов'язків, сприяти організованому проведенню змагань;
- 4) створювати учасникам змагань рівні умови виступу;
- 5) вчасно і правильно оформлювати суддівські документи (протоколи, оціночні аркуші), без затримки передавати їх до секретаріату змагань.

11. Суддя, викритий у необ'єктивності, відстороняється від суддівства рішенням головного судді.

12. Суддя не має права без дозволу головного судді залишати чи змінювати визначену ділянку суддівства до кінця змагань.

13. У ході суддівства суддя не має права надавати спортсменам допомогу в проходженні ділянки (давати поради, підказувати рішення тощо), може дати роз'яснення щодо вказівок, якщо їх не зрозумів спортсмен.

2. Головний суддя

1. Головний суддя має всю повноту суддівської влади на змаганнях, має право приймати будь-які рішення відповідно до цих Правил. Під час обговорення рішень із членами головної суддівської колегії вирішальне слово залишається за головним суддею. Рішення головного судді є остаточним.

2. Головний суддя зобов'язаний:

1) вирішити з виконавчим директором змагань питання матеріально-технічного і адміністративно-господарського забезпечення змагань;

2) провести семінари і наради із суддями, представниками, довести до суддів і представників розпорядок змагань, іншу необхідну інформацію, розставити суддів за ділянками і проінструктувати їх;

3) перевірити місце проведення змагань, прийняти ділянки суддіства на відповідність їх до вимог Правил і норм безпеки, перевірити наявність необхідного інвентарю та устаткування;

4) контролювати правильність суддіства на ділянках (рингах), вирішувати спірні питання із тлумачення Правил і Положення, розглядати подані заяви і протести, виносити за ними рішення на підставі цих Правил;

5) негайно відстороняти від роботи суддів, викритих у необ'єктивному суддістві або таких, що не справляються із суддіством;

6) разом з головним секретарем змагань підготувати звіт про змагання.

3. Головний суддя має право:

1) відкласти початок змагань, якщо місце проведення не відповідає вимогам Правил чи нормам безпеки, до усунення виявлених недоліків, проінформувавши про це виконавчого директора змагань;

2) оголосити перерву в змаганнях у випадку несприятливих метеорологічних умов;

3) у разі потреби переміщувати суддів з однієї ділянки суддіства на іншу або здійснювати їх заміну;

4) під час розгляду протестів і заяв скасовувати рішення суддів, якщо вони не відповідають Правилам, корегувати роботу суддів;

5) дискваліфіковати на час змагання спортсменів, представників, тренерів у випадках, передбачених цими Правилами.

4. Головний суддя несе відповідальність за організацію суддіства і якість роботи суддів.

5. Головний суддя разом з організатором здійснює підбір суддівської бригади змагань і розставляє суддів за ділянками.

6. На змаганнях з видів програм, Правилами яких передбачена одна ділянка суддівства (ринг), головний суддя може здійснювати безпосереднє суддівство на ділянці (ринзі) у якості рефері.

3. Заступники головного судді

1. Для допомоги головному судді можуть призначатись заступники головного судді. Заступники головного судді входять до складу суддівської бригади змагань, керують окремими ділянками суддівства (групами ділянок), беруть участь в обговоренні рішень щодо протестів, працюють під керівництвом головного судді.

2. Рефері і судді тих ділянок, для керівництва яких призначений заступник головного судді, підпорядковуються заступнику головного судді.

4. Головний секретар

1. Головний секретар змагань підпорядковується головному судді змагань і керує роботою секретаріату змагань, а також суддів у частині, що стосується оформлення ними протоколів суддівства (оціночних аркушів) і занесення до них результатів виступів учасників.

2. Кількість суддів-секретарів, які працюють у секретаріаті змагань, визначається, виходячи з масштабу змагань і кількості заявлених учасників.

3. Головний секретар відповідає за правильність обробки протоколів, підрахунку балів і визначення місць окремих учасників і команд та нагородження переможців і призерів змагань.

4. Головний секретар зобов'язаний:

1) разом з виконавчим директором змагань (або призначеною ним офіційною особою) підготувати документацію і бланки, що необхідні для проведення змагань, забезпечити видачу бланкової документації суддям на ділянках;

2) перед початком змагань (етапу змагань) провести інструктаж із суддями-секретарями, розподілити між ними обов'язки, контролювати їх роботу;

3) провести жеребкування учасників і забезпечити оформлення стартових протоколів та передачу їх судді при учасниках і судді-інформатору. Забезпечити

оформлення карток учасників змагань і передачу їх судді-інформатору (для окремих видів програм змагань можуть встановлюватись різні форми стартових протоколів);

4) на підставі протоколів (оціночних аркушів), що надходять, забезпечити підготовку зведеніх протоколів і визначення результатів змагань, перевірити правильність заповнення протоколів;

5) організовувати роботу секретаріату таким чином, щоб результати виступів оброблялись акуратно, правильно, без затримок;

6) забезпечити своєчасне внесення результатів виступів учасників у зведене табло змагань (екран відкритого суддівства), а також їх передачу судді-інформатору;

7) забезпечити підведення підсумків змагань, підготовку матеріалів для проведення церемонії нагородження переможців (дипломи, медалі, призи тощо);

8) негайно доповідати головному судді щодо протестів і заяв, що надійшли;

9) разом з головним суддею підготувати звіт щодо проведених змагань.

5. Зведені протоколи, а також інші необхідні документи заповнюються акуратно, за встановленою формою та підписуються головним суддею і головним секретарем. Виправлення в протоколах заверяються підписом головного секретаря.

6. Для роботи в секретаріаті на крупних комплексних змаганнях зі спорту із собаками в допомогу головному секретарю призначаються заступники головного секретаря, що є членами головної суддівської бригади і працюють під керівництвом головного секретаря.

5. Рефері

1. Для здійснення безпосереднього суддівства на ділянці (ринзі) призначається рефері, який підпорядковується головному судді змагань.

2. Рефері зобов'язаний:

1) здійснювати суддівство відповідно до Правил;

2) перед початком змагань отримати необхідну для суддівства документацію та інвентар, перевірити підготовку і устаткування ділянки (рингу) на відповідність до вимог Правил, вчасно доповісти головному судді щодо наявних недоліків і, разом з офіційними особами, що призначенні виконавчим директором, вжити заходів для усунення недоліків;

3) за наявністю підлеглих суддів, асистентів, помічників – провести з ними інструктаж з методики суддівства і оформлення протоколів, керувати роботою підлеглих суддів, асистентів і помічників, стежити за правильним внесенням результатів до протоколів;

4) забезпечити демонстрацію результатів виступів спортсменів на ділянці (рингі) при наявності карток (табло) відкритого суддівства;

5) забезпечити своєчасну здачу протоколів (оціночних аркушів) у секретаріат змагань;

6) після закінчення змагань здати отриманий інвентар.

3. У ході колегіального обговорення з підлеглими суддями результатів виступу спортсмена, остаточне рішення залишається за рефері.

4. Суддівство з танців з собаками здійснюють декілька самостійних рефері у кількості, що визначена Правилами для цього виду програми змагань. В такому випадку кожний з рефері оцінює виступ спортсмена самостійно і не має права обговорювати оцінку зі своїми колегами.

6. Суддя-стартер

1. У видах програм змагань, в яких старт спортсмена здійснюється за сигналом судді, призначається суддя-стартер, який підпорядковується головному судді і відповідає за подачу стартового сигналу відповідно до Правил.

2. Суддя-стартер зобов'язаний:

1) перед початком змагань отримати необхідну документацію та інвентар, перевірити працездатність стартового пістолета та іншого устаткування і, у випадку їх несправності, доповісти головному судді;

2) перед початком змагань перевірити розмітку та устаткування старту, а у випадку невідповідності до вимог Правил – доповісти головному судді і разом з

офіційними особами, що призначенні виконавчим директором, вжити заходів для усунення недоліків;

- 3) перед кожним стартом переконатись у готовності суддів-хронометристів і рефері (суддів на ділянках);
- 4) стежити за правильністю положення спортсмена і його собаки на старті;
- 5) при змінному старті випускати спортсмена на трасу у встановлений час;
- 6) контролювати, щоб старт спортсмена відбувся не раніше стартового сигналу;
- 7) після закінчення змагань здати отриманий інвентар.

3. Якщо спортсмен здійснив старт до стартового сигналу, стартовий сигнал не подається, а суддя-стартер повертає спортсмена командою “Назад!” та/або подвійним пострілом із стартового пістолета.

4. Якщо спортсмен здійснив третій фальстарт або не здійснив старт зі своєї вини протягом двох хвилин з моменту виходу на лінію старту, суддя-стартер дискваліфікує спортсмена у вправі.

7. Суддя-хронометрист

1. Для забезпечення хронометражу проходження учасником дистанції призначається суддя-хронометрист, який підпорядковується головному судді змагань і відповідає за правильність визначення часу, витраченого учасником на подолання дистанції (виконання вправи).

2. Суддя-хронометрист зобов'язаний:
 - 1) перед початком змагань отримати необхідну документацію та інвентар, здійснити звірку отриманих секундомірів (хронометрів) і працевздатність іншого устаткування та, у випадку їх несправності, доповісти головному судді;
 - 2) перед початком змагань перевірити розмітку фінішу та, у випадку невідповідності розмітки до вимог Правил, доповісти головному судді і разом з офіційними особами, призначеними виконавчим директором, вжити заходів для усунення недоліків;

3) за наявності підлеглих суддів і асистентів провести з ними інструктаж з методики визначення часу і оформленню протоколів, контролювати роботу цих суддів і правильність внесення результатів хронометражу до протоколу;

4) забезпечити демонстрацію результатів хронометражу у випадку наявності карток (табло) відкритого суддіства;

5) у ході змагань координувати свої дії із суддею-стартером;

6) забезпечити правильне оформлення і своєчасну здачу протоколів хронометражу до секретаріату змагань;

7) після закінчення змагань здати отриманий інвентар.

3. Хронометраж проходження спортсменом дистанції визначається за показниками трьох хронометрів (секундомірів), якщо Правилами з конкретного виду програми не встановлено інше.

У випадку, якщо три хронометри (секундоміра) показують різний час, зараховуються показання хронометра, який показує середній результат.

У випадку, якщо два хронометри з трьох показують одинаковий час, зараховуються показання цих хронометрів.

У випадку, якщо спрацювали тільки два хронометри, результат визначається як середнє арифметичне їх показників.

4. Момент старту фіксується:

1) якщо старт дається пострілом із стартового пістолета, хронометри запускаються по “димку” від пострілу;

2) якщо старт дається відмахуванням, хронометри запускаються в момент перетину рукою судді лінії плеча;

3) якщо старт здійснюється в момент перетину собакою лінії старту, хронометри запускаються в момент перетину собакою лінії старту грудьми.

5. Момент фінішу фіксується:

1) якщо момент закінчення проходження дистанції (траси) засікається за спортсменом, хронометри виключаються в момент торкання площини фінішу грудьми спортсмена;

2) якщо момент закінчення проходження дистанції (траси) засікається за собакою, хронометри зупиняються в момент торкання площини фінішу грудьми собаки.

6. Інші судді скидають показання хронометрів тільки за вказівкою судді-хронометриста.

7. Якщо для визначення часу використовується електронна апаратура (електронний старт/фініш), результати хронометражу визначаються показаннями електронної апаратури.

У цьому разі призначається додатковий суддя-хронометрист, який здійснює контрольні вимірювання часу хронометром на випадок збою електронної апаратури.

Додатковий суддя-хронометрист, що здійснює контрольні вимірювання часу, може призначатися в інших випадках за рішенням головного судді.

8. Суддя-інформатор

1. Для оголошення гучномовним зв'язком інформації щодо ходу змагань призначається суддя-інформатор, який підпорядковується головному судді змагань і відповідає за доведення до глядачів і учасників правильної і своєчасної інформації щодо умов, ходу і результатів змагань.

2. В частині оголошення попередніх результатів суддя-інформатор працює під керівництвом головного секретаря змагань.

3. Суддя-інформатор зобов'язаний:

1) перед початком змагань отримати необхідну документацію (стартові протоколи, картки учасників тощо) та інвентар, перевірити справність устаткування та у випадку виявлення несправностей доповісти головному судді змагань;

2) добре орієнтуватись в Правилах і Положенні, знати програму змагань і розпорядок їх проведення, вивчити і мати при собі результати попередніх аналогічних змагань і користатись ними під час коментування;

3) через гучномовний зв'язок подавати інформацію щодо програми змагань, виконуваних вправ, досягнень учасників і команд, які беруть участь у змаганнях;

4) за вказівкою головного судді, головного секретаря, виконавчого директора змагань передавати розпорядження, повідомлення і оголошення для глядачів та учасників;

5) повідомляти у ході змагань попередні результати;

6) роз'яснювати дії суддів, приводити витяги з Правил, знайомити глядачів зі спортом із собаками і завданнями ВФКС;

7) під час виклику на старт спортсмена повідомити його стартовий номер, прізвище та ім'я, спортивний розряд (звання), кличку і породу собаки (собак), назвати команду (організацію), до якої належить спортсмен, а також оголосити його спортивні досягнення;

8) після закінчення змагань здати отриману документацію та інвентар.

4. Суддя-інформатор координує оголошення із суддею при учасниках для того, щоб вчасно повідомляти щодо виходу на старт наступного спортсмена.

5. Судді-інформатору забороняється:

1) обговорювати дії суддів на ділянках і рішення головної суддівської колегії;

2) висловлювати особисті симпатії до будь-якого спортсмена чи команди;

3) під час коментування виступу спортсмена підказувати йому тактику чи способи виконання вправи;

4) робити негативні зауваження на адресу організатора та офіційних осіб змагань, а також спортсменів і тренерів;

5) без дозволу головного судді передавати мікрофон іншій особі.

6. Результати, які повідомляються в процесі проведення змагань, носять характер попередніх, про що необхідно інформувати учасників і глядачів.

9. Суддя при учасниках

1. Для зв'язку між спортсменами і суддями, забезпечення своєчасного виходу учасника на старт (на ринг) призначається суддя при учасниках, який

підпорядковується головному судді і відповідає за порядок у передстартовій зоні.

2. Суддя при учасниках зобов'язаний:

- 1) перед початком змагань (етапу змагань) отримати у головного секретаря стартовий протокол змагань, а також іншу документацію та інвентар;
- 2) перед початком змагань перевірити передстартову зону на відповідність до Правил змагань та, у випадку виявлення невідповідності, доповісти головному судді, разом із представниками організатора вжити заходів для усунення недоліків;
- 3) за наявності підлеглих суддів і асистентів провести з ними інструктаж і розподілити обов'язки;
- 4) доводити до відома представників розпорядок дня, час початку змагань, зміни в розпорядку проведення змагань, інформувати щодо рішень організатора змагань і головного судді змагань, які стосуються учасників;
- 5) забезпечити ознайомлення представників зі схемою розташування рингів (ділянок) чи траси;
- 6) контролювати своєчасне прибуття спортсменів із собаками до передстартової зони;
- 7) випускати спортсменів на старт суворо у відповідності зі стартовим протоколом;
- 8) без затримки подавати сигнал для виклику учасника, а у випадку неявки спортсмена в передстартову зону протягом двох хвилин з моменту виклику, запросити на старт наступного учасника;
- 9) перевіряти одяг і взуття спортсменів, екіпірування собак, інвентар і устаткування на відповідність до Правил;
- 10) у разі невідповідності до Правил змагань одягу, взуття спортсмена, екіпірування собаки, інвентарю або устаткування повідомляти спортсмену про необхідність усунення цієї невідповідності і не допускати спортсмена на старт до усунення недоліків;

11) у разі неможливості усунення спортсменом невідповідностей Правилам змагань одягу, взуття, екіпірування собаки, інвентарю й устаткування протягом двох хвилин, запросити на старт наступного участника;

12) вести облік спортсменів, що були допущені до старту і не з'явилися на старт;

13) вчасно здавати стартовий протокол зі своїми позначками в секретаріат змагань;

14) після закінчення змагань здати отриманий інвентар.

3. За неявку в передстартову зону протягом двох хвилин з моменту виклику суддею при учасниках або за неможливості усунення невідповідностей одягу, взуття, екіпірування собаки, інвентарю та устаткування протягом двох хвилин, спортсмен дискваліфікується в цій вправі.

10. Інші судді та асистенти

1. Для формування суддівських бригад на ділянках призначаються інші судді та асистенти.

2. Інші судді та асистенти підпорядковуються рефері (суддям на ділянках).

3. Обов'язки між іншими суддями та асистентами розподіляє рефері (суддя на ділянці).

4. Інші судді беруть участь у колегіальному обговоренні оцінки спортсмена. Під час обговорення рішень з іншими суддями вирішальне слово залишається за рефері (суддею на ділянці). Рішення рефері (судді на ділянці) є остаточним і може бути скасовано тільки головним суддею.

5. Головний суддя виставляє оцінки іншим суддям, враховуючи думки відповідного рефері (судді на ділянці).

11. Оцінка роботи суддів

1. За результатами роботи суддям виставляються наступні оцінки за якість суддівства:

1) відмінно (відсутні зауваження по суддівству);

2) добре (за отримання зауваження по суддівству);

3) задовільно (за отримання попередження по суддівству);

4) незадовільно (за дискваліфікацію судді).

2. Головному судді змагань і головному секретарю змагань оцінка виставляється організатором змагань.

3. Оцінки рефері та іншим суддям виставляються головним суддею змагань.

12. Комісар змагань

1. Комісар змагань призначається ВФКС на офіційні змагання, де відбувається розіграш виходу у фінал змагань вищого рангу, присвоєння титулів і визначення рейтингів.

2. Комісар присутній на змаганнях, оцінює роботу головної суддівської колегії, організацію проведення змагань.

3. Комісар не приймає рішень, пов'язаних з виконанням функцій іншими офіційними особами змагань, він не може втрутатися в дії організатора, головного судді, інших суддів, не приймає і не розглядає протести та заяви.

4. За зверненням головного судді, головного секретаря або виконавчого директора змагань комісар може висловлювати думку щодо проведення змагань.

5. Комісар змагань має право відсторонити від суддівства головного суддю та/або головного секретаря змагань за необ'єктивне чи некваліфіковане суддівство, що загрожує перекручуванню результатів змагань. При цьому він зобов'язаний передати виконання обов'язків цієї посадової особи його заступнику, а у випадку відсутності такого – одному з найбільш кваліфікованих суддів.

6. Комісар не може брати на себе виконання обов'язків головного судді або головного секретаря, іншим способом брати участь у роботі суддівської колегії змагань.

VI. Загальні правила проведення та суддівства змагань

1. Церемонії відкриття і закриття змагань зі спорту із собаками і нагородження переможців проводяться в урочистій обстановці. На урочисті заходи та нагородження спортсмени мають виходити з собаками.

2. На офіційних всеукраїнських змаганнях піднімається Державний Прапор України (під звуки Державного Гімну України).

3. На інших змаганнях додатково може підніматися прапор ВФКС, спортивного товариства, що проводить змагання, прапор відповідного адміністративно-територіального утворення.

4. На відкритті та/або закритті змагань організаторами може бути передбачена культурна програма (фізкультурно-спортивні програми, виступи артистів естради тощо).

VII. Правила проведення та суддівства змагань

за загальними видами програм

1. Змагання з аджиліті

1. Загальні вимоги до проведення змагань:

1) кількісний склад команди, залікова кількість учасників, характер заліку на змаганнях обумовлюється Положенням;

2) форма одягу спортсмена – спортивний костюм і спортивне взуття;

3) під час виступу спортсмена наявність на ньому стартового номера обов'язкова;

4) під час проходження траси спортсмену забороняється тримати будь-що в руках (крім естафетної палички під час виконанні вправи “естафета”);

5) спортсмени не мають права вносити із собою в ринг нічого, що може додатково впливати на керування собакою (наприклад: свисток, повідець, поясна сумка, корм у кишені, іграшка тощо);

6) під час проходження траси на собаці не може бути ніякого спорядження, предметів і одягу (нашийник, намордник, кофта тощо). Виключення складає гумка чи шпилька для фіксації чубчика собаки, якщо без гумки чи шпильки чубчик закриває очі собаки;

7) протести щодо суддівства приймаються і розглядаються тільки у випадку наявності відеозапису, де чітко зафіксовано момент проходження траси, який опротестовується;

8) судді своїми діями не можуть створювати перешкод подоланню траси.

2. Учасники змагань:

1) якщо Положенням не визначені вікові групи, вважається, що змагання проводяться в групі дорослих. В разі проведення змагань для осіб з інвалідністю для спортсменів обов'язкова наявність свідоцтва, що підтверджує групу інвалідності;

2) для окремих категорій змагань може бути передбачена група осіб літнього віку;

3) спортсмени, які відносяться за віком до груп юнаків та дівчат або юніорів та юніорок, можуть бути заявлені в групу чоловіків та жінок, виходячи з рівня їх спортивної майстерності;

4) якщо на змаганні передбачено розподіл за віковими групами, спортсмен може бути заявлений тільки в одній групі.

3. Особливості суддівства.

Суддівство всіх трас може здійснювати один рефері, для траси (або декількох трас) може бути призначений окремий рефері. Якщо суддівство всіх трас здійснюється одним рефері, він є головним суддею змагань. Якщо суддівство трас здійснюють різні рефері, призначається головний суддя змагань.

За рішенням головного судді змагань суддя при учасниках робить контрольні виміри собак і заносить результати до спеціального протоколу.

Суддя при учасниках має право відкласти вихід спортсмена на старт, якщо зрист собаки перевищує гранично припустимий для цього класу. Він зобов'язаний негайно доповісти головному судді, який зробить контрольні виміри росту собаки. Якщо результати контрольного виміру росту собаки показали перевищення гранично припустимого значення, головний суддя приймає рішення щодо дискваліфікації спортсмена на змаганнях.

Рефері організує виміри загальної довжини сформованої траси. Загальна довжина траси заноситься до протоколу. Шляхом ділення загальної довжини траси на швидкість подолання, що встановлюється суддею, визначається

контрольний час. За перевищення контролюного часу проходження траси нараховуються штрафні бали з точністю до сотих часток секунди.

Контрольний час застосовується тільки на індивідуальних змаганнях на трасах аджиліті і двоборства (аджиліті + джампінг). В індивідуальних змаганнях на трасах багатоборства (аджиліті, джампінг, снукер і гемблерз), а також у командних змаганнях встановлюється тільки граничний час проходження траси. Граничний час встановлюється, як правило, як полуторна величина контролюного часу.

4. Ростові класи собак.

Змагання проводяться враховуючи ростові класи собак (Екстра-Тої, Тої, Міні, Середній, Максі). Вимоги до розміру перешкод для різних ростових класів собак визначені у [Таблиці 1 Додатка 1](#) до цих Правил. Програми виступів у кожному ростовому класі, як правило, збігаються між собою на одному заході. Собаки ростом 26 см та нижче можуть за вибором спортсмена приймати участь у змаганнях у ростовому класі Екстра-Тої або Тої. Якщо спортсмен бере участь у ростовому класі Екстра-Тої на змаганнях, які є відбірковими на чемпіонати Світу, його результати не враховуються у рейтинг відбору на чемпіонат Світу.

Якщо Положенням передбачений змішаний склад команди (із різних груп та/або ростових класів), спортсмени цих груп та/або ростових класів проходять однакові траси.

5. Результати та нагородження.

Якщо в класі бере участь менш п'яти спортсменів, для нагородження їх результати можуть бути об'єднані з іншим класом таким чином: клас Екстра-Тої поєднується з класом Тої та Міні, а Середній клас – із класом Максі. Спортсмени класів, що було об'єднано, мають бігти одинакові траси, розміри перешкод мають відповідати ростовому класу.

6. Інвентар та устаткування.

Мінімальні розміри рингу, на якому розміщаються перешкоди, 20 м х 40 м. Форма рингу прямокутна. Границі рингу обтягуються стрічкою або стрічкою з пропорцями. За можливістю, близче до старту і фінішу відповідно мають бути

передбачені входи на ринг і виходи з рингу. Поверхня рингу має бути рівною, не слизькою. Відповідно до Правил на поверхню рингу наноситься розмітка.

На змаганнях використовуються перешкоди:

1) перешкоди із зонами торкання: бум, гойдалки, гірка;

2) перешкоди без зон торкання: бар'єри, віадук або стінка, жорсткий тунель, колесо, стрибок у довжину, слалом.

Вимоги до перешкод (розмір, спосіб фарбування тощо) наведені у [Додатку 2](#) до Правил.

Перед змаганнями головний суддя особисто перевіряє перешкоди, організує їх виміри і дає висновок щодо можливості використання на змаганнях. Перешкоди не можуть бути травмонебезпечними для спортсменів та собак.

Колір та система розфарбування перешкод значення не має, крім перешкод із зонами торкання. Розфарбування перешкод має бути яскравим і гармонічним. Поверхні перешкод із зонами торкання фарбуються у два довільних кольори. Кольори поверхонь перешкод із зонами торкання обов'язково мають контрастувати один з одним. Контраст між цими кольорами необхідний для точного визначення заступа собаки в зону торкання.

Поверхні перешкод із зонами торкання не мають бути слизькими. Для зниження ковзання на поверхнях гумові килимки і матерія не використовуються. Поверхня перешкод має виключати травмування подушечок лап собаки.

Перешкоди із зонами торкання на трасі джампінгу не використовуються.

7. Загальні вимоги до розміщення перешкод та їх подолання.

Схему розміщення перешкод формує рефері, що здійснює суддівство на цій трасі. Розміщення перешкод має бути оригінальним для кожних змагань. Рефері має сформувати трасу таким чином, щоб максимально виключити можливість виходу собаки за територію рингу через занадто близьке розташування огороження рингу до перешкод, яка долається. Рефері має представити організаторам змагань схему розміщення перешкод не менш, ніж за 30 хвилин до відкриття змагань. Для розміщення перешкод у розпорядження рефері виділяється обслуговуючий персонал.

Якщо дозволяють місцеві умови, для розминки виділяється спеціальне місце, де встановлюються 2-3 бар'єри. Розминку забезпечує суддя на розминці відповідно до Положення і програми змагань.

Перед змаганнями ознайомлення собаки з трасою забороняється. У встановлений організаторами і рефері час спортсмену дозволяється ознайомитися з трасою без собаки.

За викликом судді при учасниках спортсмен має з'явитися до передстартової зони. Спортсмен, що не з'явився протягом 2-х хвилин з моменту виклику, знімається з траси.

За сигналом судді щодо готовності до суддівства спортсмен може починати подолання траси. Старт фіксується в момент перетину площини старту грудьми собаки. Спортсмену дозволяється для здійснення старту вийти на трасу без собаки (виключенням є старт другого і наступного учасників естафети). Собака стартує з поверхні рингу. Забороняється для утримання собаки на старти використовувати сторонню допомогу.

Під час проходження траси спортсмену дозволяється будь-якими командами голосом і жестами спонукати собаку до подолання перешкод. Забороняється вживання спортсменом команд ненормативної лексики і непристойних жестів. Спортсмену забороняється навмисно торкатися собаки або перешкод, самому долати перешкоди.

Фініш фіксується в момент перетину грудьми собаки площини фінішу.

8. Правила подолання перешкод.

Слалом має долатися собачкою так, щоб перша стійка цієї перешкоди знаходилась ліворуч від собаки, наступну стійку собака долає так, щоб вона виявилася праворуч, потім ліворуч і т.д. до кінця перешкоди. Собака має обходити кожну стійку з відповідного боку, не пропускаючи жодної.

Гірку собака долає, забігаючи на похилу поверхню перешкоди, заступивши в зону торкання хоча б однією лапою, а потім, подолавши верхню грань гірки і вставши на противлежну похилу поверхню всіма чотирма лапами, збігає з неї, заступивши в зону торкання хоча б однією лапою.

Бум собака долає, забігаючи по трапу, заступивши в зону торкання хоча б однією лапою, потім пробігає горизонтальною площиною, після чого, ставши на протилежний трап усіма чотирма лапами, збігає з нього, заступивши в зону торкання хоча б однією лапою.

Гойдалку собака долає, забігаючи на кінець, що лежить на землі, заступивши в зону торкання хоча б однією лапою, підіймається поверхнею та переносить центр ваги гойдалки на протилежний бік. Після того, як гойдалка почала рухатись вниз, собака чекає, поки вона торкнеться землі, а потім збігає з лежачого на землі кінця гойдалки, заступивши в зону торкання хоча б однією лапою.

Колесо собака долає безопорним стрибком крізь отвір колеса і приземлюючись з протилежного боку.

Жорсткий тунель собака долає, вбігаючи з одного боку, пробігаючи всередині нього і вибігаючи з протилежного боку.

Стрибок у довжину собака здійснює безопорним стрибком поперек елементів, не зачіпаючи лапами елементів перешкоди і землі між ними та приземлюючись з протилежного боку. Стрибок має бути зроблений між обмежувальних стійок, установлених на кутах перешкоди.

Стінку, віадук і бар'єри собака долає безопорним стрибком. Собака не має збити незакріплені елементи перешкоди.

У випадку, якщо відбулося падіння елемента перешкоди без участі собаки, рефері запускає секундомір і зупиняє проходження траси. Після усунення недоліків рефері дає спортсмену вказівку зайняти місце на дистанції, де він і його собака знаходились в момент виникнення недоліків. Рефері подає сигнал до продовження подолання дистанції, виключаючи секундомір. Під час підведення підсумків виступу спортсмена показання секундоміра рефері віднімаються від загального часу проходження траси.

9. Правила виконання вправ на трасі аджиліті.

Завданням спортсмена на трасі аджиліті є проходження встановленої суддею траси з дотриманням визначеної послідовності подолання перешкод і напрямку руху ними, а також демонстрація найменшого часу без порушень.

Траса складається з подолання 16-25 перешкод. Перешкоди з зонами торкання, а також слалом не можуть розташовуватись на трасі першими і останніми. Стрибок у довжину і колесо розташовуються таким чином, щоб спортсмен мав дійсну можливість завести собаку для їхнього подолання по прямій.

Траса формується таким чином, щоб чергова перешкода знаходилася від попередньої на відстані 5-7 м при абсолютному мінімумі 3,5 м. Під час формування траси не може використовуватись варіант маршруту, коли перешкода має бути подолана повторно відразу після її подолання.

Під час формування траси рефері має враховувати час, що необхідний для відновлення перешкоди (для перешкод, які мають падаючі елементи тощо), якщо перешкода долається собакою не один раз під час проходження траси.

Черговість і напрямок подолання перешкод позначається табличками з порядковими номерами, що встановлюються біля перешкод.

Для старту і фінішу використовуються два різних бар'єри, один бар'єр або лінія на поверхні рингу. Якщо перша і остання перешкода на трасі не збігаються, лінія має бути і перед першою перешкодою, і після останньої.

Рефері організує виміри загальної довжини сформованої траси. Загальна довжина траси заноситься рефері до протоколу. Шляхом ділення загальної довжини траси на швидкість подолання, що встановлюється суддею відповідно до [Таблиці 1 Додатка 3](#), визначається контрольний час. За перевищення собакою контролального часу проходження траси нараховуються штрафні бали з точністю до сотих часток секунди.

Перед початком змагань рефері доводить до учасників змагань контрольний і граничний час подолання траси, довжину траси, послідовність подолання перешкод.

Перешкоди долаються тільки у встановленій послідовності та напрямку, що є однаковими для всіх спортсменів даної групи і класу цих змагань. Змінювати послідовність чи напрямок подолання перешкод спортсмену забороняється.

Порушення, допущені в процесі подолання траси, можуть кваліфікуватись як помилка, відмова, порушення, що приводить до дискваліфікації. За кожну помилку чи відмову спортсмену нараховується 5 штрафних балів. Спортсмену, дискваліфікованому на трасі, нараховується 120 штрафних балів у тих програмах/змаганнях, де враховуються бали за декілька вправ.

У випадку здійснення порушення, кваліфікованого як помилка, собака не може знову долати перешкоду (за виключенням слалому).

Помилками вважаються:

- 1) ненавмисне торкання спортсменом собаки чи перешкоди;
- 2) падіння перешкоди або його елемента в момент чи після стрибка собаки через торкання собакою перешкоди (торкання собакою перешкоди чи його елемента не штрафується);
- 3) збивання стійки під час стрибка в довжину;
- 4) відсутність заступа собакою в зону торкання під час підйому на перешкоду та під час спуску з неї;
- 5) зістрибування з гойдалки після початку її хитання (у тому числі з зони торкання) до того моменту, як дошка торкнулася землі;
- 6) пропуск стійок слалому за умови правильного входу в нього.

Відмовою вважається:

- 1) зупинка собаки перед перешкодою або на дистанції (не вважається відмовою або помилкою зупинка собаки на перешкоді). Під зупинкою розуміється одночасне перебування всіх чотирьох лап собаки на землі протягом візуально визначеного проміжку часу;
- 2) відхилення від подолання перешкоди шляхом її обходу збоку (перетинання уявлюваної прямої, що проходить передньою межею будь-якої перешкоди);

- 3) прохід собаки під планкою бар'єра;
- 4) стрибок собаки між рамою і колесом;
- 5) пробіжка елементами або між елементами стрибка у довжину або стрибок собаки повз передню чи задню пару обмежувальних стійок, а також поперек даної перешкоди;
- 6) витаскування собакою голови чи лапи з тунелю чи вихід з нього назад;
- 7) заскачування з землі на гірку таким чином, що передні лапи не торкаються похилої поверхні під час сходження;
- 8) заскачування з землі на горизонтальну поверхню буму;
- 9) зістрибування собаки з буму чи гірки, перш ніж вона поставить усі чотири лапи на похилу поверхню спуску;
- 10) зістрибування з гойдалки до початку хитання дошки, заскачування на гойдалку за віссю хитної дошки;
- 11) невірне входження в слалом.

У випадку здійснення собакою порушення, що кваліфікується як відмова, спортсмен зобов'язаний забезпечити повторне подолання перешкоди без порушень.

Нарахування штрафних балів на слаломі має свої особливості. Максимальна кількість штрафних балів обмежується 15, вони розподіляються: дві можливих відмови – 10 балів; усі помилки в ході подолання слалому – 5 балів. Усі порушення, що не відносяться до відмови, зараховуються як одна помилка, післяожної помилки учасник зобов'язаний повернути собаку до місця здійснення помилки або до початку слалому і подолати слалом правильно. Не вважається відмовою або помилкою зупинка собаки під час проходження слалому. Якщо собака правильно не подолала слалом і перетнула лінію наступної перешкоди або подолала її, спортсмен дискваліфікується на трасі.

За порушення, що призводять до дискваліфікації, спортсмен може бути:

- 1) дискваліфікований тільки на трасі;
- 2) дискваліфікований на змаганнях (з аннулюванням усіх результатів).

Порушення, що призводять до дискваліфікації тільки на трасі:

- 1) перевищення максимального часу проходження траси;
- 2) здійснення собакою трьох порушень, які кваліфікуються як відмова;
- 3) подолання (спроба подолання) перешкоди не у встановленій послідовності;
- 4) подолання (спроба подолання) перешкоди в напрямку, протилежному зазначеному;
- 5) подолання (спроба подолання) наступної перешкоди, якщо на попередній перешкоді допущене порушення, яке кваліфікується як відмова або помилка, що вимагає виправлення (на перешкоді слалом), після чого перешкода не була подолана правильно;
- 6) навмисне торкання спортсменом собаки або перешкоди;
- 7) руйнування собакою або спортсменом перешкоди до її подолання;
- 8) прохід собакою на слаломі двох і більш розривів поспіль у зворотному напрямку;
- 9) втрата спортсменом контролю над собакою більш ніж на 10 секунд;
- 10) вихід собаки за межі рингу через втрату спортсменом контролю над собакою;
- 11) забруднення рингу;
- 12) неявка спортсмена на старт протягом 2-х хвилин з моменту виклику суддею;
- 13) старт собаки не з землі або використання сторонньої допомоги для утримання собаки на старті;
- 14) подолання перешкоди, стартового чи фінішного створу спортсменом;
- 15) ознайомлення собаки з трасою (вихід собаки на ринг поза часом виступу).

Порушення, що призводять до дискваліфікації на всьому змаганні з анулюванням всіх оцінок:

- 1) укус собакою офіційної особи змагань;
- 2) прояв собакою агресії в ринзі або в передстартовій зоні до офіційних осіб, інших учасників, собак;

- 3) створення перешкоди виступу іншого участника;
- 4) неспортивне поводження (використання ненормативної лексики, непристойних жестів, суперечка із суддею тощо);
- 5) грубе поводження з собакою.

Після дискваліфікації участника на трасі він зобов'язаний негайно залишити трасу (крім тих випадків, коли Положенням дозволяється проходження траси до кінця такими учасниками). У випадку продовження проходження учасником траси він може бути дискваліфікований на всьому змаганні.

У випадку здійснення спортсменом серйозних дисциплінарних порушень інформація щодо порушень надається головним суддею до дисциплінарної комісії ВФКС для розгляду питання щодо дискваліфікації спортсмена на термін, більший ніж змагання.

Рефері фіксує порушення спортсмена і собаки під час виступу і сигналізує щодо нарахування штрафу:

- 1) помилка – піднята вгору рука з розкритою долонею;
- 2) відмова – піднята вгору рука із стиснутим қулаком;
- 3) дискваліфікація – свисток або високо підняті схрещені руки.

Першість в особистому заліку визначається за найменшою сумою штрафних балів за результатами проходження траси. Оцінка за трасу складається зі штрафних балів, нарахованих за перевищення контролального часу проходження траси, а також за чистоту (помилки і відмови, що допущені під час проходження траси). Кращим результатом серед спортсменів, які не отримали штрафів (тобто уклалися в контрольний час і не мають штрафів за чистоту), визнається результат з найменшим часом проходження траси. Для визначення командного заліку використовується система: час проходження траси + штраф.

10. Правила виконання вправ на трасі джампінгу.

На трасі джампінгу спортсмен виконує завдання з подолання встановленої суддею траси з дотриманням черговості подолання перешкод і напрямку руху ними, з найменшим часом проходження траси та без порушень.

Траса джампінгу складається з перешкод без зон торкання. Кількість перешкод на трасі – від 17 до 20. Вимоги до формування траси джампінгу та її подолання, правила суддівства аналогічні вимогам на трасі аджиліті.

Контрольний час подолання траси джампінгу визначається за [Таблицею 2 Додатка 3](#).

Граничний час встановлюється полуторною величиною контрольного часу.

Спортсмену, який дискваліфікується на трасі джампінгу, нараховується 100 штрафних балів у тих програмах/змаганнях, де враховуються бали за кілька трас.

Особиста і командна першість визначається аналогічно визначеню першості для траси аджиліті.

11. Правила виконання вправ для парної і командної естафети.

Траси естафети проходять пари спортсменів або команда. Завданням спортсменів є послідовне (без зупинки після фінішу попереднього спортсмена) подолання трас естафети. Проходження траси відбувається з дотриманням встановленої рефері послідовності перешкод і напрямку руху ними з метою демонстрації найменшого часу без порушень.

На рингу перешкоди розставляються з метою формування однієї траси для змагань, в яких спортсмени команди виступають з собаками одного ростового класу, або двох трас для змагань, в яких спортсмени або команда виступають з собаками різних ростових класів. Для трас естафети використовується не менше 15 перешкод. Кожна з трас естафети має передбачати подолання не менше 9 перешкод. Вимоги до трас естафети аналогічні вимогам до траси аджиліті. Не обов'язково використовувати всі перешкоди з зонами.

У парній естафеті, якщо Положенням передбачена участь спортсменів з собаками різних ростових класів, один з учасників біжить першу трасу, інший учасник – другу.

Для участі в командній естафеті команда формується зі спортсменів із собаками двох будь-яких ростових класів або одного ростового класу (якщо

Положенням не встановлене інше). У командній естафеті, де Положенням передбачена участь спортсменів із собаками різних ростових класів у парі/команді, спортсменам з собаками одного ростового класу присвоюються непарні номери, з собаками іншого ростового класу – парні номери. Спортсмени з непарними номерами біжать першу трасу, з парними – другу. Призначення ділянок траси для парних і непарних номерів здійснює рефері.

До моменту старту першого спортсмена учасники з собаками мають знаходитись в розміченій зоні передачі естафети. Зона має бути розмічена з метою забезпечення зручного старту і фінішу спортсменів. У зоні передачі естафети собаки знаходяться без нашийників і повідців. Якщо спортсмен тримає собаку, він має робити це не у грубій формі. Учасники мають знаходитись в зоні передачі естафети до закінчення виступу останнього учасника команди.

Спортсмен може тримати естафетну паличку будь-яким чином. Замах на собаку естафетною паличкою вважається грубим поводженням із собакою. Естафетна паличка передається одним учасником іншому в зоні передачі естафети (з рук у руки) без кидка.

Правила суддівства ідентичні правилам суддівства на трасі аджиліті.

Додаткові штрафи:

- 1) передача естафети поза зоною, кидок палички – 20 балів;
- 2) упускання палички на трасі – 10 балів;
- 3) кожне хапання собакою естафетної палички – 10 балів.

У разі неявки одного з членів команди на старт у зону передачі естафети, створенні перешкоди виступу іншої команди, перебування собаки в зоні в нашийнику чи на повідці, порушенні правил виходу з зони, агресії собаки в зоні – вся команда дискваліфікується. Якщо собака зробив порушення, що призводить до дискваліфікації на трасі (порушив послідовність подолання), суддя сигналізує щодо дискваліфікації учасника, учасник припиняє проходження траси і біжить у зону для передачі естафети. Цьому учаснику нараховуються 120 штрафних балів.

Секундомір включається в момент виходу першим собакою з зони передачі естафети, виключається в момент входу останнього собаки в зону передачі естафети. Результат естафети – час всіх членів команди + штраф всіх членів команди.

Кращою в естафеті визнається команда, що витратила на виконання вправи найменший час з найменшим штрафом за чистоту.

Допомога тренера або третіх осіб у зоні передачі естафети під час виконання вправи не допускається.

12. Правила виконання вправ на трасі гемблерз (джокер).

Завдання спортсмена на трасі гемблерз (джокер) – набір позитивних балів за успішно подолані перешкоди. Послідовність подолання перешкод у відкриваючому періоді самостійно визначається спортсменом. Послідовність подолання перешкод в періоді джокера визначається суддею. Спортсмен зобов'язаний набрати максимальну кількість балів за встановлений суддею час.

У гемблерзі застосовуються такі ж перешкоди, як на трасі аджиліті. Траса гемблерз містить відкриваючий період для набору балів і спеціальний період, який називається джокер (або гембл). Суддя встановлює час для кожного періоду окремо, хронометражом виступу враховується тільки загальний час виступу.

Відкриваючий період. Відлік часу починається в момент перетину грудьми собаки уявної площини старту. Завдання спортсмена – набрати максимальну кількість балів шляхом керування собакою. Послідовність подолання перешкод визначається спортсменом на свій розсуд протягом встановленого суддею часу. Час відкриваючого періоду – від 20 до 50 секунд залежно від кількості встановлених перешкод. Кожна успішно подолана перешкода приносить визначену кількість балів. Успішно подоланою вважається подолана без помилки перешкода. Штрафні бали за помилки не нараховуються, позитивні бали не зараховуються. Відмови у відкриваючому періоді не враховуються. У відкриваючому періоді бали нараховуються за успішне подолання кожної перешкоди не більше двох разів. Якщо собака у відкриваючому періоді долає

перешкоду третій раз, бали за цю перешкоду не нараховуються. Бар'єри, збиті собакою під час виконання вправи, не відновлюються.

Суддя на свій розсуд має право збільшити вартість будь-якої однієї перешкоди чи комбінації перешкод, якщо їх розташування або сполучення створює додаткову складність і вимагає додаткового заохочення. У разі розподілу вартості перешкод і нарахування додаткових балів суддя має враховувати розташування перешкод та їх складність.

Суддя може скористатися системою нарахування балів на свій розсуд, враховуючи приклади систем, наведені у [Таблиці 1 Додатка 4](#).

Відкриваючий етап завершується за сигналом (свистком) судді-хронометриста. Секундомір не зупиняється. Якщо в момент подачі свистка собака знаходитьться в процесі подолання перешкоди, бали за перешкоду нараховуються у випадку виключення можливості здійснення помилки подолання (собака вже ступив до другої контактної зони тощо).

Період джокера. Час виконання джокера встановлюється суддею і складає від 10 до 20 секунд. Джокер може бути встановлений окремою трасою з послідовністю, визначеною суддею, або може являти собою часовий проміжок, де бали набираються аналогічно відкриваючому періоду. Бар'єри, збиті собакою в процесі вправи, не відновлюються. Спортсмен має право знову використовувати перешкоди, що вже були два рази подолані у відкриваючому періоді.

Джокер складається не менше, ніж з трьох перешкод. Час проходження джокера встановлюється, виходячи з часу реального проходження траси джокера з урахуванням часу, необхідного спортсмену для переходу до першої перешкоди джокера.

У джокер можуть бути включені:

- 1) перешкоди, заборонені до подолання;
- 2) тільки одна контактна перешкода чи слалом;
- 3) керування собакою з відстані не більше 5 метрів (що позначається лінією).

Під час виступу спортсмену забороняється користуватися будь-якими пристосуваннями для визначення часу, що подають звукові та інші сигнали. За спробу вплинути на виступ спортсмена суддя має право дискваліфікувати осіб, які беруть участь у змаганнях та причетні до цього, включаючи спортсмена. Якщо до інциденту причетний тренер будь-якої команди, дискваліфікується вся його команда, навіть якщо тренер не зазначений у заявці.

На трасі гемблерз використовується не менше 15 перешкод. Поруч ізожною перешкодою встановлюється табличка з її “вартістю”. Старт і фініш позначаються лінією.

У відкриваючому періоді спортсмен не може використовувати дві і більш перешкоди поспіль у будь-якому напрямку з траси джокера. Якщо у відкриваючому періоді собака збив планку бар’єра з траси джокера, спортсмен позбавляється права подолання джокера.

Суддя може встановити, що:

- 1) бали нараховуються за кожну успішно подолану перешкоду джокера;
- 2) бали нараховуються за весь джокер в цілому за умови успішного подолання всіх його перешкод без помилок та/або відмов;
- 3) у випадку успішного подолання всіх перешкод траси джокера без помилок і відмов, бали за відкриваючий період подвоюються (з нарахуванням балів за перешкоди джокера чи без такого);
- 4) під час подолання джокера враховуються тільки помилки, відмови не враховуються;
- 5) у період джокера застосовуються інші рішення судді, що відповідають духу вправи.

Секундомір зупиняється в момент перетину грудьми собаки уявної площини фінішу. У випадку, якщо спортсмен не вклався у визначений суддею час, суддя-хронометрист сигналізує другим свистком щодо закінчення часу джокера. У цьому випадку суддя має визначити можливість нарахування балів (за перешкоду, подолану в момент свистка, за весь джокер, за обидва періоди, чи нараховується штраф).

У відкриваючому періоді спортсмену забороняється стояти без дії в зоні перешкод або джокера, навмисно долати перешкоди, які вже не дають балів, з метою дочекатися закінчення часу відкриваючого періоду. В такому випадку спортсмен дискваліфікується.

Рішення судді щодо порядку виконання вправи мають поширюватись на всіх учасників змагання і доводяться спортсменам суддею перед початком розминки.

Кращим визнається спортсмен з найбільшою сумою балів, набраних за визначений суддею для виконання вправи час.

Під час проходження траси суддя голосно повідомляє кількість балів, нарахованих за успішно подолані перешкоди. Якщо суддя не нараховує бали за перешкоду, кількість балів не заявляється, а суддя сигналізує рукою щодо помилки.

13. Правила виконання вправ на трасі снукер.

На трасі снукер спортсмен виконує завдання набору максимальної кількості позитивних балів за успішно подолані перешкоди у встановлений суддею час.

На трасі снукер використовуються такі ж перешкоди, як на трасі аджиліті.

Снукер складається з:

- 1) відкриваючого періоду, в якому перешкоди долаються в будь-якій послідовності для набору балів за успішне подолання кожної перешкоди або комбінації;
- 2) закриваючого періоду з визначеною суддею трасою.

У відкриваючому періоді використовується мінімум 6 перешкод (3 червоних + 3 кольорових), які можуть принести максимум 24 бали. Спортсмен зобов'язаний направляти собаку на перешкоди в наступній послідовності: червоний – будь-який кольоровий – інший червоний – будь-який кольоровий – третій червоний – будь-який кольоровий. Червоних перешкод може бути від 3 до 5.

Спортсмен має набирати бали шляхом направлення собаки на перешкоди за такою системою:

- 1) до початку подолання кольорової перешкоди необхідно успішно подолати червону;
- 2) кожна червона перешкода долається лише один раз, незалежно від допущеної на ній помилки;
- 3) за подолання перешкоди з помилкою бали за неї не нараховуються;
- 4) між червоними може долатися та сама кольорова перешкода.

Відмови у відкриваючому періоді не враховуються.

У відкриваючому періоді нарахування балів припиняється, спортсмен закінчує виконання вправи в разі:

- 1) після невдалого подолання червоної перешкоди (збита планка) собака посилається на кольорову перешкоду;
- 2) подолано червону перешкоду і ту ж саму або іншу червону;
- 3) подолано червону перешкоду, а потім дві кольорові поспіль;
- 4) подолано червону перешкоду, потім – кольорову і ту ж саму червону;
- 5) встановлений час вийшов.

Після закінчення відкриваючого періоду спортсмен і собака без зупинки переходят до закриваючого періоду, що представляє собою трасу з 6 перешкодами і дає максимум 27 балів. Перешкоди в закриваючому періоді долаються в такій послідовності: жовта (2 бали) – зелена (3 бали) – коричнева (4 бали) – синя (5 балів) – рожева (6 балів) – чорна (7 балів). Якщо останньою перешкодою відкриваючого періоду була жовта перешкода, вона ж долається повторно як перша перешкода закриваючого періоду.

У закриваючому періоді нарахування балів припиняється, спортсмен закінчує виконання вправи в разі:

- 1) перешкода долається з помилкою чи відмовою (якщо відмови враховуються);
- 2) порушена послідовність подолання перешкод;
- 3) встановлений час вийшов.

Відмови враховуються тільки в другому періоді на розсуд судді.

У випадку, якщо спортсмен не вклався у визначений суддею час, суддя-хронометрист сигналізує свистком щодо закінчення часу вправи. Після свистка спортсмен зобов'язаний припинити подолання перешкод і перетнути фінішну лінію. Секундомір зупиняється в момент перетину грудьми собаки фінішної лінії. Бали, що набрав спортсмен до сигналу щодо закінчення визначеного часу, зберігаються. Якщо в момент свистка собака знаходиться в процесі подолання перешкоди, бали за перешкоду нараховуються у випадку, якщо в цей момент вже виключається можливість здійснення помилки (собака вже вступив у другу контактну зону).

Суддя встановлює загальний час проходження обох періодів. Під час виступу спортсмену забороняється користатися будь-якими пристосуваннями для визначення часу, що подають звукові та інші сигнали. За спробу вплинути на виступ спортсмена суддя має право дискваліфікувати осіб, які беруть участь у змаганнях та причетні до цього, включаючи спортсмена. Якщо до інциденту причетний тренер будь-якої команди, дискваліфікується вся його команда, навіть якщо тренер не зазначений у заявлі.

Старт і фініш позначаються лінією.

Траса снукер містить мінімум 9 перешкод з “вартістю” від 1 до 7.

Червоними перешкодами завжди є бар'єри. Іншого кольору можуть бути будь-які перешкоди на розсуд судді, але бали за їх подолання мають нараховуватись відповідно до складності перешкоди, її розташування на трасі або того й іншого.

Кольори снукеру для позначення “вартості” наведені у [Таблиці 2](#) [Додатка 4](#).

Рішення судді щодо порядку виконання вправи мають поширюватись на всіх учасників змагання і оголошуються спортсменам суддею перед початком розминки.

Кращим визнається результат спортсмена з найбільшою сумою балів, набраних за визначений суддею для виконання вправи час.

14. Правила виконання вправ на трасі тайм-гембл.

На трасі тайм-гембл спортсмен виконує завдання заявити до виступу передбачуваний результат проходження встановленої суддею траси (у секундах з точністю до сотих) і пройти цю трасу з мінімальним відхиленням від заявленого результата.

Вимоги до розміщення траси у вправі тайм-гембл такі ж, як для траси аджиліті, за винятком кількості перешкод – від 9 до 15. Подолання траси і суддівство в процесі її проходження здійснюється ідентично трасі аджиліті.

Після розминки спортсмен заявляє судді-секретарю передбачуваний результат майбутнього виступу на трасі. Під час виступу спортсмену забороняється користуватися будь-якими пристосуваннями для визначення часу, що подають звукові та інші сигнали. За спробу вплинути на виступ спортсмена суддя має право дискваліфікувати осіб, які беруть участь у змаганнях та причетні до цього, включаючи спортсмена. Якщо до інциденту причетний тренер будь-якої команди, дискваліфікується вся його команда, навіть якщо тренер не зазначений у заявці.

Для визначення фактичного результату після проходження спортсменом траси суддя-секретар додає до часу проходження траси штрафні бали, нараховані за помилки і відмови. Суддя має оголосити “вартість” помилок і відмов до початку змагань. Різниця між заявленим і фактичним результатами є підсумком виступу спортсмена. Кращим визнається результат спортсмена з найменшим відхиленням між заявленим і фактичним результатами виступу.

15. Правила виконання вправ на трасі енергія і швидкість.

На трасі енергія і швидкість спортсмен виконує завдання з послідовного (без зупинки) подолання ділянки траси, що складається з перешкод із зонами торкання (“енергія”), а потім ділянки джампінгу (“швидкість”).

Старт здійснюється ідентично старту на трасі аджиліті.

Ділянка “енергія” може складатися з перешкод із зонами торкання, слалому і складного бар’єру. Для ділянки “енергія” суддею встановлюється граничний час, що має бути реально здійсненим. За помилку чи відмову на

ділянці “енергія” спортсмен позбавляється права подолання ділянки “швидкість” і дискваліфікується. Якщо не було помилок чи відмов, але спортсмен направляє собаку на швидкісну ділянку до того, як мине встановлений час, результат успішного подолання ділянки “енергія” не враховується в разі визначення першості.

Першість визначається тільки за результатами проходження ділянки “швидкість”. Після подолання останньої перешкоди ділянки “енергія” у момент подолання першої перешкоди ділянки “швидкість” (бар’єр) запускається другий секундомір, що фіксує час проходження цієї ділянки траси.

Штрафи за помилки і відмови на ділянці “швидкість” ідентичні штрафам на трасі аджиліті. Результатом виступу спортсмена є час + штраф.

Кращим визнається результат спортсмена, собака якого подолала ділянку “швидкість” з найменшим часом і найменшим штрафом після успішного проходження ділянки “енергія”.

16. Особливості підведення підсумків в особистому і командному заліках.

Змагання з аджиліті можуть проводитись з використанням декількох трас:

1) двоборство (аджиліті + джампінг);

2) тріал (аджиліті + джампінг + естафета);

3) багатоборство (в особистому заліку до багатоборства входять аджиліті, джампінг, снукер і гемблерз; в командному заліку – аджиліті, джампінг, снукер, гемблерз і естафета).

З двоборства проводяться тільки особисті змагання. Для визначення результатів у двоборстві використовується система штрафу за перевищення контрольного часу разом зі штрафом за чистоту проходження траси. Може застосовуватись система підрахунку результатів за часом проходження траси разом зі штрафом за чистоту проходження траси. Кращим визнається результат спортсмена з найменшим штрафом на обох трасах. У разі одинакових результатів перевага надається учаснику з кращим результатом на трасі аджиліті.

З триборства проводяться командні змагання. Для визначення командних результатів у триборстві контрольний час на трасах аджиліті і джампінг не

використовується. Система підрахунку результатів за час проходження траси разом зі штрафом за чистоту проходження траси. Кращим визнається результат команди з найменшим штрафом на трьох трасах. У разі однакових результатів перевага надається команді з кращим результатом у естафеті.

Для визначення результатів у багатоборстві штрафні бали на трасах аджиліті, джампінгу і естафети переводяться в позитивні бали вирахуванням штрафу з контрольних чисел.

Підсумковий результат у багатоборстві визначається додаванням результатів на трасах снукер і гемблерз, а також позитивних балів, нарахованих за проходження трас аджиліті, джампінгу і естафети відповідно до [Таблиці 3](#) [Додатка 4](#).

У багатоборстві кращим визнається результат команди (учасника), що має найбільшу кількість позитивних балів. У разі однакових результатів перевагу має команда (учасник) із кращим результатом за естафету.

2. Змагання з двоборства

1. Загальні вимоги до проведення змагань.

Офіційні змагання з двоборства складаються з двох вправ; біг із собакою на відстань 1500 м; подолання із собакою 300 метрової смуги перешкод (на смузі перешкод розташовані: легкоатлетичний бар'єр, глухий паркан, сходи, ділянки гранатометання і переповзання, окоп, бум).

2. Учасники змагань.

Форма одягу спортсменів:

1) для виконання вправи з бігу з собакою на відстань 1500 м – майка і труси або спортивний одяг, легкоатлетичне взуття;

2) для виконання вправи з подолання 300 метрової смуги перешкод – спортивний одяг, який прикриває лікті та коліна, легкоатлетичне взуття.

Для виконання вправи з бігу з собакою на відстань 1500 м на собаці має бути м'який нашийник або шлея конструкції, що не сковує рухів собаки. Для виконання вправи з подолання 300 метрової смуги перешкод – м'який нашийник. Довжина повідця – 2,5 – 5 м. Повідець одним кінцем прикріплюється до

нашийника або шлеї собаки, іншим – через амортизатор до тулубу спортсмена. Використання намордника на собаці не забороняється (намордник має бути конструкції, що не ускладнює дихання собаки).

В ході виконання вправ забороняється супровід спортсмена будь-ким (лідуванням).

3. Правила виконання вправи біг із собакою на відстань 1500 м.

Біг на відстань 1500 метрів може проводитись на спортивних спорудах і на місцевості. Забороняється прокладати трасу з перетинанням автомобільних або залізничних магістралей. Лінії старту і фінішу мають бути розміщені таким чином, щоб суддя-хронометрист без перешкод фіксував старт та фініш спортсмена. Ширина ліній старту та фінішу дорівнює 5 сантиметрам, колір ліній має контрастувати з кольором покриття. Обидві лінії включаються до загальної довжини дистанції. Стартовий і фінішний створи позначаються кольоровими прапорцями з обох боків бігової доріжки. Завширшки біговий коридор не може бути меншим 2 метрів. Траса має проходити на ґрунті, який забезпечує щільне зчеплення з легкоатлетичним взуттям спортсмена. Перепад висот на трасі не може перевищувати 5 метрів.

На трасі під час змагань можуть знаходитись лише спортсмени, які стартували. Спортсмен, що зійшов зі змагань, зобов'язаний швидко залишити трасу разом із собакою та інвентарем з метою уникнення створення перешкоди іншим спортсменам. На розвилках, інших місцях, де вибір напрямку руху трасою може викликати у спортсмена труднощі, траса маркірується стрічкою з прапорцями з боку можливого неправильного напрямку руху. На старті має знаходитись схема траси із зазначенням її загальної довжини та прив'язкою до орієнтирів на місцевості.

Перед лінією старту і за лінією фінішу обладнуються передстартова та фінішна зони, що огорожуються стрічкою з прапорцями. Зони мають бути розміру, що забезпечують підготовку до старту, старт, фініш спортсмена. У передстартовій зоні знаходяться судді, інші офіційні особи змагань, які виконують функціональні обов'язки. У передстартовій зоні знаходиться

спортсмен із собакою (за викликом судді при учасниках для підготовки до старту). Спортсмена може супроводжувати тренер, представник або капітан команди. У фінішній зоні знаходяться судді, інші офіційні особи змагань, які виконують функціональні обов'язки. Спортсмен, який фінішував, залишає фінішну зону з метою запобігання перешкодження фінішу наступного учасника. Тренеру, представнику або капітану команди дозволяється зустріти спортсмена у фінішній зоні і швидко залишити її разом зі спортсменом. Особа, що зустрічає спортсмена, не може знаходитись на шляху руху спортсмена в момент фінішу з метою уникнення травматизму. Особі, що зустрічає спортсмена у фінішній зоні або супроводжує спортсмена на старт, забороняється будь-яким чином привертати увагу собаки для прискорення проходження траси. За порушення спортсменами, тренерами, представниками цих вимог до них можуть бути застосовані дисциплінарні заходи за рішенням головного судді.

Ознайомлення з дистанцією, її випробування закінчується за 5 хвилин до початку змагань. Під час розминки судді зобов'язані знаходитись на робочих місцях.

За вказівкою судді-стартера “На старт!” спортсмен підходить до лінії старту (собака на пристебнутому повідці), перед нею приймає будь-яке зручне положення без перетинання лінії старту. Після фіксації положення спортсмена суддя подає команду “Увага!” і через 2-3 секунди робить постріл із стартового пістолета або подає команду “Руш!” з одночасним відмахуванням прапорцем.

На здійснення старту спортсмену дається 2 хвилини з моменту подачі суддею-стартером першої команди “На старт!”. У випадку фальстарту спортсмену дається 1 хвилина на повторний старт. Фальстартом вважається перетин лінії старту спортсменом або собакою до сигналу судді-стартера до подолання траси. Допускається не більше двох фальстартів. За здійснення спортсменом третього фальстарту він дискваліфікується у виді програми за рішенням судді-стартера.

Спортсмен починає подолання дистанції після пострілу зі стартового пістолета (команди “Руш!”). Помилки спортсмена і собаки враховуються після

сигналу щодо початку подолання траси. В ході подолання траси спортсмен не може тримати повідець в руках, він має бути закріплений на його поясі. На повідці має бути передбачений гумовий та/або пружинний амортизатор (у чохлі з матерії). На всій дистанції спортсмену дозволяється заохочувати собаку голосом до кращого виконання буксирування. Під час подолання дистанції спортсмену забороняється використовувати команди, що спонукають собаку до агресії, а також неспортивні вирази і ненормативну лексику.

На прямих ділянках траси (через 10 метрів після закінчення віражу) спортсмену не дозволяється обганяти собаку. Обгін фіксується за наявністю просвіту між спортсменом і передньою частиною корпусу собаки. За обгін собаки прямою ділянкою траси спортсмен штрафується.

Під час проходження дистанції собаці дозволяється рухатись за межами розмітки траси. У випадку виходу спортсмена за межі розмітки траси, що викликає зменшення подоланої спортсменом дистанції, він дискваліфікується у виді програми.

Такими, що пройшли дистанцію, вважаються спортсмен і собака, які самостійно перетнули лінію фінішу (увійшли у фінішний ствір). Час, витрачений на проходження дистанції, фіксується в момент перетину площини фінішу останнім з пари спортсмен – собака.

Оцінкою спортсмена є час проходження траси з доданими штрафними секундами за порушення. Штрафні секунди, які нараховуються за порушення спортсмена і собаки, а також найбільші порушення, що часто зустрічаються та приводять до дискваліфікації під час змагань, визначаються за допомогою [Таблиці 1 Додатка 5.](#)

4. Правила виконання вправи подолання із собакою 300 метрової смуги перешкод.

Повна довжина смуги перешкод складає 300 метрів. Розміщення снарядів на смузі перешкод наведене у [Додатку 6.](#)

Випробування дистанції смуги перешкод закінчується за 5 хвилин до початку змагань у відповідній вправі.

Старт виконується таким чином: з першим кроком спортсмен зобов'язаний подати собаці команду “Поруч” або “Уперед”. Собака знаходиться без повідця. В ході подолання дистанції спортсмен зобов'язаний впливати на собаку нормативними командами перед подоланням кожної перешкоди. Забороняється використання ненормативної лексики і команд, що спонукають собаку до агресії. За механічний вплив на собаку та/або застосування ласощів під час подолання дистанції спортсмен знімається зі змагань з даного виду. За вихід собаки з траси і неповернення протягом 20 секунд спортсмен знімається зі змагань. Виходом собаки з траси вважається перетин всіма чотирма лапами собаки межі бігового коридору.

Всі перешкоди долаються спортсменом і собакою в напрямку руху дистанцією. Якщо собака або спортсмен не подолали перешкоду, позитивні бали за перешкоду не нараховуються. Спортсмен, що не подолав три перешкоди на трасі, знімається зі змагань у цій вправі.

Легкоатлетичний бар’єр спортсмен і собака долають безопорним стрибком. Торкання бар’єра не штрафується. Штрафується прохід через бар’єр, який впав. На подолання цієї перешкоди спортсмен подає собаці команду: “Уперед!”, “Бар’єр!”.

Глухий паркан собака долає стрибком. Чоловіки, юнаки і юніори долають глухий паркан будь-яким способом. Жінки, дівчата і юніорки не долають глухий паркан, вони обходять його з будь-якого боку, але їм забороняється перетинати лінію перешкоди до моменту подолання її собакою. На подолання перешкоди спортсмен подає собаці команду: “Уперед!”, “Бар’єр!”.

На сходи спортсмен і собака вбігають в напрямку руху і збігають з протилежного боку. Під час подолання сходів спортсмен може триматися за поруччя, використовуючи їх для страховки і допомоги. Під час подолання сходів пробігати всіма сходинками не обов'язково. На подолання перешкоди спортсмен подає собаці команду: “Уперед!”, “Уперед!”.

Наблизившись до лінії гранатометання спортсмен зупиняється і фіксує собаку в будь-якому положенні (“сидіти”, “лежати” або “стояти”) відповідно

командою. Повторні команди штрафуються. Положення, в якому може знаходитись собака під час виконання вправи “гранатометання”, визначається поданою спортсменом командою (“Сидіти!”, “Стояти!” або “Лежати!”). Якщо в момент кидка гранати собака не знаходився в необхідному положенні, змінив положення або перетнув лінію гранатометання хоча б однією кінцівкою, нараховується штраф. Якщо спортсмен не подав нормативну команду, штраф нараховується на кожному кидку гранати до подачі цієї команди.

Три гранати встановлюються перед лінією гранатометання. Гранатометання виконується з положення “стоячи”. Кидок виконується будь-якою рукою, будь-яким способом до влучення у ціль. Спортсмен зобов’язаний виконати три кидки в мішень, метати гранати по одній. У випадку, якщо спортсмен влучив в ціль, він має право продовжувати подолання дистанції без метання гранат, що залишилися. Командою на продовження руху дистанцією є відмахування суддею на перешкоді червоним прапорцем. Мішень вважається ураженою після прямого попадання гранати в будь-яку її частину, крім зрізу. У випадку, якщо в момент кидка гранати спортсмен зробив заступ за лінію гранатометання, попадання на даному кидку не зараховується. Моментом кидка вважається відрив гранати від руки спортсмена. У випадку, якщо спортсмен, який виконує метання на 25 метрів, послав гранату близче 15 метрів (метання на 15 метрів – близче 8 метрів), він штрафується. Якщо собака перетнув лінію гранатометання всіма чотирма кінцівками, спортсмен не має права робити кидок гранати. Якщо спортсмен, не повернувши собаку за лінію гранатометання, зробив кидок гранати, він штрафується. Якщо спортсмен не влучив у мішень і продовжив подолання смуги перешкод, а гранати ще залишилися, позитивні бали за вправу не нараховуються. За невлучення трьох гранат у мішень, спортсмен штрафується.

Перед ділянкою переповзання спортсмен командою “Лежати” укладає собаку, а потім командою “Повзи” направляє її на подолання ділянки. Після того, як спортсмен підбіг до ділянки переповзання, він долає цю ділянку. Спортсмен повзе таким чином, щоб груди та стегна торкалися поверхні покриття, не торкаючись сітки. Торкання сітки штрафується на кожному метрі переповзання, як і відрив грудей чи

стегон. Собака має повзти, торкаючись землі грудьми чи ліктями, без перебіжок. Перебіжкою вважається переступання собакою всіма чотирма кінцівками за одночасною наявністю просвіту між покриттям, ліктями і грудьми собаки. Короткочасний відрив ліктів чи грудей собаки від покриття не штрафується. Собака має увійти в стір переповзання і вийти з протилежного створу. Якщо собака не увійшов у стір переповзання, а зайшов збоку, спортсмен зобов'язаний повернути і направити собаку на подолання перешкоди з потрібного боку. Якщо собака, подолавши частину ділянки переповзання, вийшов з-під сітки, спортсмен має повернути собаку будь-якими нормативними командами. У випадку, якщо собака не пройшов послідовно обидва створи переповзання в напрямку руху трасою, позитивні бали не нараховуються. Бали спортсмену і собаці нараховуються за кожен метр переповзання. Механічний вплив на собаку під час переповзання забороняється. В іншому випадку спортсмен знімається зі змагань у цій вправі.

Долаючи окоп, собака і спортсмен вбігають на поміст з розбігу, перестрибують через розрив між помостами на поміст приземлення. Для подолання перешкоди спортсмен подає собаці команду: “Уперед!”, “Уперед!”.

На бум спортсмен і собака вбігають трапом в напрямку руху і збігають протилежним трапом. У випадку, якщо під час сходження на бум жодна кінцівка собаки та нога спортсмена не торкнулася трапа, бум вважається неподоланим. Бум вважається подоланим, якщо собака і спортсмен зістрибують на землю з протилежної сторони за межами проекції горизонтальної частини бума на землю без збігу трапом з протилежного напрямку руху. На подолання перешкоди спортсмен подає собаці команду: “Уперед!”, “Уперед!”.

Фінішування здійснюється ідентично фінішу в бігу на 1500 метрів.

Оцінкою спортсмена є час проходження траси з доданими штрафними секундами за порушення. Штрафні секунди, що нараховуються спортсмену і собаці в ході виконання вправи, визначаються за допомогою [Таблиці 2](#) [Додатка 5](#).

5. Визначення переможців.

Переможець визначається за сумою отриманих балів за виконання обох вправ. Кращим визнається найменший результат спортсмена (команди).

3. Змагання з дог-фрізбі

1. Загальні вимоги до місця проведення змагань.

Вимоги до місця проведення змагань:

- 1) покриття поля для змагань має бути рівним, не слизьким, не дуже твердим;
- 2) розміри поля змагань залежать від програми змагань;
- 3) мінімальний розмір зони старту (або накопичувальної зони) – 5 метрів від лінії старту.

Учасникам змагань, що не виступають у даний момент, заборонено підходити до стартової зони (визначається за лінією старту) більше 5 метрів. В цій зоні також забороняється знаходитись спортсмену, який виступає наступним за чергою. У разі фіксації подібного факту спортсмен – порушник дискваліфікується.

Глядачам, фотографам, пресі заборонено знаходитись більше одного метру від зовнішньої лінії розмітки поля.

2. Програми змагань з дог-фрізбі.

Змагання з дог-фрізбі проводяться за програмами:

- 1) кидки на точність;
- 2) кидки на дальність;
- 3) фрізбі-фрістайл.

3. Суддівська бригада.

Суддівська бригада складається мінімум з 3 суддів. У програмі фрізбі-фрістайл суддівська бригада складається мінімум з 4 суддів на чолі з головним суддею змагань. У програмах з передбаченою старовою лінією призначається суддя на старті.

4. Присутність на полі під час виступу.

Під час виступу тільки один спортсмен і його собака можуть бути присутніми на полі в конкретний проміжок часу. Ніхто сторонній не може навмисно торкатися собаки або диска під час виступу пари. Порушення цього пункту фіксується головним суддею змагань, який приймає рішення щодо дискваліфікації порушника.

5. Право виступу у кожній програмі.

У кожній програмі спортсмен має право виступити не більш, ніж з двома собаками.

6. Ростові категорії собак.

Розподіл собак за ростовими категоріями не передбачений. Всі собаки знаходяться в одній загальній ростовій категорії.

7. Вік собак для участі у виступі.

Для собак, чий вік точно не відомий, спортсмен має спиратись на висновок ветеринара щодо віку.

8. Вимоги до стану здоров'я собак.

Суки, що пустують, до змагань не допускаються. У випадку приховання спортсменом від суддів цього факту пара дискваліфікується. Хворі собаки і вагітні суки не можуть брати участь у змаганнях.

9. Участь собак з дефектами розвитку.

За рішенням судді допускається участь собак з дефектами розвитку або будови лише у разі, якщо це не спричиняє проблем собаці або спортсмену під час виступу та не веде до ризику отримання травм.

10. Вимоги до предметів екіпіровки собак.

На змагання не допускаються собаки з будь-якими видами електронних нашийників, строгих нашийників, зашморгів, шлейок і предметами екіпіровки, які заважають вільному руху собаки і можуть спричинити травмування спортсмена або собаки.

11. Пошкодження або забруднення майданчику під час виступу.

Якщо під час виступу собака пошкодив або забруднив майданчик в середині або поза його межами, але в межах змагального поля, час виступу негайно зупиняється. Спортсмен не може продовжувати подальший виступ. У залік зараховується кількість балів, отриманих парою, що виступає, до цього моменту. Спортсмен зобов'язаний негайно усунути наслідки інциденту. У разі невиконання цієї вимоги спортсменом, він дискваліфікується на цих змаганнях у цій програмі з нульовим результатом.

12. Щодо агресії собак.

Агресія собак на змаганнях неприпустима. В разі прояву собакою агресії до людини або іншого собаки у полі зору головного судді (до, під час, після змагань, до закінчення нагородження) такі собаки і спортсмен дискваліфікуються, результат їхнього виступу анулюється. Можливе попереднє винесення суддею одного попередження. Термін дискваліфікації встановлюється головним суддею і залежить від тяжкості наслідків проявленої агресії (від анулювання результата в цій програмі до необмеженого часу).

13. Марки та види дисків, дозволені для використання.

Дозволено будь-які диски, створені спеціально для гри з собакою, безпечно, функціональні.

14. Право на запасний диск.

Спортсмен має право принести запасний диск і віддати його судді на лінії старту. Якщо під час виступу основний диск буде пошкоджений, спортсмен має право його замінити в будь-який момент протягом виступу. Для цього він має передати пошкоджений диск судді, перш ніж продовжити виступ. Час виступу в цьому випадку не зупиняється, рішення щодо заміни диска залишається на розсуд спортсмена. З дозволу головного судді змагань можлива заміна диска за межами зони старту.

15. Предмети в руках спортсмена або в межах зони старту.

З дозволу судді змагань в руках спортсмена під час виступу або в межах зони старту, окрім заявленого на цей виступ диска, може знаходитись тільки

рушник або подібне м'яке пристосування для очищення диска. Дозволяється очищати диск під час виступу. Спеціально для цього час не зупиняється. Наявність інших предметів в руках спортсмена або в межах зони старту під час виступу веде до зняття пари з цієї програми з аннулюванням результату.

16. Зупинка виступу з незалежних від спортсмена і його собаки обставин.

У випадку, якщо час виступу зупинено з незалежних від спортсмена і його собаки обставин, він може продовжити виступ, як тільки з'явиться можливість відновити змагання. Час може бути пущено заново на прохання спортсмена тільки за колегіальним рішенням всіх суддів, щоб уникнути ситуацій, в яких змагання можуть бути перервані кимось навмисно для поновлення старту.

Якщо змагання були перервані в результаті непереборних обставин, в разі поновлення виступу пари слід керуватись правилом: виступ починається з початку, якщо на момент інциденту минуло менше половини часу виступу і поновлюється з часу зупинки, якщо на момент інциденту минуло більше половини часу виступу.

17. Нарахування балів.

Кількість балів за кожен кидок і загальний результат виступу пари визначається головним суддею змагань і не може обговорюватись спортсменами або бути оскарженим.

18. Класи у програмі “кідки на точність”.

Програма “кідки на точність” передбачає розподіл на такі класи:

1) “відкритий” клас (допускаються спортсмени з собаками віком від 12 місяців);

2) клас “новачки” (допускаються спортсмени з собаками, що не отримали кваліфікацію у класі “новачки” або у класі “прогрес”, а також спортсмени з молодими собаками віком до 1 року);

3) клас ”прогрес” (допускаються спортсмени з собаками, що не отримали кваліфікацію у класі “прогрес”, а також допускаються спортсмени з молодими собаками віком від 10 місяців).

Поле змагань має бути прямокутної форми з мінімальними розмірами 50 м в довжину, 18 м в ширину для “відкритого” класу, 18 м в довжину, 18 м в ширину для класів “новачки” та ”прогрес”. Розмічається центральна зона (смуга завширшки 4,5 метри, розмічена посередині поля на всю його довжину).

19. Умови і порядок виконання вправи у “відкритому” класі програми “кідки на точність”.

Спортсмен може використовувати тільки один диск за весь час виступу.

На виступ пари спортсмен – собака в цій програмі відводиться 90 секунд.

Спортсмен і його собака мають знаходитись за стартовою лінією до того, як суддя змагань дозволить початок виступу.

Після дозволу судді на початок виступу відлік часу починається з моменту перетину стартової лінії собакою та/або диском.

Бали зараховуються тільки якщо собака спіймав диск до того, як він торкнувся землі.

Кидок зараховується, якщо під час лову диска хоча б одна лапа собаки знаходилась всередині меж змагального поля. Якщо лов стався рівно на межі двох зон, зараховується та, що більше застосувалося до стартової лінії.

Якщо собака спіймав диск в стрибку (всі його чотири лапи знаходились під час лову в повітрі), до балів, отриманих за кидок, додається бонус 0,5 бали, а зона лову визначається за точкою приземлення задніх кінцівок собаки.

Бали за кидок нараховуються у відповідності до [Таблиці 1 Додатка 7](#).

Кидок поза розміткою ширини поля (18 метрів) приносить 0 балів. Кидок диска за межі лінії 45 метрів, але в межах ширини поля, приносить в разі ловлі 4 бали, бонуси за ловлю диска в повітрі і в центральній зоні не нараховуються.

За 90 секунд спортсмен виконує стільки кидків, скільки може, але тільки п'ять кращих результатів зараховуються загальним результатом виступу цієї пари. Таким чином, після зроблених спортсменом п'ятьох кидків, які виявилися результативними, а час виступу не вичерпано, пара може продовжувати виступ і має можливість поліпшити результат.

Під час кидка спортсмен має знаходитись за стартовою лінією. Якщо в момент здійснення кидка, до того, як диск відпущеній, стопа спортсмена або її частина торкається лінії, опинилася на лінії або за лінією старту, суддя оголошує “заступ за лінію старту”, цей кидок не зараховується.

Після виконання кидка спортсмен має право переступати лінію старту тільки після спроби лову диска собакою (для повернення диска на старт). У разі перетину лінії старту до моменту лову, спроба не зараховується.

Всі кидки, при виконанні яких диск був відпущеній з руки спортсмена до закінчення часу виступу, зараховуються, навіть якщо час виступу закінчився до лову диска собакою або торканням диском землі.

У разі рівності балів двох або більше учасників, найсильнішим серед них вважається той, який в серії кидків має найбільший за балами результат. Якщо різниці немає, призначаються додаткові кидки для розподілу перших трьох місць у змаганні. Для решти учасників у разі рівності балів розподіл місць відбувається за порядком виступу (за жеребкуванням).

20. Умови і особливості виконання вправи у класі “новачки” програми “кідки на точність”.

У класі “новачки” можуть брати участь спортсмени з собаками віком до 1 року та такі, що не отримали кваліфікацію у класі.

Правила змагань схожі з правилами для “відкритого” класу, але диск кидається таким чином, щоб він катився полем (так званий “рол”).

До заліку зараховуються 5 найкращих (найбільш результативних) кидків.

Бали нараховуються лише за зонами, що дають від 0 до 3 балів згідно з Таблицею 2 Додатка 7. За лов диска у центральній зоні нараховується бонус у розмірі 0,5 бали. Кидок поза розміткою ширини поля (18 метрів) приносить 0 балів. Кидок диска за межі лінії 18 метрів, але в межах ширини поля, приносить в разі успішного лову 3 бали, бонуси за ловлю диска в повітрі і в центральній зоні не нараховуються.

Різниця з правилами для “відкритого” класу:

- 1) ліміт часу на виступ – 60 секунд;

- 2) спортсмен має право кидати “рол” (котити диск);
- 3) лов собакою диску в стрибку бонусів не приносить.

Для отримання кваліфікації у класі спортсмен з собакою має набрати мінімум 60 очок.

Спортсмен з собакою, який отримав кваліфікацію у класі “новачки”, з цим собакою у цьому класі виступати більше не може.

21. Умови і особливості виконання вправи у класі ”прогрес” програми “кидки на точність”.

Правила змагань схожі з правилами для “відкритого” класу.

В залік зараховуються 5 найбільш результативних кидків.

Бали нараховуються лише за зонами, що дають від 0 до 3 балів згідно з [Таблицею 3 Додатка 7](#).

Бали зараховуються, тільки якщо собака спіймав диск до того, як він торкнувся землі.

За лов диска у центральній зоні нараховується бонус у розмірі 0,5 бали.

Якщо собака спіймав диск в стрибку (всі його чотири лапи знаходились під час лову в повітрі), до балів, отриманих за кидок, додається бонус 0,5 бали, а зона лову визначається за точкою приземлення задніх кінцівок собаки.

Кидок поза розміткою ширини поля (18 метрів) приносить 0 балів. Кидок диска за межі лінії 18 метрів, але в межах ширини поля, приносить в разі успішного лову 3 бали, бонуси за ловлю диска в повітрі і в центральній зоні не нараховуються.

З метою отримання кваліфікації у класі спортсмен з собакою має набрати мінімум 60 балів.

Спортсмен із собакою, який отримав кваліфікацію у класі ”прогрес”, з цим собакою у цьому класі виступати більше не може. Інший спортсмен може виступати з цим собакою у класі ”прогрес”, але в такому разі спортсмен не може зайняти призове місце незалежно від результатів виступу.

22. Умови і порядок виконання вправи у програмі “кидки на дальність”.

Поле змагань має бути прямокутної форми з максимально можливими для цієї програми розмірами в межах спеціально відведеного для цього змагання ділянки. Зараховується лов диска собакою в межах всієї ділянки. Мінімальні розміри поля: 50 м в довжину, 18 м в ширину.

Жінки і чоловіки змагаються в різних групах.

Допускається участь спортсменів в групі жінок і в групі чоловіків з одним собакою, але не більше одного виступу з цим собакою в групі.

Перед початком змагань для визначення послідовності виступу спортсмени без собаки за чергою роблять по одному кидку диска із стартової зони. Першим буде виступати той, чий диск впав ближче до старту згідно із заміряною відстанню.

В цій програмі учасникам дається три спроби (кидка) з метою виконання кидка на максимальну відстань в межах поля.

За сигналом судді парі дається не більше 30 секунд для початку виступу та дляожної спроби. Відлік кидків і часу розпочинається з моменту перетину лінії старту собакою та/або диском.

Спортсмен може почати виступ після відповідного оголошення суддею.

У змаганнях застосовується правило вільного старту, спортсмен може зробити кидок як до, так і після перетину собакою лінії старту, на свій розсуд.

Якщо в момент здійснення кидка, до того, як диск відпущеній, стопа спортсмена або її частина торкається лінії, опинилася на лінії або за лінією старту, суддя оголошує “заступ за лінію старту”, цей кидок не зараховується.

Після виконання кидка спортсмен має право переступати лінію старту тільки після спроби лову диска собакою, для повернення диска на старт. У разі перетину лінії старту до моменту лову спроба не зараховується.

Кидок вважається зарахованим, тільки якщо собака спіймав диск до того, як він торкнувся землі. Зараховується найкращий результат.

Відстань вимірюється від стартової лінії до точки знаходження на землі лап собаки, біжчих до стартової лінії під час лову. Допускається вимір відстані

від найближчої до точки лову зони. Якщо диск був зловлений у повітрі, відстань вимірюється до точки приземлення ближчих до стартової лінії лап собаки на полі. На час виміру відстані суддя подає команду припинення кидків.

Розподіл місць здійснюється шляхом порівняння результатів виступів (у метрах). У разі рівності результатів призначаються додаткові 3 кидки для розподілу перших трьох місць у змаганні, для решти учасників розподіл місць відбувається в порядку виступу (за жеребкуванням). Перше місце присвоюється парі з найвищим результатом, чоловікам і жінкам окремо.

23. Вікові обмеження для собак у програмі “фрізбі-фрістайл”.

До участі у програмі “фрізбі-фрістайл” допускаються спортсмени з собаками віком від 12 місяців.

24. Класи у програмі “фрізбі-фрістайл”.

Програма “фрізбі-фрістайл” передбачає розподіл на класи:

- 1) “відкритий” клас;
- 2) клас ”прогрес” (допускаються спортсмени з собаками, що не отримали кваліфікацію у класі ”прогрес”).

25. Умови і порядок виконання вправи у “відкритому” класі програми “фрізбі-фрістайл”.

Поле для змагання має прямокутну форму з мінімальними розмірами в ширину 40 метрів, довжину 50 метрів.

Пари (спортсмен з собакою) можуть розпочинати виступ з будь-якого кінця поля.

У фрізбі-фрістайлі час виступу учасників суверо обмежений. Максимальний ліміт часу – 2 хвилини. Відлік часу розпочинається з моменту кидка первого диска. Кидок, здійснений до закінчення часу виступу, але який згодом перевищує часовий ліміт, може бути зарахований. Ці бали додаються до загального рахунку виступаючої пари.

Кількість дисків для виступу: від 3 до 10.

Суддівська бригада для фрізбі-фрістайлу складається з чотирьох осіб – по одній для оцінки кожної з категорій: собака, спортсмен, пара, виконані кидки.

Кожен суддя нараховує бали, виходячи з 10 максимально можливих з використанням десятих часток балів. Підсумкова максимально можлива кількість балів – 40. Рішення головного судді остаточні.

Суддя, який оцінює дії собаки, присуджує до 2.5 балів за кожний з 4 елементів, виконаних собакою. Підсумкова сума балів – сума балів за виконання всіх чотирьох елементів.

Суддя, що оцінює дії спортсмена, присуджує до 2.5 балів за кожний з 4 елементів, виконаних спортсменом.

Суддя, що оцінює дії пари, присуджує до 2.5 очок за кожен з 7 парних елементів. Підсумкова сума балів нараховується тільки за 4 найкращі елементи.

Суддя, що оцінює виконані кидки, розраховує співвідношення спійманих дисків для пари, помножує на 10.0 для визначення загального рахунку виконання. Для зарахування кинутим (спійманим) диск має бути випущений з руки учасника до того, як собака його торкнеться.

Особливості суддівства змагань за програмою фрізбі-фрістайл викладені у [Додатку 8](#).

Набір балів:

- 1) якщо пара виконує елемент невдало, отримує мінімум 1 – 1.5 бали з 2.5 можливих (за спробу);
- 2) якщо пара виконує елемент задовільно з помітними помилками, отримує від 1.5 до 1.7 бали;
- 3) якщо пара в разі правильного виконання елементу робить невелику помилку, отримує 1.7 – 1.9 бали;
- 4) якщо пара успішно виконує елемент високої складності, отримує 1.9 – 2.2 бали;
- 5) якщо пара виконує елемент високої складності відмінно (ідеально), отримує 2.2 – 2.5 бали;
- 6) новаторство – нові, незвичайні кидки, оригінальні трюки тощо відзначаються додатковим збільшенням балів в будь-якому відповідному елементі суддівства;

7) якщо спортсмен не змінює способу кидків, типи позицій, змушує собаку виключно до високих стрибків та їх кількості, він оцінюється нижче.

Спортсмену нараховуються наступні штрафи за порушення техніки безпеки (зняття очок з рахунку виступаючої пари) у разі створення ним ситуації, що збільшує ризик травматизму собаки:

1) викривлення (собака вигинається настільки, що виникає ризик травми в процесі стрибка, лові або приземленні) – відраховується 1 бал;

2) перегін (лапи собаки торкаються землі в процесі приземлення так, що торс, голова або інша частина тіла вдаряється об землю) – відраховується 2 бали;

3) сильний удар (спина, тулуб, голова або інша частина тіла собаки вдаряється об землю раніше приземлення лап під час стрибка, перестрибування, лову або гальмування) – відраховується 2 бали.

Мінімум двоє з чотирьох суддів мають погодитись на відрахування очок за порушення за правилами накладення штрафу за кожним з вищезазначених покарань.

Пари, у яких були відраховані шість і більше балів за порушення техніки безпеки в один день змагання, мають бути дискваліфіковані.

26. Умови і порядок виконання вправи у класі “прогрес” програми “фрізбі-фрістайл”.

Правила змагань схожі з правилами для “відкритого” класу.

В цьому класі мають право брати участь спортсмени з собаками, які жодного разу не посіли призових місць у змаганнях з фрізбі-фрістайл у “відкритому” класі та не мають кваліфікації у класі “прогрес”.

Спортсмен не має права виступати у класі “прогрес” з собакою, з яким у цьому класі 3 рази вже посідав призові місця (1, 2 або 3 місце).

Різниця з правилами для “відкритого” класу:

- 1) під час виконання елементів дозволяється лов собакою дисків у повітрі;
- 2) дозволяється лов собакою дисків, що котяться (ролів);
- 3) дозволяється лов собакою дисків, відданих з руки.

Підрахунок балів за кидки здійснюється за умови відпускання диска спортсменом до моменту лову його собакою.

4. Змагання з пітч енд гоу

1. Загальні вимоги до місця проведення змагань.

Вимоги до місця проведення змагань:

1) покриття рингу для змагань має бути рівним, не слизьким і не дуже твердим;

2) ринг, на якому проводяться змагання, має бути прямокутної форми з мінімальними розмірами 25 м в довжину і 18 м завширшки;

3) мінімальний розмір зони старту (або накопичувальної зони) – 5 метрів від лінії старту;

4) учасникам змагань, що не виступають у даний момент, заборонено підходити до старової зони (визначається за лінією старту) ближче, ніж на 5 метрів. В цій зоні забороняється знаходитись спортсменові, що виступає наступним у черзі, оскільки це може завадити поточному виступу. У разі фіксації подібного факту спортсмен, який порушив правило, дискваліфікується;

5) глядачам, фотографам, пресі заборонено знаходитись ближче, ніж за один метр від зовнішньої лінії розмітки рингу;

6) розмітка рингу здійснюється відповідно до схеми, зображеноЯ на Малюнку 1 Додатка 9.

2. Присутність на рингу під час виступу.

Під час виступу тільки один спортсмен і його собака можуть знаходитись на рингу в один конкретний проміжок часу.

3. Поводження перед виступом.

Заборонено тренувати собаку і розігрувати її перед виступом у безпосередній близькості від рингу змагання під час виступу інших учасників (особливо при використанні іграшок, що "пищать"). Ступінь провини спортсмена визначається рішенням судді.

4. Вихід на ринг.

Спортсмену з собакою можна виходити на ринг виключно за сигналом судді. Неприпустимо тренування собак на розміченому рингу. Це приведе до зняття учасника зі змагань.

5. Предмети екіпіровки на собаках.

Під час виступу на собаках не можуть знаходитись предмети екіпіровки і одягу, що спричиняють незручності тваринам або ведуть до травмування (повідець, строгий нашийник, електрошоковий нашийник тощо). За бажанням спортсмена і якщо це необхідно у зв'язку з несприятливими погодними умовами, собака може виступати в одязі (попоні, кофті, комбінезоні).

6. Вимоги до предмета апортирування.

В якості предмета апортирування дозволено використовувати м'ячі, будь-які промислові і безпечні іграшки для собак, а також спеціальні предмети, призначені для апортирування.

Заборонено використовувати диски для фрізбі.

7. Кількість предметів апортирування.

Спортсмен може використати тільки один предмет апортирування за весь час виступу.

8. Ростові категорії собак.

Собаки розділені на 2 ростові категорії:

- 1) міні (40 см у холці та нижче);
- 2) максі (вище 40 см у холці).

У кожній вправі спортсмен має право виступити не більше ніж з двома собаками однієї ростової категорії.

9. Вікові та породні обмеження для собак.

Спортсмен має право виступати з собакою будь-якого віку, породистою або безпородною.

10. Вимоги до фізичного стану собак.

Суки, що пустують, до змагань не допускаються. У випадку, якщо спортсмен приховав від суддів цей факт, пара дискваліфікується. Хворі собаки і вагітні суки не можуть брати участь у змаганнях.

11. Участь собак з дефектами розвитку.

За рішенням судді допускається участь собак з дефектами розвитку або будови лише у разі, якщо це не спричиняє собаці або спортсмену проблем під час виступу та не веде до ризику отримання травм.

12. Вимоги до розміщення собак під час очікування виступу.

В межах території змагань (все, що оточує ринг, а також територія, де знаходяться і очікують своєї черги учасники змагань) собака може знаходитись поруч із спортсменом на повідці або бути прив'язаний. Неприпустимий факт безконтрольного переміщення собаки без повідця. У разі вибігання собаки на ринг під час виступу інших учасників, що завадило виступу, пара, що порушила це правило, може бути дискваліфікована за рішенням судді. Парі, що виступає, в такому випадку призначається перекидання.

13. Агресія собак.

Агресія собак на змаганнях неприпустима. В разі прояву собакою агресії до людини або іншого собаки у полі зору головного судді (до, під час, після змагань і до закінчення нагородження), такі собака і спортсмен дискваліфікуються, а результат їх виступу анулюється. Можливе попереднє винесення суддею одного попередження. Термін дискваліфікації встановлюється головним суддею і залежить від тяжкості наслідків проявленої агресії (від анулювання результата в цій програмі до необмеженого часу).

14. Порядок і правила виконання вправи.

На виступ кожній парі відводиться 90 секунд.

Спортсмен і його собака мають знаходитись за стартовою лінією до того, як суддя змагань дасть дозвіл на початок виступу.

За сигналом судді спортсмен кидає предмет апортирування з метою влучення у зони з найбільшою кількістю очок, собака повертає цей предмет.

Відлік часу розпочинається з моменту кидка і перетину стартової лінії предметом апортирування. Не є сигналом до початку відліку часу перетин собакою лінії старту раніше за предмет.

Під час кидка спортсмен має знаходитись за стартовою лінією. Якщо у момент кидка, до того, як предмет апортирування відпущений, стопа спортсмена або її частина торкається стартової лінії, опинилася на лінії або перетнула лінію старту, суддя оголошує "заступ за лінію старту", цей кидок не зараховується.

Після здійснення кидка спортсмен має право перетнути лінію старту для повернення предмета апортирування на старт, якщо собака його не принесла. У разі перетину спортсменом лінії старту, бали за кидок не зараховуються.

Бали не нараховуються, якщо собака схопив предмет апортирування раніше ніж предмет апортирування торкнувся поверхні рингу.

Якщо собака схопив предмет апортирування, що відскочив від землі і знаходиться в повітрі, бали нараховуються. Для визначення рахунку береться місце першого торкання предмету поверхні рингу.

Собака може віддавати предмет апортирування тільки в зоні старту. Бали за кидок нараховуються, якщо при поверненні предмету будь-яка лапа собаки перетинає лінію старту і торкається поверхні рингу у зоні старту.

Якщо апорт впав на лінію між зонами, означає що він потрапив у зону, що знаходиться попереду.

Якщо кидок здійснений до спливу часу, він зараховується, навіть якщо час виступу закінчився до повернення предмету апортирування собакою.

Якщо собака при поверненні до зони старту разом з предметом, упустив його у будь-якій зоні, окрім зони старту, бали за кидок не нараховуються.

Кидок зараховується, якщо під час підняття предмету апортирування хоча б одна лапа собаки знаходиться у межах рингу.

Якщо предмет впав поза розміченими зонами рингу, кидок балів не приносить.

Якщо під час виступу собака пошкодив або забруднив ринг, час виступу негайно зупиняється. Спортсмен не може продовжувати подальший виступ. До

заліку зараховуються бали, отримані парою до цього моменту. Спортсмен зобов'язаний негайно усунути наслідки інциденту. У разі невиконання вимоги спортсменом він дискваліфікується на цих змаганнях з нульовим результатом.

15. Визначення переможців.

Результатом виступу спортсмена є сума балів за всі кидки.

У разі однакової кількості балів двох або більше учасників найсильніший серед них визначається за більшою кількістю найбільш результативних кидків (більше кидків по 30 балів, по 25 балів і так далі). В разі абсолютної рівності показників за рішенням судді учасникам пропонується повторна серія кидків за Правилами (перекидання можливе за рішенням судді тільки для учасників, що претендують на 1, 2 або 3 місце).

Інші учасники з рівними балами і однаковою кількістю кидків посідають місце, яке отримують за набрані бали.

5. Змагання з танців з собаками

1. Загальні вимоги до місця проведення змагань.

Вимоги до місця проведення змагань:

1) змагання можуть проводитись в закритих приміщеннях (залах) і на відкритому майданчику;

2) покриття рингу для змагань має бути рівним, неслизьким і не дуже твердим;

3) на відкритих майданчиках поверхня рингу – ґрунтована (щільно утоптана) або з трав'яним покривом (коротко підстрижена газонна трава), поверхня рингу у залах – килимове покриття;

4) ринг, на якому проводяться змагання, має бути розміром не менше 15 x 15 м та не більше 30 x 30 м;

5) учасникам змагань, що не виступають у даний момент, заборонено підходити до рингу близче 3 метрів;

6) глядачам, фотографам, пресі заборонено знаходитись близче одного метру від зовнішньої лінії розмітки рингу;

7) ринг цілком надається для виступу. Офіційні особи під час виступу в ринзі не присутні. У ринзі не має знаходитись ніякого інвентарю (устаткування) організаторів змагань;

8) звуковідтворююча і звукоіндукуюча апаратура встановлюється за межами рингу та має бути достатньої потужності для забезпечення чутності музичного супроводу учасникам і глядачам. Максимально забезпечується відсутність луни при відтворенні музичного супроводу;

9) місця для рефері обладнуються за межами рингу з метою забезпечення візуального контролю за виступом у будь-якій частині рингу та виключення можливості спілкування рефері між собою, присутності поруч з рефері будь-кого під час виступів і внесення оцінок;

10) місце для секретаріату обладнується за межами рингу;

11) місце змагань має бути обладнане інвентарем для демонстрації оцінок, виставлених рефері, після закінчення виступу (картки відкритого суддіства, гучномовець, електронне табло).

2. Програми, що входять до складу танців з собаками.

Змагання з танців з собаками представляють собою танці спортсмена з собакою під музичний супровід і можуть проводитись за такими програмами:

- 1) рух поруч під музику (англ. HTM – абревіатура від heel to music);
- 2) фрістайл (вільні елементи, що виконуються під музику).

3. Варіанти виступу.

Змагання з танців з собаками передбачають:

- 1) соло (один спортсмен із собакою);
- 2) дует (два спортсмени із собаками).

4. Розподіл на класи в кожній із програм.

Змагання з танців із собаками передбачають розподіл на такі класи в кожній з програм:

- 1) “дебют” (допускаються спортсмени з собаками віком від 12 місяців);

2) "прогрес" (допускаються спортсмени з собаками, що отримали кваліфікацію у класі "дебют", вік собаки має бути не менше 18 місяців);

3) "майстер" (допускаються спортсмени з собаками, що отримали кваліфікацію у класі "прогрес", вік собаки має бути не менше 18 місяців).

5. Перехід з одного класу до іншого.

Перехід з одного класу до іншого здійснюється:

1) спортсмен з собакою, яка вперше заявляється на офіційні змагання, має бути заявлений у клас "дебют" у відповідній програмі;

2) якщо пара одного разу набрала у класі "дебют" більше 22,5 балів, вона має право перейти у клас "прогрес" у відповідній програмі;

3) якщо пара двічі набрала у класі "дебют" більше 24 балів, вона зобов'язана перейти у клас "прогрес" у відповідній програмі;

4) якщо пара одного разу набрала у класі "прогрес" більше 25 балів, вона має право перейти у клас "майстер" у відповідній програмі;

5) якщо пара двічі набрала у класі "прогрес" більше 26,5 балів, вона зобов'язана перейти у клас "майстер" у відповідній програмі.

6. Екіпірування учасників.

До екіпірування учасника висуваються вимоги:

1) костюм спортсмена – довільний, має сприяти високому естетичному сприйняттю виступу і не може порушувати загальноприйнятих етичних і моральних норм, може включати головний убір, має бути чистим і охайним;

2) під час виступу допускається використання реквізиту (обруч, стрічка тощо) в разі відповідності обраному музичному супроводу та коли обігрується під час виступу. Реквізит не може використовуватись для додаткового впливу на собаку з метою заохочення;

3) спортсмени не мають права вносити в ринг нічого, що може явно надавати допомогу при керуванні собакою (свисток, повідець, поясна сумка, корм у руках чи кишені, іграшка в руках чи кишені тощо);

4) забороняється вносити в ринг хлисти та інші пристосування.

7. Екіпірування собак.

До екіпірування собак висуваються вимоги:

- 1) для собаки може використовуватись костюм та/або інші прикраси, які не мають сковувати її рухів, заподіювати собаці біль або незручність;
- 2) виступ собаки у костюмі, що закриває її корпус, не припускається;
- 3) забороняється виступ із собакою на повідці;
- 4) у ринзі на собаці та у спортсмена не має бути намордника, строгого нашийника (парфорса), нашийника із шипами назовні, зашморгу, електричних, радіо-електричних, електромеханічних та механічних пристрій, які можуть бути використані для додаткового впливу на собаку.

8. Музичний супровід.

Музичний супровід підбирається спортсменами самостійно, він не може містити теми насильства, ображати людську гідність на ґрунті расової, національної, релігійної чи статевої приналежності, порушувати загальноприйняті етичні і моральні норми. Ця вимога Правил поширюється і на програму виступу.

Тип носія з фонограмою музичного супроводу оговорюється у Положенні. Фонограма має бути якісною.

Фонограми на носіях надаються до мандатної комісії в день подачі заявок. На носії та його упаковці офіційно особою мандатної комісії проставляється прізвище та ініціали спортсмена (дуету) і стартовий номер.

Головний суддя (або уповноважена ним офіційна особа) має прослухати всі фонограми для визначення їх відповідності Правилам. Фонограми, що не відповідають Правилам, повертаються. Якщо за годину до відкриття змагань не подано якісну фонограму до головної суддівської колегії, спортсмен (дует) дискваліфікується у виді програми.

Програвання фонограм може здійснюватись з наданих носіїв або фонограми записуються на один носій у порядку, визначеному жеребкуванням.

Відповідальність за черговість програвання фонограм несе суддя, відповідальний за музичний супровід.

Якщо під час програвання фонограми відбудувся технічний збій з вини організаторів, спортсмен (дует) має право продовжити виступ без фонограми, розпочати виступ спочатку, припинити виступ (у цьому разі оцінка виступу здійснюється виключно за тою частиною виступу, що була виконана до зупинки музики).

Якщо тривалість фонограми перевищує тривалість виступу, її необхідно зупинити після чіткого позначення закінчення спортсменом виступу.

Після закінчення змагань спортсмени мають право забрати фонограми на своїх носіях.

9. Тривалість музики.

Тривалість музики відповідно до класів:

- 1) для класу "дебют" – від 1 хв. 30 сек. до 2 хв. 15 сек.;
- 2) для класу "прогрес" – від 2 хв. 00 сек. до 3 хв. 15 сек.;
- 3) для класу "майстер" – від 3 хв. 00 сек. до 4 хв. 00 сек.

10. Вибір програми виступу.

Спортсмени можуть демонструвати на змаганнях програму виступу, що виконується вперше, а також таку, що раніше демонструвалась на інших змаганнях.

11. Дозволені рухи під час виступу.

Під час виступу дозволені будь-які рухи, що не становлять небезпеки спортсменам і собакам. Рухи мають здійснюватись в такт музиці. Перевага надається танцювальним рухам.

12. Мета виступу.

Метою будь-якого виступу є демонстрація можливостей танцювальної пари. Під час виступу демонструється взаємодія спортсмена і собаки, здібності та навички собаки.

13. Розминка спортсменів із собаками.

Розминка спортсменів із собаками закінчується за п'ять хвилин до початку змагань у відповідній групі. Розминка здійснюється без музичного супроводу.

Суддя при учасниках одночасно випускає для розминки в ринг не більше п'яти спортсменів з собаками.

14. Виклик на виступ.

За викликом судді-інформатора спортсмен із собакою (дуєт) виходить у ринг.

15. Реквізит.

У ринг спортсмен (дуєт) виходить з реквізитом, що використовується під час виступу. Реквізит може знаходитись у рингу під час виступу тільки у випадку, якщо це обумовлено особливостями програми виступу. Після виходу спортсмену (дуету) у ринг реквізит забороняється передавати до рингу.

16. Супровід спортсменів.

Супровід спортсменів тренером або представником допускається тільки до входу в ринг.

17. Неявка в ринг.

За неявку в ринг протягом двох хвилин з моменту виклику суддею спортсмен (дуєт) дискваліфікується у виді програми.

18. Запуск фонограми.

Фонограма включається після входу в ринг спортсмена із собакою (дуету) і готовності їх до виступу (фіксація в потрібному місці рингу та/або підняття руки). Підготовка до виступу в ринзі не може перевищувати 20 секунд.

19. Початок виступу.

Спортсмени мають право починати виступ у будь-який момент після запуску фонограми.

20. Гавкіт собаки в ринзі.

За гавкіт собаки в ринзі оцінка знижується.

21. Особливості використання поверхні рингу.

Для демонстрації програми виступу спортсмени та їх собаки можуть використовувати всю поверхню рингу без обмежень.

22. Вимоги до виступу.

Керуючи собакою, спортсмен здійснює рух рингом. Рухи спортсменів мають відбуватись в такт музиці, бути виразними, співпадати з характером музики та підкреслювати артистизм. Виступ спортсменів має бути емоційним, розрахованим на підтримку контакту з глядачами.

23. Вимоги до елементів виступу.

Програма виступу має містити достатню кількість елементів, що виконує собака. Елементи мають виконуватись собакою в такт музиці, чітко, активно, жваво, зацікавлено, з орієнтацією на спортсмена. Перевага надається використанню складних елементів, їх розмаїттю та оригінальності.

24. Злагодженість виступу.

Програма виступу має виконуватись спортсменом і собакою злагоджено.

25. Закінчення виступу.

Після закінчення виступу спортсмени вклоняються і залишають ринг разом із собаками.

26. Вихід собаки за межі рингу.

У випадку виходу собаки за межі рингу в процесі виконання програми і неповернення протягом 5 секунд спортсмен (дует) дискваліфікується у виді програми. За вихід собаки за межі рингу менше ніж на 5 секунд оцінка за виступ знижується.

27. Склад рингової бригади.

Склад рингової бригади на змаганнях з танців з собаками:

1) судді (3 або 5 осіб), з яких головний суддя має бути атестованим з цього виду програми та мати суддівську категорію відповідно до рангу змагань, інші судді можуть бути зі складу тренерів з цієї програми спорту із собаками, а також зі складу спортсменів, які виступають у програмі не менше одного року та мають кваліфікацію “майстер”;

2) секретаріат, який збирає заяви та підраховує результати;

3) відповідальний за музичний супровід;

4) суддя – інформатор, який відповідає за представлення пари або дуєту глядачам, слідкує за послідовністю виходу в ринг учасників;

5) суддя – хронометрист, який здійснює контроль за часом виступу учасників та може додатково виконувати функції судді – інформатора.

28. Умови і порядок виступу у програмі “рух поруч під музику”.

Не менше 75% виступу має складатись з руху собаки поруч із спортсменом.

Протягом всього виступу собака не може знаходитись від спортсмена на відстані, що перевищує 2 метри.

У програмі допускається 10 позицій:

1) праве плече собаки паралельне лівій нозі спортсмена (два положення відносно спортсмена: голова собаки уперед, голова собаки назад);

2) ліве плече собаки паралельне правій нозі спортсмена (два положення відносно спортсмена: голова собаки уперед, голова собаки назад);

3) собака знаходиться між ногами спортсмена, плечі собаки паралельні ногам спортсмена (два положення відносно спортсмена: голова собаки уперед, голова собаки назад);

4) собака знаходиться боком перед спортсменом (два положення відносно спортсмена: голова собаки праворуч; голова собаки ліворуч);

5) собака знаходиться боком за спортсменом (два положення відносно спортсмена: голова собаки праворуч, голова собаки ліворуч).

Оцінюються рухи в різних напрямках – уперед, назад, праворуч, ліворуч, оберти (спортсмен обертається на місці за часовою стрілкою та проти), а також три швидкості руху – повільний, нормальній, швидкий.

У всіх позиціях та напрямках руху в них плече собаки має знаходитись на рівні ноги спортсмена. У позиціях “боком перед спортсменом” та “боком за спортсменом” голова собаки має бути праворуч/ліворуч відносно спортсмена, плече собаки на рівні правої/лівої ноги.

Під час руху позиції мають зберігатись – собака не може стибати або підстрибувати, а також повзти для збереження положення “поруч із спортсменом”.

У цій програмі собака не може рухатись перевальцем (під час руху боком (прийманні) це правило не діє).

Собака має рухатись паралельно руху спортсмена та зберігати однакову відстань відносно спортсмена в усіх положеннях.

Собака має рухатись в одному напрямку та в одному темпі із спортсменом.

Інші рухи мають оцінюватись, як вільні елементи та їх кількість не може перевищувати 25% всього виступу пари (дуету).

29. Умови і порядок виступу у програмі “фрітайл”.

У цій програмі відсутні обмеження щодо руху собаки поруч із спортсменом або щодо інших специфічних елементів, але суддям має бути зрозумілим, що виконується саме “фрітайл”, а не “рух поруч під музику”, у зв’язку з чим елементів руху поруч із спортсменом має бути не більше, ніж 25% всього виступу пари (дуету).

Елементи “фрітайлу” визначаються як рухи, що відрізняються від рухів поруч.

30. Принципи роботи суддівської колегії.

Перед початком змагань головний суддя проводить з рефері семінар – нараду. Під час змагань головний суддя контролює роботу рефері і веде облік розбіжності оцінок, але не може впливати на виставлені оцінки або їх змінювати.

Головний суддя своїм рішенням має здійснити заміну рефері, якщо рефері демонструє некваліфікованість або необ’єктивність (упередженість).

З моменту початку виступу пари (дуету) і до винесення оцінки рефері не має права ні з ким спілкуватись. Рефері має продемонструвати оцінки не пізніше, ніж через 1 хвилину після закінчення виступу пари (дуету).

Протести щодо суддівства не подаються і не розглядаються.

31. Особливості суддіства змагань з танців з собаками.

Суддіство виступу має розпочинатись з першим рухом будь-кого з учасників виступу, а не з початку звучання фонограми.

Суддіство здійснюється за трьома критеріями: “представлення програми – загальне враження”, “рівень складності і техніка виконання”, “музика та інтерпретація”. Кожен з цих критеріїв оцінюється максимально 10 балами.

Під час нарахування балів судді мають керуватись можливістю демонстрації кращого виступу наступним спортсменом.

Бали за кожен з критеріїв у разі наявності 3 суддів вираховується як середнє арифметичне, у разі наявності 5 суддів – відкидається найбільша і найменша оцінки, з трьох оцінок вираховується середнє арифметичне.

Нарахування балів суддями здійснюється відповідно до [Таблиць 1 – 3 Додатка 10.](#)

32. Нарахування штрафних балів.

За результатами виступу пари (дуetu) кожен із суддів має право нараховувати штрафні бали, на які зменшується загальна сума балів, отриманих парою (дуетом) від цього судді.

Штрафні бали нараховуються за такими критеріями:

1) невірне використання костюмів та/або реквізиту (реквізит і костюм мають відповідати ідеї танцю і музиці та підсилювати враження від виступу, а також не мають використовуватись лише для керування собакою у танці) – максимальний штраф 3 бали;

2) механічне керування собакою – максимальний штраф 4 бали;

3) лай собаки (за нечастий лай, що не заважає перегляду композиції, штраф – до 0,5 балів, за періодичний лай протягом виступу штраф – до 2 балів, за постійний лай протягом виступу штраф максимальний) – максимальний штраф 4 бали;

4) за перевищення у “русі поруч під музику” 25% елементів ”фрітайлу” та за відхід собаки від спортсмена більше 3 метрів – максимальний штраф 5 балів;

5) за перевищення у ”фрістайлі” 25% елементів “руху поруч під музику” – максимальний штраф 5 балів;

6) за голосові команди, що були подані роздратовано або агресивно, за грубо подані команди жестом – максимальний штраф 3 бали;

7) за перевищення тривалості музичної композиції – 0,2 бали за кожну секунду.

33. Порушення, що призводять до дискваліфікації.

До дискваліфікації призводять:

1) негідна поведінка відносно суддів, організаторів або глядачів;

2) неспортивна поведінка відносно інших учасників;

3) грубе поводження із собакою;

4) вихід собаки за межі рингу і неповернення протягом 5 секунд;

5) забруднення собакою рингу;

6) агресія собаки відносно людей або інших собак;

7) використання строгого нашийника, удавки, намордника, повідця тощо;

8) використання ласощів або іграшок під час виступу.

34. Рішення щодо дискваліфікації.

Рішення щодо дискваліфікації приймається (затверджується) головним суддею.

35. Визначення переможців.

Результатом виступу пари (дуету) є сума середніх балів за кожен з трьох критеріїв.

У разі рівності балів у двох або більше пар (дуетів):

1) для програми “рух поруч під музику” перевага надається парі (дуету), яка отримала більше балів за критерієм “представлення програми – загальне враження”, якщо ці бали одинакові – тому, хто отримав більше балів за критерієм “рівень складності і техніка виконання”, а якщо ці бали співпадають – рішення щодо визначення переможця приймається головним суддею;

2) для програми “фрістайл” перевага надається парі (дуету), яка отримала більше балів за критерієм “музика та інтерпретація”, якщо ці бали одинакові –

тому, хто отримав більше балів за критерієм “представлення програми – загальне враження”, а якщо й ці бали співпадають – рішення щодо визначення переможця приймається головним суддею.

6. Змагання з тріалу

1. Розподіл спортсменів за віковими групами та за статтю.

Змагання з тріалу проводяться роздільно за віковими групами та статтю.

2. Вправи для спортсменів усіх вікових груп.

Для спортсменів усіх вікових груп тріал містить вправи:

- 1) біг 100 метрів із собакою;

2) подолання 300-метрової смуги перешкод із собакою (на смузі перешкод розташовані: легкоатлетичний бар’єр, глухий паркан, сходи, ділянки гранатометання і переповзання, окоп, бум);

- 3) затримання “порушника” собакою.

3. Форма одягу спортсменів.

1) для виконання вправ “біг 100 метрів” і “затримання “порушника” – майка і труси або спортивний одяг, легкоатлетичне взуття;

2) для виконання вправи “смуга перешкод” – спортивний одяг, що прикриває лікті і коліна, легкоатлетичне взуття.

4. Предмети в руках спортсмена.

У процесі виконання вправ спортсмену забороняється тримати в руках будь-які предмети, крім випадків, які передбачені цими Правилами. У разі порушення цього пункту спортсмен знімається зі змагань з відповідного виду.

5. Використання колодок під час виконання вправи “біг на 100 метрів”.

Під час виконання вправи “біг на 100 метрів” спортсмен може використовувати для старту колодки.

6. Використання своїх спортивних гранат під час виконання вправи “смуга перешкод”.

Під час виконання вправи “смуга перешкод” спортсмен може використовувати свої спортивні гранати.

7. Екіпірування собаки.

Екіпірування собаки складає “м’який” нашийник. Під час виконання вправ “смуга перешкод” і “біг на 100 метрів” допускається використання намордника, який не заважає диханню собаки.

8. Супровід спортсмена (лідування).

У процесі виконання вправ “смуга перешкод” і “біг на 100 метрів” забороняється супровід спортсмена будь-ким (лідування).

9. Вимоги до покриття.

Покриття бігової доріжки для виконання вправ “біг 100 метрів” і “смуга перешкод” може бути будь-яким, але має бути рівним, щільним та забезпечувати зчеплення із взуттям.

Лінії старту і фінішу наносяться поперек бігових доріжок. Ширина ліній 5 сантиметрів, колір ліній має контрастувати з кольором покриття. Обидві лінії включаються в довжину дистанції. Стартовий і фінішний створи позначаються кольоровими пропорцями з обох боків бігової доріжки. Ширина бігового коридору дорівнює ширині бігових доріжок стадіону і не може бути менше 7 метрів.

На 100-метровій дистанції пропорціями, що відрізняються від пропорців, якими позначено стартовий і фінішний створи, позначаються кожні 3 метри бігової доріжки.

10. Розміщення снарядів на смузі перешкод.

Розміщення снарядів на смузі перешкод ідентичне розміщенню на смузі перешкод у Двоборстві та наведене у [Додатку 6](#).

11. Розміщення обладнання для проведення вправи “Затримання порушника”.

Для виконання вправи виділяється майданчик розміром 50x50 метрів. Стартова позиція спортсмена із собакою обмежена квадратом розміром 2x2 метри, відстань від стартової точки до укриття дорівнює 50 метрам.

Майданчик розбивається на дві зони: перша зона дорівнює 30 метрам, друга – 20 метрам. Друга зона має три сектори, 5 метрів кожний.

12. Умови і порядок виконання вправи “біг 100 метрів”.

За вказівкою судді-стартера “На старт!” спортсмен підходить до лінії старту і фіксує собаку ліворуч від себе в будь-якому з положень: “сидіти”, “стояти”, “лежати”. Механічний вплив на собаку не дозволяється. Собака не може змінювати положення до сигналу щодо початку руху. Після виконання собакою поданої команди спортсмен перед лінією старту приймає положення для “високого” чи “низького” старту.

Після фіксації спортсмена суддя подає команду “Увага!” і через 1-2 секунди робить постріл із стартового пістолета чи подає команду “Руш!” з одночасним відмахуванням прaporцем. Якщо собака до сигналу початку руху змінив прийняте положення чи перетнув лінію старту будь-якою частиною тіла, суддя припиняє старт командою “Поверніть собаку!”, потім знову подає команду “На старт!”. На здійснення старту спортсмену надається 2 хвилини з моменту подачі суддею-стартером першої команди “На старт!”. У випадку фальстарту спортсмену дається 1 хвилина з моменту фальстарту на повторний старт. Повторна вказівка “На старт!” подається після того, як спортсмен перетнув лінію старту в зворотному напрямку.

Спортсмен починає біг після пострілу зі стартового пістолета або за командою судді – стартера “Руш!”. З першим кроком спортсмен подає собакі команду “Поруч!”.

У процесі бігу спортсмену забороняється впливати на собаку будь-яким чином. За повторні команди, подані спортсменом собакі під час виконання вправи, спортсмену нараховуються штрафи.

Забороняється використання ненормативної лексики і команд, що спонукають собаку до агресії.

За механічний вплив на собаку та (або) використання ласощів спортсмен знімається зі змагань з даного виду. Ненавмисне торкання собаки не штрафується.

У процесі подолання дистанції собака не може відхилятися від спортсмена назад, уперед або вліво більш, ніж на 3 метри, або відхилятися вправо

(перетинати бігову доріжку перед спортсменом або за ним). За відхилення собаки на відстань, більшу трьох метрів, перетину бігової доріжки перед спортсменом або за ним собака штрафується. У разі відхилення собаки назад або вперед більше, ніж на 15 метрів, спортсмен знімається з вправи. У випадку виходу собаки з траси спортсмен зобов'язаний повернути собаку і продовжувати біг дистанцією з місця виходу собаки з траси. Виходом собаки з траси вважається перетин межі бігового коридору (правої межі правої бігової доріжки чи лівої межі лівої бігової доріжки) усіма чотирма лапами.

Виконання вправи вважається закінченим, якщо спортсмен і собака самостійно перетнули лінію фінішу. Спортсмен і собака мають пройти фінішний ствір, інакше залікові бали за вправу не нараховуються. Фініш фіксується в момент торкання площини фінішу спортсменом або собакою, в залежності від того, хто з них перетинає лінію фінішу останнім. Спортсмен після перетину лінії фінішу має право впливати командами на собаку, що залишився на дистанції, але не може перетинати лінію фінішу в зворотному напрямку, інакше спортсмен знімається з вправи.

13. Умови і порядок виконання вправи “смуга перешкод”.

Випробування дистанції смуги перешкод закінчується за 5 хвилин до початку змагань.

Старт та фінішування виконується відповідно до старту у вправі “біг на 100 метрів”.

Порядок виконання вправи “смуга перешкод” здійснюється ідентично виконанню вправи “смуга перешкод” у Двоборстві.

14. Умови і порядок виконання вправи “затримання порушника”.

Спортсмен із собакою займає стартову позицію у квадраті 2x2 метри і очікує виходу фігуранта.

Утримання спортсменом собаки за нашийник не дозволяється.

За сигналом судді фігурант виходить з-за укриття, привертає увагу собаки і рухається у бік прапорця, розташованого на відстані 15 м від укриття.

В момент, коли фігурант дістаеться прапорця, спортсмен пускає собаку на затримання, а сам залишається у стартовій точці.

Нормативна команда “Фас!”. Спортсмену забороняється подавати собаці додаткові команди. За керування собакою на відстані до моменту хватки спортсмен знімається з даної вправи.

Як тільки фігурант дістанеться прапорця суддя включає секундомір.

У цей момент фігурант розвертається в бік спортсмена і, переходячи на біг, рухається назустріч собаці, вигукуючи загрозливі звуки. Його рука зі стеком (тонкою паличкою з ремінною петлею на кінці, що застосовується як батіг) має знаходитися вгорі, імітуючи замах.

Прийнявши собаку, фігурант проводить розворот на 270 градусів і робить “доріжку” з 12 – 15 кроків в бік другої зони.

Протягом усієї доріжки фігурант наносить собаці 3 удари стеком в область холки.

В момент хватки і під час проведення доріжки проводиться перевірка на постріл (всього 3 постріли).

Якщо собака кидає рукав після кожного удару чи замаху та (або) у момент пострілу, вона знімається з цієї вправи.

Коли фігурант дістаеться другої зони, він зупиняється і припиняє боротьбу з собакою.

Спортсмен, залишаючись у стартовій точці, за сигналом судді подає собаці команду “Дай” і одну з фіксуючих команд (“Сидіти”, “Лежати”, “Стояти”). Якщо спортсмен подав фіксуючу команду “Сидіти”, подача іншої фіксуючої команди буде розцінюватись, як перекручування команди.

Одночасно з подачею сигналу на зняття собаки суддя включає секундомір. Як тільки собака відпустив рукав і виконав фіксуючу команду, суддя відраховує 10 секунд на витримку і подає фігуранту сигнал на “втечу”.

Допускається зміна положення собаки на вільній охороні без відходу від фігуранта. Якщо собака віходить від фігуранта більше ніж на 3 м, спортсмен знімається з цієї вправи, а якщо залишається в триметровій зоні (кружляє) –

собака штрафується. Якщо після закінчення 30 секунд собака не знятий командою з рукава, спортсмен знімається з цієї вправи.

Кожна додаткова команда і кожна спроба собаки атакувати фігуранта впродовж часу перевірки витримки караються штрафом.

При спробі втечі фігуранта собака має без команди атакувати і утримувати хватку рукава до проходження фігурантом трьох секторів другої зони, після чого фігурант зупиняється і припиняє опір.

Собака має атакувати фігуранта відразу. Якщо собака атакував фігуранта не в першому секторі, а в другому чи в третьому, він карається штрафом. Якщо фігурант перетнув всі три сектори і не був атакований собакою, спортсмен знімається з виконання вправи.

Спортсмен, залишаючись у стартовій точці, подає команду “Дай” і фіксуючу команду.

Після того, як собака відпустив рукав і виконав фіксуючу команду та після витримки, суддя подає спортсмену сигнал на підхід.

Допускається зміна положення собаки на вільній охороні без відходу від фігуранта.

Якщо собака відходить від фігуранта більше ніж на 3 метри – спортсмен знімається з цієї вправи, а якщо залишається в триметровій зоні (кружляє) – собака штрафується.

Якщо після закінчення 30 секунд собака не знятий командою з рукава, спортсмен знімається з цієї вправи.

Кожна додаткова команда і кожна спроба собаки атакувати фігуранта впродовж часу перевірки витримки караються штрафом.

Після виконання собакою фіксуючої команди спортсмен за сигналом судді швидко підбігає до собаки, після чого подає собаці фіксуючу команду “Лежати”, а фігуранту команду “На три кроки назад, руки вгору”.

Фігурант відходить на три кроки назад і піднімає руки.

Як тільки фігурант зайняв вихідне положення, спортсмен подає собаці команди “Лежати”, “Охороняй”, йде до фігуранта, обходить його, забирає в

нього стек і повертається до собаки. Після цього спортсмен подає фігуранту команду “Опустити руки”.

Як тільки фігурант опустить руки, спортсмен подає собаці команду “Поруч” і обходить фігуранта з боку руки, на яку одягнутий захисний рукав та займає положення поряд з фігурантом, подає команду фігуранту “Кроком руш”, а собаці команду “Поруч”. Після цього здійснюється бокове конвоювання фігуранта в бік суддів. Під час конвоювання фігуранта спортсмен із собакою має знаходитись поруч з фігурантом.

Кожний зрив собаки на фігуранта, відставання чи випередження собакою під час руху та кожна додаткова команда караються штрафом.

Спортсмен підводить фігуранта до суддів і подає їому команду “Стій”, а сам фіксує собаку командою “Поруч”. Зафіксувавши собаку рукою за нашийник, спортсмен передає стек судді.

Конвоювання фігуранта виконується на відстань 8-10 метрів.

15. Оцінка вправ спортсмена.

Оцінка вправ спортсмена в тріалі складається з оцінок, нарахованих за виконання вправ.

Оцінка за час, показаний в ході виконання вправи “біг 100 метрів”, визначається за допомогою [Таблиць 1, 2 Додатка 11](#). За час на 100 метровій дистанції, менший ніж 12.2 секунд для юнаків, юніорів і чоловіків та менший ніж 13.8 секунд для дівчат, юніорок і жінок до 700 залікових балів за кожні 0.1 секунди нараховується додатково 10 балів. Якщо результат, показаний спортсменом, знаходиться між двома результатами, наведеними в таблицях, в ході визначення кількості балів враховується кращий результат в таблицях. Якщо спортсмен показав на дистанції час 20.1 секунд і більший для юнаків, юніорів і чоловіків та 22.1 секунди і більший для дівчат, юніорок і жінок, бали за вправу не нараховуються. Штрафні бали в ході виконання вправи “біг 100 метрів” наведені в [Таблиці 3 Додатка 11](#). Штрафні бали, нараховані за чистоту проходження дистанції, віднімаються від балів, нарахованих за час подолання дистанції 100 метрів.

За виконання вправи “Смуга перешкод” спортсмену і собаці можуть бути нараховані 1100 балів. Результат у балах за час, показаний на “смузі перешкод”, визначається за [Таблицями 4, 5 Додатка 11](#). У групах чоловіків, юніорів і юнаків за час 1 хв. 10.0 сек. (у групах дівчат, юніорок і жінок – 1 хв. 20.0 сек.) – спортсмену нараховується 1100 балів. За час на “смузі перешкод” менший, ніж 1 хв. 10.0 сек. для чоловіків, юніорів і юнаків та 1 хв. 20.0 сек. для дівчат, юніорок і жінок за кожні 0.5 секунди до 1500 залікових балів додається 10 балів. Якщо результат, показаний спортсменом, знаходиться між двома результатами, наведеними в таблицях, в ході визначення кількості балів показаний спортсменом результат прирівнюється до кращого результату в таблиці. Якщо спортсмен показав на дистанції час 2 хв. 00.1 сек. і більший для чоловіків, юніорів і юнаків та 2 хв. 10.1 сек. і більший для дівчат, юніорок і жінок, бали за вправу не нараховуються. Штрафні бали в ході виконання вправи наведені в [Таблиці 6 Додатка 11](#). Штрафні бали, нараховані за чистоту проходження траси, віднімаються від балів, нарахованих за час подолання траси.

Максимальна оцінка за вправу “Затримання порушника” 1000 балів. З максимальної оцінки за вправу вираховуються штрафні бали. Результат в балах за час, показаний під час виконання вправи, визначається за [Таблицею 7 Додатка 11](#). За час, менший ніж 1 хв. 20.0 сек., за кожні 0.5 секунди нараховується 10 балів до 1000 залікових балів. Якщо спортсмен показав на дистанції час 3 хв. 40.0 сек. і більший, бали за вправу не нараховуються. Штрафні бали при виконанні вправи наведені у [Таблиці 8 Додатка 11](#).

Попередню оцінку, отриману у вправі, судді демонструють відразу. У вправі “біг 100 метрів” демонструється час і штрафні бали. У вправі “смуга перешкод” демонструється час і штрафні бали на всіх перешкодах.

Спортсмен, знятий з вправи “біг 100 метрів”, допускається до інших вправ, крім випадків, коли спортсмен знятий за грубе поводження з собакою чи неетичне поводження. У даному випадку результат виступу спортсмена анулюється.

Спортсмен, який у вправі “смуга перешкод” набрав суму балів меншу, ніж 50% залікових очок, або знятий з виконання цієї вправи, до вправи “затримання порушника” не допускається. У даному випадку за вправу “затримання порушника” спортсмену бали не нараховуються.

VIII. Правила проведення та суддівства змагань

за єздовими видами програм

1. Змагання з перегонів на нартах

1. Класи та довжина дистанцій.

Спринтерські перегони (максимальні і рекомендовані дистанції):

- 1) клас – 2 собаки: 5 км;
- 2) клас – 4 собаки: 6 км (рекомендації: 6 км до останніх вихідних січня і 8 км після);
- 3) клас – 6 собак: 9 км (рекомендації: 9 км до останніх вихідних січня і 12 км після);
- 4) клас – 8/10 собак: 14 км (рекомендації: 14 км до останніх вихідних січня і 16 км після);
- 5) необмежений клас: 20 км (рекомендації: 20 км до останніх вихідних січня і 24 км після).

Якщо у зв’язку з обставинами, що склалися, трасу необхідно скоротити або збільшити, скорочення або збільшення не може перевищувати 25% у всіх класах.

Дистанційні перегони:

- 1) середні дистанції: від 80 до 250 км, в середньому мінімум 40 км – на етап для багатостапних перегонів;
- 2) довгі дистанції: більше, ніж 250 км, в середньому мінімум 80 км – на етап для багатостапних перегонів.

За рішенням організатора перегонів змагання можуть проводитися у наступних класах у спринтерських перегонах:

- 1) команда у необмеженому класі (SpU) (складається з не менше 7 на першому етапі і не менше 5 собак у кожному наступному етапі);

2) команда у обмеженому класі 10 собак (Sp10) (складається з не більше 10 собак, при цьому має бути не менш 7 собак на першому етапі і не менше 5 у кожному наступному етапі);

3) команда у обмеженому класі 8 собак (Sp8) (складається з не більше 8 і не менше 5 собак);

4) команда у обмеженому класі 6 собак (Sp6) (складається з не більше 6 і не менше 4 собак);

5) команда у обмеженому класі 4 собаки (Sp4) (складається з не більше 4 і не менше 3 собак);

6) команда у обмеженому юніорському класі 4 собаки (Sp4J) (складається з не більше 4 і не менше 3 собак);

7) команда у обмеженому класі 2 собаки (Sp2) (складається з 2 собак;

8) команда у обмеженому юніорському класі 2 собаки (Sp2J) (складається з 2 собак).

Після кожного етапу гонщик може прийняти рішення щодо скорочення розміру команди з урахуванням зазначених мінімумів для кожного класу.

Головний суддя перегонів може скоротити розмір будь-якої команди, якщо він вважає її занадто великою для управління гонщиком.

Гонщик не може брати участь в одному змаганні в класі юніорів і в класі дорослих.

За рішенням організатора перегонів змагання можуть проводитися у наступних класах у дистанційних перегонах:

1) команда у класі 6 собак на середній дистанції (MD6) (складається з не більше 6 і не менше 4 собак);

2) команда у класі 12 собак на середній дистанції (MD12) (складається з не більше 12 і не менше 8 собак);

3) команда у обмеженому класі 8 собак на довгій дистанції (LD8) (складається з не більше 8 і не менше 6 собак на першому етапі і не менше 5 собак на всіх наступних етапах);

4) команда у необмеженому класі на довгі дистанції (LDU) (складається з не менше 8 собак на першому етапі і не менше 7 на всіх наступних етапах).

Положенням може бути визначена максимальна кількість собак для команд необмеженого класу. Зазначене обмеження має бути вказане у запрошенні на перегони.

2. Загальні вимоги до місця проведення змагань.

Траса має бути безпечна для собак і гонщиків (гонщик – спортсмен, який управляє командою (упряжкою) собак, що беруть участь у змаганні). Під час прокладання траси особлива увага має приділятися поворотам і тривалим спускам. Вся траса має бути сконструйована з урахуванням можливостей найшвидшого проходження її великими упряжками.

Траса не може перетинати саму себе. Команди можуть проходити ту ж саму трасу двічі. У цьому випадку поворот на повторне коло не може проходити за стартовою і фінішною зонами. Якщо не можна уникнути необхідності проходження траси однією командою більше двох разів, організатор має сповістити про це заздалегідь у запрошенні до перегонів. Відхилення від цих вимог можливо тільки з непередбачуваних обставин.

Ширина траси має бути за можливістю оптимальна для здійснення обгонів.

Відстань між ділянками траси має бути такою, щоб учасники не заважали один одному.

Траса має бути відгороджена від парковок і припаркованих автомобілів.

Траса не може перетинати завантажені транспортом дороги на одному рівні. В разі неможливості забезпечення виконання цієї вимоги, необхідно отримати попередній дозвіл на перекриття дороги на час змагань. На цій ділянці організовується належний контроль. Траса має перетинати дорогу під кутом 90 градусів.

Для спринтерських гонок на нартах траса має бути сконструйована, виходячи з пріоритетності швидкості, і бути такої ширини, яка дозволяла б одній команді обігнати іншу.

Стартовий коридор має бути мінімум 30 метрів завдовжки і організованим таким чином, щоб будь-яка команда у разі потреби могла звільнити трасу.

Фінішна зона має бути мінімум 800 метрів завдовжки та не мати гострих кутів, бути достатньою для обгону ширини.

Стартову і фінішну лінії має бути добре видно.

Траси для гонок на нартах мають за можливістю відрізнятися від трас для інших снігових програм.

У дистанційних перегонах якщо головний суддя перегонів та/або організатори вважають, що за погодними умовами перегони не можуть бути проведені відповідно до базових умов спортивного заходу, перегони можуть бути відкладені. Якщо ці умови виникли після початку перегонів, вони можуть бути тимчасово “заморожені”. Така зупинка перегонів здійснюється на контрольних пунктах або перед місцем розташування першого гонщика. Всі гонщики мають бути зупинені на одинаковий період часу. Організатор або головний суддя перегонів має якнайшвидше проінформувати гонщиків щодо прийнятого рішення і його причини.

На перегонах загальною довжиною від 300 до 600 км мають бути передбачені обов'язкові зупинки загальною тривалістю не менше 8 годин, розподілені трасою за рішенням місцевих організаторів.

На перегонах загальною довжиною понад 600 км мають бути передбачені обов'язкові зупинки загальною тривалістю не менше 12 годин, розподілені трасою за рішенням місцевих організаторів.

3. Вимоги до розмітки траси.

На трасі має бути встановлено достатню кількість чітко помітних знаків, розміщених таким чином, щоб у гонщиків не виникало сумнівів під час вибору напрямку руху. Детальний опис знаків наведено у [Додатку 12](#) до цих Правил.

Розташування знаків має бути безпечним для собак та гонщиків.

На складних перехрестях додатково встановлюється блокування невірних напрямків (фізична перешкода для собак, яка не може бути потенційно небезпечною для собак, гонщиків і спорядження).

На перехрестях для слідування різних класів різними напрямками має бути присутнім представник організатора, який забезпечуватиме переміщення блокування після кожного класу, допомагаючи командам у виборі напрямку.

Наявність блокування або присутність представника організатора не скасовує необхідність розмітки траси.

4. Мінімальні і максимальні температури, рівень вологості.

Визначення температури і вологості повітря здійснюється за 30 хвилин до старту, далі – за рішенням головного судді перегонів. Значення показників термометра і гігрометра фіксуються у протоколі. Термометр і гігрометр мають бути розташовані у зоні видимості, в тіні, на висоті 50 сантиметрів від поверхні землі.

Рішення щодо можливості проведення змагань або змін у програмі змагань з урахуванням погодних умов приймається головною суддівською колегією.

У разі екстремально низьких температур суддівська бригада спільно з організаційним комітетом та керівниками команд мають прийняти рішення щодо скасування перегонів, відкладення часу старту або скорочення довжини дистанції.

В разі прийняття остаточного рішення до уваги має бути прийняте:

1) температура від мінус 25°C і нижче – змагання відкладаються або скасовуються, якщо інше не зазначено в Положенні. Здоров'я та безпека собак мають бути основними критеріями в ході прийняття рішення;

2) температура від мінус 15°C до мінус 25°C – змагання можуть проводитися на коротких дистанціях, передбачених Правилами. Учасникам надаються рекомендації щодо захисту від холодної погоди.

5. Вимоги до гонщика.

Учасники перегонів мають бути присутніми на зборах учасників змагань, які проводяться до старту, а також на будь-яких інших зборах, про які офіційно оголошено з метою надання інформації для участі у перегонах. Головний суддя перегонів може зробити виняток для учасників, що запізнилися з незалежних від

них причин. В такому випадку учасник несе відповіальність за отримання короткого інструктажу від офіційних осіб до початку змагань.

Гонщик, що стартував зі своєю упряжкою у першому етапі, зобов'язаний керувати цією упряженкою до кінця перегонів.

Заміна гонщика може відбутися тільки один раз виключно у випадку травмування або хвороби заявленаого учасника. Заміна має бути схвалена головним суддею перегонів. Гонщик, що замінює основного учасника, зобов'язаний управляти упряженкою до кінця перегонів.

Гонщик, дискваліфікований на будь-якому етапі перегонів, не має права брати участь у інших етапах перегонів.

Гонщики не можуть наражати на небезпеку собак, заважати проведенню заходу в цілому. Порушники дискваліфікуються.

6. Вікові обмеження для собак.

Допуск собак до участі за віком:

- 1) у спринтерських перегонах – з 12 місяців;
- 2) у змаганнях упряжок на дистанціях 30 км і більше – з 18 місяців.

7. Інші обмеження для собак.

Будь-який собака, що брав участь в одній з програм їздового спорту, не може бути допущений до участі в іншій програмі в той самий день, за винятком випадків, якщо однією з програм є естафета.

Будь-яка упряжка (собака), що вийшла на стартову лінію та, на думку головного судді перегонів, не готова або не спроможна безпечно пройти трасу, має бути дискваліфікована.

Будь-яка упряжка (собака), що не вийшла на стартову позицію, не допускається до участі в наступних етапах перегонів.

Будь-яка упряженка (собака), дискваліфікована на одному з етапів, не допускається до участі в подальших етапах перегонів.

До початку змагань допускається заміна раніше заявленаого собаки.

8. Змагальне спорядження.

Протягом перегонів гонщик зобов'язаний мати на собі номер встановленого Організатором зразка.

Все спорядження має бути схвалене суддівською колегією. Головний суддя перегонів має право перевірити будь-яке спорядження. Учасники особисто несуть відповідальність за відповідність їх спорядження вимогам і Правилам.

Взуття учасника змагань не може бути небезпечним для собак. Взуття з жорсткими шипами заборонено.

Заборонено використовувати нашийники і намордники, які можуть привести до задухи собаки. Заборонені батоги.

Всі собаки мають бути запряжені поодинці або попарно.

Шлейка для собаки обов'язкова. Всі шлейки мають бути виготовлені з еластичного матеріалу з м'якою підкладкою в області шиї і грудей собаки та підходить за розміром.

Всі собаки мають бути пристебнуті до нежорсткого та гнучкого центрального потягу з шийними і хвостовими посторонками. Собаки – лідери можуть бігти без шийного посторонка.

Нарта може бути обладнана страхувальним тросом, але він має використовуватися тільки в цілях утримання нарти.

Категорично заборонені виготовлені з ланцюгів потяги та інше спорядження. Мотузяне обладнання не має бути небезпечним для собак і має бути схвалене головним суддею перегонів.

Нарта має бути досить міцною для транспортування гонщика, а в екстреному випадку і пасажира.

Нарта має бути обладнана гальмами, гумовим гальмівним килимком, прикріпленим до нарти спеціальним підйомним механізмом, передньою дугою, одним сніговими якорем у Sp4 і Sp6, двома сніговими якорями у всіх інших класах, а також вентильованим пологом з міцним дном мінімальною площею 40x50 см, який здатний безпечно вміщувати собаку для перевезення.

Лижі на нартах без металевих кантів.

У перегонах на середні і довгі дистанції допускається заміна нарти між етапами і на позначених контрольних пунктах.

Для учасників у класі юніорів наявність шолому є обов'язковою. Для всіх інших класів шоломи рекомендуються. Шоломи мають бути виготовлені відповідно до національних вимог і стандартів безпеки. Організатори можуть вимагати обов'язкову наявність шолома у випадках, якщо вони вважають, що це необхідно для безпеки та/або за умовами страхування. Ця вимога має бути вказана у запрошенні на перегони.

Гонщикам не рекомендується пристібатися до нарти або до упряжі. У випадку, якщо гонщик це робить, він робить це на свій страх і ризик, при цьому відповідна застібка має легко відстібатися (вільна петля на зап'ясті, самоскидання).

Організатор перегонів може встановити додаткові обов'язкові вимоги і правила щодо спорядження для безпеки.

За рішенням організатора може бути введено додаткове обов'язкове обладнання. Перелік такого обладнання має бути вказаний у запрошенні на перегони.

Гонщики, упряжки собак та обладнання мають бути доступні для огляду на стейк-ауті (стейк-аут – місце стоянки, спеціально визначене і позначене місце для розміщення собак учасників змагань у період, коли вони не приймають участь у заїздах) або в зоні стоянки транспортних засобів мінімум за 10 хвилин до запланованого часу старту, якщо інше не визначено головним суддею перегонів.

У перегонах на середні та дальні дистанції команди та обладнання мають бути доступними для огляду на стейк-ауті, у зоні стоянки транспортних засобів або в будь-якому іншому місці за вказівкою головного судді перегонів як мінімум за 30 хвилин до запланованого часу старту.

Після проведення огляду заборонені будь-які дії з обладнанням без дозволу головного судді перегонів або іншої уповноваженої офіційної особи.

Огляд запряжених собак має бути закінчений не пізніше, ніж за 6 хвилин до запланованого часу старту.

Проведення огляду не може створювати перешкод для команд, які стартують і фінішують.

На вимогу головного судді перегонів або уповноваженого судді перегонів команда має бути доступна для огляду після кожного етапу.

9. Правила старту-фінішу.

Стартові інтервали:

1) 1 або 2 хвилини в упряжках з кількістю собак меншою або рівною восьми;

2) 2 або 3 хвилини у класах з десятьма і більше собаками.

Організатори можуть прийняти рішення щодо встановлення більшого стартового інтервалу на першому етапі перегонів і коротшого на наступних етапах.

За рішенням організаторів учасники можуть стартувати одночасно (мас-старт).

В рамках останнього етапу перегонів, за рішенням організаторів, учасники можуть стартувати з інтервалом, фактично відповідним реальній різниці в часі за підсумками попередніх етапів, округленою до цілих секунд (гонка переслідування).

У перегонах з поодинокими стартами стартові позиції першого дня мають бути визначені жеребкуванням. Після першого етапу стартові позиції мають бути визначені за сукупним часом проходження попередніх етапів. Першою стартує найшвидша команда, другою стартує команда, яка показала другий час в попередніх етапах і т.д. За рішенням організаторів стартова позиція може визначатися за часом проходження тільки попереднього етапу, що має бути заздалегідь вказано в запрошенні на перегони або у формі заявки. За рішенням організаторів стартові інтервали в останній день перегонів можуть бути ідентичні з різницею в загальному часі проходження попередніх етапів, щоб

порядок, в якому гонщики будуть перетинати фінішну лінію, відповідав реальній фінішної позиції цього спортсмена.

За рішенням організаторів учасники змагань можуть стартувати одночасно (мас-старт). Якщо у перегонах беруть участь “посіяні” (розставлені) учасники, вони стартують на першій (перших) лініях, інші учасники стартують на наступних лініях.

За рішенням організаторів стартові позиції другого і подальших етапів можуть бути визначені у зворотному порядку щодо результатів попереднього етапу.

У перегонах з парним стартом на першому етапі у відповідності зі стартовими позиціями, визначеними жеребкуванням, номери 1 і 2 разом стартують першими (пара 1), потім номера 3 і 4 стартують разом другими (пара 2) і т.д. Стартові позиції другого етапу визначаються відповідно до часу, показаному командами на першому етапі. Пара 1 має складатися з команд, що показали перший і другий час на попередньому етапі, пара 2 складається з команд, що показали третій і четвертий час на попередньому етапі і т.д. Протокол результатів первого етапу поділяється на дві групи: перша група формується відповідно з першою половиною результатів, друга група – з другою. Пара 1 має складатися з перших команд в кожній групі, пара 2 – з других команд і т.д. У перегонах з більш ніж двома етапами групування і стартові позиції визначаються за часом проходження попереднього етапу. Хронометраж має здійснюватися з точністю до однієї десятої секунди без будь-яких поправок. Якщо дві команди показали одинаковий час, порядок наступного старту таких команд визначається як зворотний щодо порядку їх старту у попередньому етапі. Команди, які показали одинаковий час у всіх перегонах, обидві посідають одну фінішну позицію.

У перегонах з масовим стартом всі учасники одного класу стартують одночасно з однієї стартової лінії. Якщо всі учасники не можуть розміститися на одній лінії, головний суддя перегонів має встановити додаткові стартові лінії, при цьому заздалегідь визначені (посіяні) учасники розміщаються на першій

лінії (лініях), потім інші учасники. Стартова зона має передбачати наявність стартового коридору для кожної команди. Відстань між стартовими коридорами має бути близько двох метрів. Довжина стартового коридору має бути близько 80 метрів. Кінець стартової зони має бути позначений лінією. Відстань між стартовими лініями має бути не менше 10 метрів. На 1-4 собак дозволена допомога одного помічника, на 4 і більше собак – двох. Помічник(-и) має стояти ліворуч від команди. У момент старту помічник має стояти обличчям до команди, що стартує, не рухаючись, поки повз нього не пройдуть усі команди, якщо інше не встановлено головним суддею перегонів.

Стартовий сигнал подається суддею на старті одним або двома прапорцями і табличкою з великою цифрою “1”. Розмір і колір таблички мають бути такими, щоб цифру “1” було видно всім учасникам.

Суддя на старті має стояти перед стартовою зоною, щоб його бачили всі команди.

Старт подається:

- 1) за одну хвилину до старту показується табличка з цифрою “1”;
- 2) за 30 секунд до старту суддя піднімає руки з прапорцями над головою;
- 3) за 15 секунд до старту суддя розводить руки з прапорцями в сторони (горизонтально);
- 4) швидке опускання рук судді є стартовим сигналом.

У разі фальстарту команда отримує штраф у розмірі 30 секунд.

Суддя перегонів зобов’язаний стежити за порушеннями. На стартовій лінії має бути не менше двох суддів, ще двоє суддів мають бути в кінці стартових коридорів.

У разі організації старту як гонки переслідування на першому етапі процедура старту аналогічна процедурі одиночного старту. На другому етапі гонки переслідування переможець первого етапу стартує першим, наступним стартує другий і т.д. Стартовий інтервал відповідає різниці в часі у фініші на першому етапі, округленої до цілих секунд.

У перегонах на нартах точка старту визначається за передньою дугою нарти. До подачі стартового сигналу команда має повністю зупинитись на стартовій точці.

Команда, що запізнилася на стартову позицію у встановлений час або в межах половини стартового інтервалу після призначеного часу, оголошується “запізнилась” і має отримати новий стартовий час і штраф у розмірі трикратного стартового інтервалу в цьому класі.

Команді, що запізнилась, заборонено стартувати до старту останньої упряжки в цьому класі і закінчення приписаного стартового інтервалу.

Якщо більш однієї команди запізнились, вони стартують відносно одної одної за початковими стартовими позиціями.

У разі запізнення команди на старт вдруге на кожному з етапів вона дискваліфікується.

Якщо команда стартує раніше за встановлений час старту, а гонщик і помічники не сприяли цьому ні випадково, ні навмисно, час старту команди коригується відповідним чином. За винятком зазначених випадків, команди, що стартують раніше встановленого часу, мають отримати штраф у розмірі потрійного стартового інтервалу в цьому класі. У протоколі вказується запланований час старту команди.

Команда, що не звільнила стартовий коридор (мінімальна дистанція – 30 метрів) до стартового часу наступної команди, може бути дискваліфікована.

У стартовому коридорі дозволена допомога помічників, якщо інше спеціально не встановлено головним суддею перегонів.

Команда вважається такою, що фінішувала, коли перший собака команди перетнув фінішну межу. Інші методи обліку часу можливі, якщо гонщики або керівники команд були про це офіційно проінформовані до первого старту на перегонах.

Якщо упряжка перетинає фінішну лінію без гонщика (упряжка, що втекла), команда вважається такою, що фінішувала тільки тоді, коли фінішну лінію перетинає гонщик.

У разі, якщо для фінішу використовується парний стартовий коридор, гонщик має право вибрати будь-який з коридорів.

Команда, яка показала найкращий підсумковий час у своєму класі, оголошується переможцем.

У разі рівного часу обидва учасники посідають однакову фінішну позицію.

Фінішна зона, де застосовується правило “Без права на перевагу”, має бути завдовжки 800 метрів.

10. Правила проходження трас.

Команда і гонщик мають пройти всю трасу, встановлену організатором перегонів. Якщо собаки зйшли з траси, гонщик зобов’язаний повернути їх на трасу в те місце, з якого вони зйшли.

Гонщик може їхати на нарті, відштовхуватися ногою або бігти поруч.

Всі собаки, що стартували на етапі, мають пройти трасу або в упряжці, або провезеними на нарті.

Собака, який втратив здатність бігти після старта, має бути поміщений у полог на нарту і привезений на фініш за винятком випадків, коли на трасі заздалегідь обладнані контрольні пункти з можливістю залишити там собак. Інформація щодо таких пунктів має бути оголошена заздалегідь.

Собака, який зйшов з траси і залишений має бути пристебнутим на ланцюг або трос на місці, з якого його має забрати уповноважена особа.

Собаки, які зйшли з траси, мають бути дискваліфіковані і не можуть продовжувати участь у перегонах за винятком випадків, коли гонщик залишив собаку з резервної команди за власним розсудом відповідно до вимог і Правил. У цьому випадку гонщик має право використати їх знову, якщо собаки здорові. Щодо хвороби або поранення собак гонщик має проінформувати ветеринара перегонів.

Будь-який гонщик, що скористався протягом перегонів будь-яким іншим транспортним засобом крім того, на якому він бере участь у змаганні, має бути дискваліфікований (за винятком випадків втрати упряжки або собак).

Учасникам заборонено створювати перешкоди іншим гонщикам.

Заборонено перевезення пасажирів протягом перегонів за винятком:

- 1) передбачено умовами перегонів;
- 2) надання допомоги гонщику в надзвичайних ситуаціях.

Командам може бути надана рівна допомога з боку посадових осіб, які перебувають на позначених на трасі пунктах, відповідно до рішення головного судді перегонів.

Гонщики, які беруть участь в одному і тому ж етапі, можуть надавати один одному будь-яку допомогу, дозволену головним суддею перегонів.

Допомога глядачів та помічників обмежується тільки утриманням нарти. Крім того, у разі наявності упряжки (собаки), що втекла, або її некерованості, що представляє небезпеку для самих собак, інших команд і людей, гонщик може просити утримати таку упряжку/собаку.

Під час надання допомоги заборонено навмисно стимулювати собак до прискорення (лідирувати).

Всі гонщики мають розуміти, що втрачена упряжка або собака перебувають у небезпеці. Втрачена упряжка або собака не має створювати перешкод для інших команд.

З метою забезпечення безпеки втраченої упряжки гонщик має докласти всіх можливих зусиль для того, щоб наздогнати упряжку.

Якщо гонщик не може самостійно швидко і безпечно зловити загублену упряжку, він має скористатись сторонньою допомогою (навіть з використанням інших транспортних засобів, якщо це можливо). Відмова від прийняття можливої допомоги може привести до дискваліфікації гонщика. Рішення щодо дискваліфікації приймає головний суддя перегонів.

Для зупинки і утримання упряжки, що загубилася, приймається будь-яка стороння допомога.

Відразу після перетину фінішної лінії гонщик зобов'язаний повідомити про будь-яку надану допомогу. Головний суддя перегонів приймає рішення щодо штрафних санкцій.

Упряжка або собака, що загубилася, можуть вважатися такими, що пройшли трасу без штрафних санкцій, якщо упряжкою (собакою) пройдена цілком вся траса, а гонщик отримав тільки дозволену сторонню допомогу.

У парних стартах наприкінці стартового коридору і в будь-якому іншому місці, де два коридори траси сходяться в один, перевагу на дорозі має та команда, собака-лідер якої знаходитьсь попереду.

У разі руху команд в протилежних напрямках однією трасою пріоритет має команда, що рухається вниз.

Головний суддя перегонів має заздалегідь визначити напрямки руху команд та чий буде пріоритет у випадку руху рівною (плоскою) ділянкою траси.

У фінішної зоні, де діє правило “Без права на перевагу”, жодна з команд не має переваги перед іншою.

На гонці переслідування і на перегонах з масовим стартом жодна з команд не має переваги протягом всієї гонки. Будь-якій команді заборонено створювати перешкоди і блокувати трасу для перешкоджання проходження траси іншою командою.

Гонщик команди, що обганяє, може вимагати поступитися дорогою не раніше, ніж собака-лідер його команди буде знаходитись у межах 15 метрів від нарти, що рухається попереду.

Команда, яку обганяють, має дати дорогу обганяючій команді шляхом зміщення нарти до краю траси, уповільнення руху упряжки і, за вимогою обганяючої команди, зупинки своєї упряжки.

Якщо обганяюча команда під час обгону заплуталася, для можливості розплутати упряжку її гонщик може вимагати зупинитись команду, яку обганяють:

- 1) на час, що не перевищує 1 хвилину для необмеженого і обмеженого (більше 8 собак) класів упряжок;
- 2) на час, що не перевищує 0,5 хвилини для решти класів.

Команда, яку щойно обігнали, не може здійснювати обгін, а зобов'язана дати можливість команді, яка обігнала, набрати швидкість:

1) у необмеженому класі і класах 8 і більше собак – протягом 4 хв або 1600 м;

2) у класах з кількістю собак менше 8 – протягом 2 хв або 800 м;

3) в разі обопільної згоди допускаються менші інтервали.

Після завершення обгону гонщик команди, яку обігнали, не зобов'язаний утримувати упряжку, поки інший гонщик:

- 1) лагодить обладнання;
- 2) відчіплює, міняє місцями собак в упряжці (переміщення собаки в нарту прирівнюється до зміни позиції собаки в упряжці);
- 3) покидає трасу до закінчення обумовленого часу;
- 4) якщо часовий інтервал закінчився.

Гонщик, який наздогнав дві або більше команд, що зупинилися, може обійти ці команди, якщо впевнений, що не заподіє ним шкоди. Гонщики, що стоять, зобов'язані докласти зусиль для звільнення траси для проїжджуючих команд.

Команди, які рухаються одна за одною, мають дотримуватися інтервалу довжиною в одну упряжку за винятком обгону або слідування в зоні “Без права на перевагу”.

Якщо команду обганяють в зоні “Без права на перевагу”, вона має право не зупинятися і не поступатися дорогою.

11. Додаткові правила.

Кожен гонщик може мати резервну команду, з якої вибирати собак перед стартом кожного етапу для відповідності мінімальним і максимальним вимогам класу. Організатори мають встановити максимальний розмір резервної команди собак для кожного класу.

Кожен гонщик має заявити на змагання всіх собак разом із резервною командою. Гонщик не має права замінювати і додавати собак у команду (у тому числі у резервну) після того, як всі собаки були заявлені і промарковані.

Організатори перегонів можуть встановлювати додаткові вимоги та обмеження, які відповідають місцевим умовам та не суперечать загальним вимогам до забезпечення безпеки тварин.

12. Контрольні пункти та зупинки на відпочинок.

Стоянки і зупинки на відпочинок мають бути обладнані за межами траси. Собаки та обладнання не можуть залишатися на трасі. Гонщик не може залишатися на трасі більше за необхідний час.

Контрольні пункти, стоянки і зупинки на відпочинок мають бути приведені у порядок і почищені командами перед виходом на трасу. Заборонено залишати будь-яке сміття на трасі. Все сміття має бути доставлено до фінішу, контрольних пунктів або інших точок, визначених організаторами.

Гонщики мають відмітитись на контрольних пунктах перед продовженням руху. У випадку відсутності на контрольному пункті посадової особи, і організатором не були надані вказівки щодо цього контрольного пункту, гонщик зобов'язаний самостійно подбати про підтвердження відвідання цього контрольного пункту, оповістити щодо цього офіційних осіб на наступному контрольному пункті.

Собаки, що були видалені з упряжки, мають залишатися тільки на встановлених контрольних пунктах.

Собаки, що зійшли з траси, мають бути відзначені (забезпечені ярликом): ім'я гонщика, стартовий номер, причина сходження собаки з траси.

Собаки, що зійшли з траси, мають бути пристебнуті на ланцюг або його аналог до моменту забирання уповноваженою особою.

Головний суддя перегонів, офіційна особа або ветеринар перегонів можуть призупинити участь команди у перегонах:

1) для ремонту або заміни обладнання, визнаного небезпечним для гонщика та/або його собак;

2) через тимчасову неможливість продовження руху.

Головний суддя перегонів, офіційна особа або ветеринар перегонів можуть зняти команду або собаку з перегонів через неможливість завершення дистанції.

У випадку прибуття гонщика на контрольну точку з командою, що складається з меншої кількості собак, ніж потрібно у відповідному класі, команда має бути дискваліфікована. Головний суддя перегонів, офіційна особа або ветеринар перегонів має прийняти рішення щодо можливості та умов продовження командою руху до місця можливої її евакуації.

Можливості для розміщення на контрольних пунктах мають бути рівними для учасників.

За рішенням організаторів до початку перегонів учасники можуть залишити на контрольних пунктах необхідні запаси провізії і спорядження. Організатор перегонів самостійно вирішує, на яких контрольних пунктах і яким чином можливо зберігання запасів провізії і спорядження. Зазначені запаси не впливають на вимоги до обов'язкового спорядження, що має бути розміщено на нарті.

На перегонах може бути встановлено вимогу щодо додаткового обов'язкового спорядження. Це має бути вказано у спеціальних правилах перегонів.

Гонщики/помічники мають утримувати стейк-аут в порядку, не залишати їжу, прибирати відходи життєдіяльності собак та інше сміття у спеціально відведені місця.

Ланцюги/троси для стейк-ауту, ланцюги/троси для прив'язі та інші засоби прив'язі мають бути сконструйовані з урахуванням забезпечення комфорту і деякої свободи переміщення та мають дозволяти собаці лягти.

Довжина ланцюгів/тросів, якими прив'язаний собака, не може допускати заплутування з іншими собаками або удушення.

Усі матеріали мають виключати можливі травми. Кінці тросів мають бути закриті для запобігання травм.

Собаки на стейк-ауті та на прив'язі мають бути під наглядом.

2. Змагання зі скіджорингу

1. Класи та довжина дистанцій.

У скіджорингу команда складається з учасника, який самостійно пересувається на лижах і з'єднаний з однією або двома собаками за допомогою потяга з амортизатором.

За рішенням організаторів змагання можуть проходити у наступних класах:

- 1) скіджоринг – 1 собака, чоловіки (SM1);
- 2) скіджоринг – 1 собака, жінки (SW1);
- 3) скіджоринг – 1 собака, чоловіки – юніори (SMJ);
- 4) скіджоринг – 1 собака, жінки – юніори (SWJ);
- 5) скіджоринг – 2 собаки (мінімум один собака, максимум – дві), чоловіки (SM2);
- 6) скіджоринг – 2 собаки (мінімум один собака, максимум – дві), жінки (SW2);
- 7) скіджоринг на середній дистанції – 2 собаки (мінімум один собака, максимум – дві), чоловіки (MDSM);
- 8) скіджоринг на середній дистанції – 2 собаки (мінімум один собака, максимум – дві), жінки (MDSW).

Гонщик не може брати участь в одному змаганні в класі юніорів і в класі дорослих.

Класи мають бути розділені на чоловічі і жіночі, якщо в кожному набирається не менш 5 учасників. Якщо для окремого класу не набирається мінімум 5 учасників, чоловічий і жіночий класи можуть бути об'єднані в один.

Довжина максимальних і рекомендованих дистанцій: від 5 до 25 км для жінок і від 10 до 25 км для чоловіків.

Якщо у зв'язку з обставинами, що склалися, трасу необхідно скоротити або збільшити, скорочення або збільшення не може перевищувати 25% у всіх класах.

2. Загальні вимоги до місця проведення змагань.

Траси для перегонів мають бути прокладені горбистою місцевістю з урахуванням необхідності перевірки лижних навичок спортсменів. Траса має бути досить широкою для того, щоб у фінішній зоні два лижника могли йти поруч ковзанярським ходом, на всій іншій трасі – один лижник, що йде ковзанярським ходом, міг обігнати іншого, що йде класичним стилем.

Траса має бути безпечна для собак і гонщиків. Під час прокладання траси особлива увага має приділятися поворотам і тривалим спускам.

Траса не може перетинати саму себе. Спортсмени можуть проходити ту ж саму трасу двічі. У цьому випадку поворот на повторне коло не може проходити за стартовою і фінішною зонами. Якщо не можна уникнути необхідності проходження траси одним спортсменом більше двох разів, організатор має сповістити про це заздалегідь у запрошені до перегонів. Відхилення від цих вимог можливо тільки з непередбачуваних обставин.

Ширина траси має бути за можливістю оптимальна для здійснення обгонів.

Відстань між ділянками траси має бути такою, щоб учасники не заважали один одному.

Траса має бути відгороджена від парковок і припаркованих автомобілів.

Траса не може перетинати завантажені транспортом дороги на одному рівні. В разі неможливості забезпечення виконання цієї вимоги, необхідно отримати попередній дозвіл на перекриття дороги на час змагань. На цій ділянці організовується належний контроль. Траса має перетинати дорогу під кутом 90 градусів.

Стартовий коридор має бути мінімум 30 метрів завдовжки.

Фінішна зона має бути мінімум 150 метрів завдовжки, не мати гострих кутів, бути достатньою для обгону ширини.

Стартову і фінішну лінії має бути добре видно.

3. Вимоги до розмітки траси.

На трасі має бути встановлено достатню кількість чітко помітних знаків, розміщених таким чином, щоб у спортсменів не виникало сумнівів під час

вибору напрямку руху. Детальний опис знаків наведено у [Додатку 12](#) до цих Правил.

Розташування знаків має бути безпечним для собак та гонщиків.

На складних перехрестях додатково встановлюється блокування невірних напрямків (фізична перешкода для собак, яка не може бути потенційно небезпечною для собак, гонщиків і спорядження).

На перехрестях для слідування різних класів різними напрямками має бути присутнім представник організатора, який забезпечуватиме переміщення блокування після кожного класу.

Наявність блокування або присутність представника організатора не скасовує необхідність розмітки траси.

4. Мінімальні і максимальні температури, рівень вологості.

Визначення температури і вологості повітря здійснюється за 30 хвилин до старту, далі – за рішенням головного судді перегонів. Значення показників термометра і гігрометра фіксуються у протоколі. Термометр і гігрометр мають бути розташовані у зоні видимості, в тіні, на висоті 50 сантиметрів від поверхні землі.

Рішення щодо можливості проведення змагань або змін у програмі змагань з урахуванням погодних умов приймається головною суддівською колегією.

У разі екстремально низьких температур суддівська бригада спільно з організаційним комітетом та керівниками команд мають прийняти рішення щодо скасування перегонів, відкладення часу старту або скорочення довжини дистанції.

В разі прийняття остаточного рішення до уваги має бути прийняте:

1) температура від мінус 25°C і нижче – змагання відкладаються або скасовуються, якщо інше не зазначено в Положенні. Здоров'я та безпека собак мають бути основними критеріями в ході прийняття рішення;

2) температура від мінус 15°C до мінус 25°C – змагання можуть проводитися на коротких дистанціях, передбачених Правилами. Учасникам надаються рекомендації щодо захисту від холодної погоди.

5. Вимоги до гонщика.

Учасники перегонів мають бути присутніми на зборах учасників змагань, які проводяться до старту, а також на будь-яких інших зборах, про які офіційно оголошено з метою надання інформації для участі у перегонах. Головний суддя перегонів може зробити виняток для учасників, що запізнилися з незалежних від них причин. В такому випадку учасник несе відповідальність за отримання короткого інструктажу від офіційних осіб до початку змагань.

Гонщики не можуть наражати на небезпеку собак, заважати проведенню заходу в цілому. Порушники дискваліфікуються.

6. Вікові та породні обмеження для собак.

Допуск собак до участі за віком:

- 1) на дистанціях до 20 км включно – з 12 місяців;
- 2) на дистанціях понад 20 км – з 24 місяців.

7. Інші обмеження для собак.

Будь-який собака, що брав участь в одній з програм їздового спорту, не може бути допущений до участі в іншій програмі в той самий день, за винятком випадків, якщо однією з програм є естафета.

До початку змагань допускається заміна раніше заявленого собаки.

8. Змагальне спорядження.

Протягом перегонів гонщик зобов'язаний мати на собі номер встановленого Організатором зразка.

Все спорядження має бути схвалене суддівською колегією. Головний суддя перегонів має право перевірити будь-яке спорядження. Учасники особисто несуть відповідальність за відповідність їх спорядження вимогам і Правилам.

Взуття учасника змагань не може бути небезпечним для собак. Взуття з жорсткими шипами заборонено.

Заборонено використовувати нашивники і намордники, які можуть призвести до задухи собаки. Заборонені батоги.

Шлейка для собаки обов'язкова. Всі шлейки мають бути виготовлені з еластичного матеріалу з м'якою підкладкою в області шиї і грудей собаки та підходити за розміром.

Всі собаки мають бути запряжені послідовно або в парі і пристебнуті до гонщика потягом з амортизатором. Потяг з амортизатором має бути пристебнений до гонщика за допомогою поясу (завширшки мінімум 7 см на спині). Пояс має бути обладнаний відкритим гаком для забезпечення швидкого від'єднання або іншим швидкороз'ємним пристосуванням/карабіном.

Заборонені будь-які металеві гаки, кільця і карабіни на кінці потяга з боку гонщика. Категорично заборонені виготовлені з ланцюгів потяги та інше спорядження. Мотузяне обладнання не має бути небезпечним для собак і має бути схвалене головним суддею перегонів. Заборонено кріпiti потяг, що з'єднує собаку зі спортсменом, за нашийник.

Довжина потяга з амортизатором в розтягнутому стані має бути мінімум 2,5 метри і максимум 3,5 метри.

У класах з двома собаками мають використовуватися шийні посторонки (шийники).

Дозволено використовувати тільки звичайні бігові лижі, безпечно для собак, без металевої окантовки і гострих мисків.

Обладнання має бути доступне для огляду посадовими особами перед і після перегонів.

Всі учасники самостійно несуть відповідальність за відповідність свого спорядження усім встановленим правилам.

В процесі проходження дистанції дозволяється замінювати лижні палиці, одну лижу, упряж і елементи упряжі у разі їх пошкодження.

Шоломи рекомендуються. Шоломи мають бути виготовлені відповідно до національних вимог і стандартів безпеки. Організатори можуть вимагати обов'язкову наявність шолома у випадках, якщо вони вважають, що це необхідно для безпеки та/або за умовами страхування. Ця вимога має бути вказана у запрошенні на перегони.

Організатор перегонів може встановити додаткові обов'язкові вимоги і правила щодо спорядження для безпеки.

За рішенням організатора може бути введено додаткове обов'язкове обладнання. Перелік такого обладнання має бути вказаний у запрошенні на перегони.

Учасники та обладнання мають бути доступні для огляду на стейк-ауті або в зоні стоянки транспортних засобів мінімум за 10 хвилин до запланованого часу старту, якщо інше не визначено головним суддею перегонів.

Після проведення огляду заборонені будь-які дії з обладнанням без дозволу головного судді перегонів або іншої уповноваженої офіційної особи.

Огляд запряжених собак має бути закінчений не пізніше, ніж за 6 хвилин до запланованого часу старту.

Проведення огляду не може створювати перешкод для спортсменів, які стартують і фінішують.

9. Правила старту-фінішу.

Стартові інтервали: 0,5 або 1 хвилина.

За рішенням організатора перегонів для відповідних класів може бути організований масовий старт. Всі учасники одного класу стартують одночасно з однієї стартової лінії. Якщо всі учасники не можуть розміститися на одній лінії, головний судя перегонів має встановити додаткові стартові лінії. Стартова зона має передбачати наявність стартового коридору для кожного спортсмена. Відстань між стартовими коридорами має бути близько двох метрів. Довжина стартового коридору має бути близько 80 метрів. Кінець стартової зони має бути позначений лінією. Відстань між стартовими лініями має бути не менше 10 метрів.

Стартовий сигнал подається суддею на старті одним або двома прапорцями і табличкою з великою цифрою “1”. Розмір і колір таблички мають бути такими, щоб цифру “1” було видно всім учасникам.

Судя на старті має стояти перед стартовою зоною, щоб його бачили всі команди.

Старт подається:

- 1) за одну хвилину до старту показується табличка з ціфрою “1”;
- 2) за 30 секунд до старту суддя піднімає руки з прапорцями над головою;
- 3) за 15 секунд до старту суддя розводить руки з прапорцями в сторони (горизонтально);
- 4) швидке опускання рук судді є стартовим сигналом.

У разі фальстарту команда отримує штраф у розмірі 30 секунд.

Суддя перегонів зобов’язаний стежити за порушеннями. На стартовій лінії має бути не менше двох суддів, ще двоє суддів мають бути в кінці стартових коридорів.

До подачі стартового сигналу спортсмен та собака(-ки) має повністю зупинитись на стартовій точці перед лінією старту.

Спортсмен, що запізнився на стартову позицію у встановлений час або в межах половини стартового інтервалу після призначеного часу, оголошується “запізнився” і має отримати новий стартовий час і штраф у розмірі трикратного стартового інтервалу в цьому класі.

Спортсмену, що запізнився, заборонено стартувати до старту останнього спортсмена в цьому класі і закінчення приписаного стартового інтервалу.

Якщо більш одного спортсмена запізнилися, вони стартують відносно один одного за початковими стартовими позиціями.

У разі запізнення спортсмена на старт вдруге він дискваліфікується.

Учасник вважається таким, що фінішував, коли перший собака участника перетнув фінішну межу. Інші методи обліку часу можливі, якщо гонщики або керівники команд були про це офіційно проінформовані до першого старта на перегонах.

У разі, якщо для фінішу використовується парний стартовий коридор, гонщик має право вибрати будь-який з коридорів.

Спортсмен, який показав найкращий підсумковий час у своєму класі, оголошується переможцем.

У разі рівного часу обидва учасники посідають однакову фінішну позицію.

Фінішна зона, де застосовується правило “Без права на перевагу”, має бути завдовжки 150 метрів.

10. Правила проходження трас.

Спортсмен зобов’язаний пройти всю трасу, встановлену організатором перегонів. Якщо собаки зійшли з траси, спортсмен зобов’язаний повернути їх на трасу в те місце, з якого вони зійшли.

Учасникам заборонено створювати перешкоди іншим гонщикам.

Учасникам може бути надана рівна допомога з боку посадових осіб, які перебувають на позначених на трасі пунктах, відповідно до рішення головного судді перегонів.

Всі учасники мають розуміти, що втрачений собака перебуває у небезпеці. Втрачений собака не має створювати перешкод для інших учасників.

У парних стартах наприкінці стартового коридору і в будь-якому іншому місці, де два коридори траси сходяться в один, перевагу на дорозі має той учасник, собака-лідер якого знаходиться попереду.

У разі руху учасників у протилежних напрямках однією трасою пріоритет має учасник, що рухається вниз.

Головний суддя перегонів має заздалегідь визначити напрямки руху учасників та чий буде пріоритет у випадку руху рівною (плоскою) ділянкою траси.

У фінішної зоні, де діє правило “Без права на перевагу”, жоден з учасників не має переваги перед іншим.

На перегонах з масовим стартом жоден з учасників не має переваг протягом всієї гонки. Заборонено створювати перешкоди і блокувати трасу для перешкоджання проходження траси іншим учасником.

Учасник, що обганяє, може вимагати поступитися дорогою не раніше, ніж його собака-лідер буде знаходитись у межах 15 метрів від учасника, що рухається попереду.

Учасник, якого обганяють, має дати дорогу обганяючому учаснику шляхом зміщення до краю траси, уповільнення руху.

11. Додаткові правила.

Кожен учасник може мати резервних собак, яких має право вибирати для участі перед стартом для відповідності мінімальним і максимальним вимогам класу. Організатори мають встановити максимальну кількість резервних собак для кожного класу.

Організатори перегонів можуть встановлювати додаткові вимоги та обмеження, які відповідають місцевим умовам та не суперечать загальним вимогам до забезпечення безпеки тварин.

12. Контрольні пункти та зупинки на відпочинок.

Стоянки і зупинки на відпочинок мають бути обладнані за межами траси. Собаки та обладнання не можуть залишатися на трасі. Учасник не може залишатися на трасі більше за необхідний час.

Контрольні пункти, стоянки і зупинки на відпочинок мають бути приведені у порядок і почищені учасниками перед виходом на трасу. Заборонено залишати будь-яке сміття на трасі. Все сміття має бути доставлено до фінішу, контрольних пунктів або інших точок, визначених організаторами.

Учасники мають відмітитись на контрольних пунктах перед продовженням руху. У випадку відсутності на контрольному пункті посадової особи, і організатором не були надані вказівки щодо цього контрольного пункту, учасник зобов'язаний самостійно подбати про підтвердження відвідання цього контрольного пункту, оповістити щодо цього офіційних осіб на наступному контрольному пункті.

Головний суддя перегонів, офіційна особа або ветеринар перегонів можуть призупинити участь спортсмена у перегонах:

- 1) для ремонту або заміни обладнання, визнаного небезпечним для учасника та/або його собак;
- 2) через тимчасову неможливість продовження руху.

Головний суддя перегонів, офіційна особа або ветеринар перегонів можуть зняти спортсмена або собаку з перегонів через неможливість завершення дистанції.

Можливості для розміщення на контрольних пунктах мають бути рівними для учасників.

На перегонах може бути встановлено вимогу щодо додаткового обов'язкового спорядження. Це має бути вказано у спеціальних правилах перегонів.

Учасники/помічники мають утримувати стейк-аут в порядку, не залишати їжу, прибирати відходи життєдіяльності собак та інше сміття у спеціально відведені місця.

Ланцюги/троси для стейк-ауту, ланцюги/троси для прив'язі та інші засоби прив'язі мають бути сконструйовані з урахуванням забезпечення комфорту і деякої свободи переміщення та мають дозволяти собаці лягти.

Довжина ланцюгів/тросів, якими прив'язаний собака, не може допускати заплутування з іншими собаками або удушення.

Усі матеріали мають виключати можливі травми. Кінці тросів мають бути закриті для запобігання травм.

Собаки на стейк-ауті та на прив'язі мають бути під наглядом.

3. Змагання з перегонів на пулках

1. Класи та довжина дистанцій.

Команда в пулці (пулка або північні сані – невеликі сані з короткими лижами, обладнані гальмами) складається з учасника, який самостійно пересувається на лижах, та пулкою, яку тягне собака.

За рішенням організаторів змагання можуть проводитися у таких класах:

- 1) пулка – 1 собака, чоловіки (PM1);
- 2) пулка – 1 собака, жінки (PW1);
- 3) пулка – 1 собака, чоловіки – юніори (PMJ);
- 4) пулка – 1 собака, жінки – юніори (PWJ);
- 5) пулка 1 – 4 собаки, чоловіки (PM4);
- 6) пулка 1 – 4 собаки, жінки (PW4);
- 7) пулка на середній дистанції 1 – 4 собаки (мініум 1 собака, максимум – 4), чоловіки (MDPM);

8) пулка на середні дистанції 1 – 4 собаки (мінімум 1 собака, максимум – 4), жінки (MDPW).

Учасник не може брати участь в одному змаганні в класі юніорів і в класі дорослих.

Класи мають бути розділені на чоловічі і жіночі, якщо в кожному набирається не менш 5 учасників. Якщо для окремого класу не набирається мінімум 5 учасників, чоловічий і жіночий класи можуть бути об'єднані в один.

Довжина максимальних і рекомендованих дистанцій для спринтерських перегонів: від 5 до 25 км для жінок і від 10 до 25 км для чоловіків.

Довжина максимальних і рекомендованих дистанцій для дистанційних перегонів:

1) середні дистанції: від 80 до 250 км, в середньому мінімум 40 км – на етап для багатостапних перегонів;

2) довгі дистанції: більше, ніж 250 км, в середньому мінімум 80 км – на етап для багатостапних перегонів.

Якщо у зв'язку з обставинами, що склалися, трасу необхідно скоротити або збільшити, скорочення або збільшення не може перевищувати 25% у всіх класах.

2. Загальні вимоги до місця проведення змагань.

Траса має бути безпечна для собак і гонщиків. Під час прокладання траси особлива увага має приділятися поворотам і тривалим спускам. Вимоги до місця проведення змагань ідентичні вимогам для програми змагань з перегонів на нартах.

3. Вимоги до розмітки траси.

На трасі має бути встановлено достатню кількість чітко помітних знаків, розміщених таким чином, щоб у спортсменів не виникало сумнівів під час вибору напрямку руху. Детальний опис знаків наведено у [Додатку 12](#) до цих Правил.

Інші вимоги ідентичні вимогам для програми змагань з перегонів на нартах.

4. Мінімальні і максимальні температури, рівень вологості.

Вимоги до температури та рівня вологості ідентичні вимогам для програми змагань з перегонів на нартах.

5. Вимоги до гонщика.

Учасники перегонів мають бути присутніми на зборах учасників змагань, які проводяться до старту, а також на будь-яких інших зборах, про які офіційно оголошено з метою надання інформації для участі у перегонах. Головний суддя перегонів може зробити виняток для учасників, що запізнилися з незалежних від них причин. В такому випадку учасник несе відповідальність за отримання короткого інструктажу від офіційних осіб до початку змагань.

Учасники не можуть наражати на небезпеку собак, заважати проведенню заходу в цілому. Порушники дискваліфікуються.

6. Вікові обмеження для собак.

Допуск собак до участі за віком:

- 1) на дистанціях до 15 км включно – з 12 місяців;
- 2) на дистанціях понад 15 км – з 24 місяців.

7. Інші обмеження для собак.

Будь-який собака, що брав участь в одній з програм їздового спорту, не може бути допущений до участі в іншій програмі в той самий день, за винятком випадків, якщо однією з програм є естафета.

До початку змагань допускається заміна раніше заявленого собаки.

8. Змагальне спорядження.

Протягом перегонів гонщик зобов'язаний мати на собі номер встановленого Організатором зразка.

Все спорядження має бути схвалене суддівською колегією. Головний суддя перегонів має право перевірити будь-яке спорядження. Учасники особисто несуть відповідальність за відповідність їх спорядження вимогам і Правилам.

Взуття учасника змагань не може бути небезпечним для собак. Взуття з жорсткими шипами заборонено.

Заборонено використовувати нашийники і намордники, які можуть привести до задухи собаки. Заборонені батоги.

Всі собаки мають бути запряжені поодинці або попарно.

Шлейка для собаки обов'язкова. Всі шлейки мають бути виготовлені з еластичного матеріалу з м'якою підкладкою в області шиї і грудей собаки та підходити за розміром.

Пулка має бути:

1) з'єднана з найближчими до пулки собаками (собакою) однією або двома жорсткими дугами (голоблями) з метою уникнення обгону запряженої собаки (собак);

2) сконструйована таким чином, щоб її лижі не могли завдати шкоди або поранити собак;

3) забезпечена механізмами безпечної кріплення вантажу;

4) обладнана ручним гальмом, якщо в команді більше двох собак;

5) обладнана потягом (буксирувальним тросом) з амортизатором.

Загальна вага вантажу пулки має бути:

1) для упряжки з 1 собаки загальна вага вантажу, що перевозиться, має дорівнювати вазі собаки (округленої до цілих кілограмів), помноженої на 0,7 (вага пулки округлюється до 500 грамів);

2) для упряжки з 2 собак загальна вага вантажу, що перевозиться, має дорівнювати сумарній вазі собак (округленої до цілих кілограмів), помноженої на 0,7 (вага пулки округлюється до 500 грамів);

3) для упряжки з 3 собак загальна вага вантажу, що перевозиться, має дорівнювати сумарній вазі собак (округленої до цілих кілограмів), помноженої на 0,6 (вага пулки округлюється до 500 грамів);

4) для упряжки з 4 собак загальна вага вантажу, що перевозиться, має дорівнювати сумарній вазі собак (округленої до цілих кілограмів), помноженої на 0,5 (вага пулки округлюється до 500 грамів).

Вантаж включає в себе пулку, дуги, шлейки, потяг (трос) і додатковий вантаж, який надається самим учасником.

Потяг (буксирувальний трос) має бути прикріплений до гонщика за пояс (завширшки не менше 7 см на спині) з одного боку і до задньої частини пулки з іншого. Пояс має швидкороз'ємний карабін для екстреного від'єднання або інше швидкороз'ємне пристосування.

Дозволено використовувати тільки звичайні безпечні для собак бігові лижі без металевої окантовки і гострих мисків.

Заборонені будь-які металеві гаки, кільця і карабіни на кінці потяга з боку гонщика. Категорично заборонені виготовлені з ланцюгів потяги та інше спорядження. Мотузяне обладнання не має бути небезпечним для собак і має бути схвалене головним суддею перегонів. Заборонено кріпiti собаку до пулки за нашийник.

Довжина потяга з амортизатором в розтягнутому стані має бути мінімум 2,5 метри і максимум 3,5 метри.

У класах з двома собаками мають використовуватися шийні посторонки (шийники).

Пулка має бути обладнана гальмами. Лижі на пулці без металевих кантів.

Обладнання має бути доступне для огляду посадовими особами перед і після перегонів.

Всі учасники самостійно несуть відповідальність за відповідність свого спорядження усім встановленим правилам.

В процесі проходження дистанції дозволяється замінювати лижні палиці, одну лижу, упряж і елементи упряжі у разі їх пошкодження.

У перегонах на середні і довгі дистанції допускається заміна пулки між етапами і на позначеных контрольних пунктах.

Шоломи рекомендуються. Шоломи мають бути виготовлені відповідно до національних вимог і стандартів безпеки. Організатори можуть вимагати обов'язкову наявність шолома у випадках, якщо вони вважають, що це необхідно для безпеки та/або за умовами страхування. Ця вимога має бути вказана у запрошенні на перегони.

Організатор перегонів може встановити додаткові обов'язкові вимоги і правила щодо спорядження для безпеки.

За рішенням організатора може бути введено додаткове обов'язкове обладнання. Перелік такого обладнання має бути вказаній у запрошенні на перегони.

Учасники та обладнання мають бути доступні для огляду на стейк-ауті або в зоні стоянки транспортних засобів мінімум за 10 хвилин до запланованого часу старту, якщо інше не визначено головним суддею перегонів.

Після проведення огляду заборонені будь-які дії з обладнанням без дозволу головного судді перегонів або іншої уповноваженої офіційної особи.

Огляд запряжених собак має бути закінчений не пізніше, ніж за 6 хвилин до запланованого часу старту.

Проведення огляду не може створювати перешкод для спортсменів, які стартують і фінішують.

9. Правила старту-фінішу.

Стартові інтервали: 1 або 2 хвилини.

Правила для старту і фінішу ідентичні правилам для перегонів на нартах.

10. Правила проходження трас.

Правила проходження трас ідентичні правилам для перегонів на нартах за виключенням того, що у цій програмі собаки здійснюють буксирування пулки та спортсмена, який переміщується на лижах та пристебнутий потягом до пулки.

11. Додаткові правила.

Кожен учасник може мати резервних собак, яких має право вибирати для участі перед стартом для відповідності мінімальним і максимальним вимогам класу. Організатори мають встановити максимальну кількість резервних собак для кожного класу.

Організатори перегонів можуть встановлювати додаткові вимоги та обмеження, які відповідають місцевим умовам та не суперечать загальним вимогам до забезпечення безпеки тварин.

12. Контрольні пункти та зупинки на відпочинок.

Вимоги до проходження контрольних пунктів та зупинок на відпочинок ідентичні правилам для перегонів на нартах.

4. Змагання з комбінованих перегонів

1. Комбіновані перегони включають один етап пулки і один етап скіджорингу. Кожна команда має пройти обидва етапи.

2. За рішенням організаторів змагання можуть проводитися в таких класах:

1) комбінований клас з 1 собакою, чоловіки (СМ);

2) комбінований клас з 1 собакою, жінки (CW);

3) комбінований клас з 1 собакою, чоловіки – юніори (СМJ);

4) комбінований клас з 1 собакою, жінки – юніори (CWJ).

3. Спортсмен не може брати участь в одному змаганні в класі юніорів і в класі дорослих.

4. Вимоги до спорядження відповідають вимогам у скіджорингу та пулці.

5. Правила старту, фінішу і проходження траси.

На розсуд організатора перегонів старт може проводитись у 2-х різних варіантах:

1) масовий старт і майданчики для зміни обладнання;

2) гонка переслідування.

Мас-старт первого етапу проводиться відповідно до загальних правил масового старту. Після первого етапу учасники відразу йдуть на майданчики зони зміни спорядження і готовуються до скіджорингу. Загальний час перегонів – проміжок часу між масовим стартом та моментом перетину учасниками фінішної лінії після другого етапу.

У гонці переслідування після первого етапу учасникам надається час на відпочинок. Тривалість перерви встановлюється організаторами. Порядок старту для другого етапу визначається відповідно до загальних правил старту гонки переслідування. Загальним часом перегонів вважається сумарний час двох етапів.

6. Зона зміни спорядження.

Зона зміни спорядження має являти собою розмічений майданчик завдовжки близько 20-50 метрів та близько 15 метрів завширшки. Вона починається за лінією фінішу і закінчується лінією, прокресленою поперек траси.

У зоні зміни спорядження собака має утримуватися за дугу/голоблю або за шлею.

Учасник може поміняти спорядження пулки на спорядження для скіджорингу (або у зворотному порядку) в позначеному для цього місці, залишивши там все спорядження.

У зоні зміни спорядження заборонена будь-яка допомога учасникам.

5. Змагання з естафетних снігових перегонів

1. Естафетні перегони – одноденні змагання, в яких беруть участь естафетні команди, кожна з яких складається мінімум з трьох учасників.

2. За рішенням організатора естафета може включати етапи:

1) лише пулка;

2) лише скіджоринг;

3) скіджоринг і пулка (у цьому випадку організатори мають заздалегідь прийняти рішення про те, яка програма буде на якому етапі).

3. Кожен учасник проходить трасу один раз. Після перетину фінішної лінії учасник передає естафету члену команди, що стартує відразу за ним.

4. Переможцем естафети вважається команда, яка першою перетнула фінішну лінію після всіх етапів.

5. Команда в естафеті.

У естафетних перегонах допускаються упряжки, що складаються з одного собаки.

Кожна команда може складатися з чоловіків, жінок та юніорів. Можуть бути організовані окремі змагання серед чоловіків, жінок та юніорів.

Імена учасників кожної естафетної команди та порядок старту мають бути представлені в організаційний комітет перегонів щонайменше за 60 хвилин до старту, якщо головним суддею перегонів не встановлено інше.

6. Стартова, фінішна зони і зона передачі естафети не можуть розташовуватися в одному місці. Стартова зона естафетних перегонів має відповідати вимогам зони масового старту.

7. Траса естафетних перегонів має відповідати загальним правилам проходження трас для скіджорингу та пулки.

8. Зона передачі естафети.

Зона передачі естафети являє собою розмічений майданчик завдовжки близько 20-50 метрів, завширшки близько 15 метрів. Вона знаходитьться під кутом від 45 до 90 градусів до траси, на якій фінішують спортсмени.

Зона передачі естафети починається за лінією фінішу і закінчується лінією, прокресленою поперек траси.

9. Процедура передачі естафети.

Посадова особа перегонів має подати сигнал (оголошенням стартового номера) кожному керівнику або помічникові команди, коли командна упряжка перебуватиме приблизно за 1 кілометр від зони передачі естафети.

Сигнал має бути ясно видно і чути керівникам або помічникам команди, які мають знаходитись у спеціальному секторі зони передачі естафети.

Учасник, який прийшов до фінішу, має відчепити собаку відразу ж, як тільки вона перетнула фінішну межу.

Помічник гонщика має прийняти собаку.

Учасник має пройти вглиб зони передачі естафети і торкнутися рукою наступного учасника команди.

Передача естафети має здійснюватися в межах зони її передачі. Посадова особа перегонів має контролювати цей процес.

Учасникам не дозволено отримувати будь-яку допомогу в зоні передачі естафети.

10. Правила фінішу естафетних перегонів аналогічні загальним правилам фінішу для скіджорингу та пулки.

11. Час естафетних перегонів.

Відлік часу починається з команди “Старт!” і закінчується перетином фінішної межі останнім учасником команди.

Ведеться відлік часу проходження етапу кожним учасником естафети. Рекомендовано забезпечити учасників естафетної команди номерами, які, крім номера команди, також показують індивідуальне стартове положення кожного члена команди.

12. Правила індивідуального старту.

Індивідуальний стартовий коридор – певна ділянка траси, яка починається від лінії старту, завдовжки мінімум 30 метрів і завширшки 4 метри.

До стартового сигналу учасник і собака не можуть перетинати лінію старту.

Стартовий інтервал між учасниками має бути 30 секунд або 1 хвилина.

Якщо команда стартує до подачі стартового сигналу, вона повертається назад на стартову лінію для здійснення своєчасного старту. Цей старт буде дозволений якнайскоріше, але не раніше 10 секунд після або не пізніше 10 секунд до запланованого старту іншої команди.

Якщо команда запізнилася на старт, вона може стартувати за готовністю, але не пізніше 10 секунд до запланованого старту наступного учасника або не раніше 10 секунд після старту наступного учасника.

В обох випадках час має враховуватися так, немов команда стартувала вчасно, але суддя на старті має зробити позначку щодо реального стартового часу.

13. Мас-старт.

В естафетних змаганнях проводиться мас-старт. Гонщики, що беруть участь у першому етапі, мають стартувати з однієї стартової лінії.

В естафетних перегонах номер “1” має стартувати з середини стартової лінії, номер “2” – праворуч від номера “1”, номер “3” ліворуч від номера “1” і т.д.

Переміщуючись за стартовою доріжкою гонщики мають вести собак за нашийники або шлеї, а лижі і палиці мають бути паралельні. Якщо учасник не виконує це правило, йому виносиТЬся попередження, а якщо в цій ситуації інший

учасник був змушений зупинитися або затриматися, винуватець підлягає дискваліфікації.

Стартовий коридор має бути (за можливістю) такої ширини, щоб усі учасники першого етапу могли стартувати разом з однієї лінії. Якщо це неможливо, наступні учасники мають стартувати з другої стартової лінії, що розташована мінімум у 5 метрах позаду першої. Якщо замість жеребкування використовується “посів”, жодна з посіяних груп не може бути більшою за максимальну кількість команд, що розміщені на першій стартовій лінії.

Протягом перших 100 метрів стартовий коридор для естафетних гонок має бути завширшки зі стартовою лінією, а протягом наступних мінімум 100 метрів має плавно звужуватися до ширини траси.

14. Старт в гонці переслідування.

Процедура старту на першому етапі здійснюється відповідно до загальних правил до гонки переслідування.

До стартового сигналу учасник і собака не можуть перетинати лінію старту.

15. Загальні правила проходження траси.

Гонщик має слідувати на лижах за собаками.

Гонщик не може задавати темп собакам, рухаючись попереду упряжки.

Суворо заборонено тягнути собаку або будь-якими іншими способами примушувати її рухатися уперед. Допомога собакам шляхом підштовхування і підтягування пулки дозволена. Дозволено надання допомоги в годуванні і напуванні собак. Головний суддя перегонів зобов'язаний вказати спеціальні місця на трасі, де така допомога може бути надана.

Під час обгону командою “Трасу!” команда, яку обганяють, має дати дорогу команді, що обганяє, рухаючись за собаками, а лижі і палиці тримати паралельно трасі.

Якщо з будь-якої причини собака втратить здатність рухатися уперед, гонщик знімається з етапу.

Траса для індивідуального старту має бути 4 метри завширшки, а на останніх 150 метрах – мати ширину 6 метрів. Траса для загального старту має бути завширшки 6 метрів, а на останніх 150 метрах – мати ширину 8 метрів.

16. Фінішний коридор.

Відмітка, що встановлена за 150 метрів до фінішної лінії, визначає зону “Без права на перевагу” – фінішну зону, в якій гонщик і собаки зобов’язані дотримуватися однієї фінішної доріжки і ніхто не має переважного права дороги. Процедура обгону в даному випадку не застосовується.

6. Змагання з байкджорингу

1. Класи та довжина дистанцій.

Упряжка у байкджорингу складається з гонщика на велосипеді та одного собаки.

- 1) клас чоловіків – юніорів (DBMJ);
- 2) клас жінок – юніорів (DBWJ);
- 3) клас чоловіків (DBM);
- 4) клас жінок (DBW);
- 5) клас чоловіків – ветеранів (DBMV);
- 6) клас жінок – ветеранів (DBMV).

В одному і тому ж змаганні учасник не має права брати участь у декількох класах.

Довжина максимальних і рекомендованих дистанцій:

- 1) байкджоринг – 1 собака: мінімум 2 км, максимум 10 км;
- 2) байкджоринг – естафета (одне коло): мінімум 1 км, максимум 10 км.

Якщо у зв’язку з обставинами, що склалися, трасу необхідно скоротити або збільшити, скорочення або збільшення не може перевищувати 25% у всіх класах.

2. Загальні вимоги до місця проведення змагань.

Траса має бути безпечна для собак і гонщиків. Під час прокладання траси особлива увага має приділятися поворотам і тривалим спускам. Вся траса має бути сконструйована з урахуванням можливостей найшвидшого проходження.

Траса не може перетинати саму себе. Команди можуть проходити ту ж саму трасу двічі. У цьому випадку поворот на повторне коло не може проходити за стартовою і фінішною зонами. Якщо не можна уникнути необхідності проходження траси однією командою більше двох разів, організатор має сповістити про це заздалегідь у запрошені до перегонів. Відхилення від цих вимог можливо тільки з непередбачуваних обставин.

Ширина траси має бути за можливістю оптимальна для здійснення обгонів.

Відстань між ділянками траси має бути такою, щоб учасники не заважали один одному.

Траса має бути відгороджена від парковок і припаркованих автомобілів.

Траса не може перетинати завантажені транспортом дороги на одному рівні. В разі неможливості забезпечення виконання цієї вимоги, необхідно отримати попередній дозвіл на перекриття дороги на час змагань. На цій ділянці організовується належний контроль. Траса має перетинати дорогу під кутом 90 градусів.

Стартовий коридор має бути мінімум 30 метрів завдовжки і організованим таким чином, щоб будь-яка команда у разі потреби могла звільнити трасу.

Фінішна зона має бути мінімум 150 метрів завдовжки, не мати гострих кутів, бути достатньою для обгону ширини.

Стартову і фінішну лінії має бути добре видно.

Пункти для пиття (або питна вода) мають розташовуватися мінімум кожні три кілометри протягом траси, щоб собаки могли напитися і охолодитися.

3. Вимоги до розмітки траси.

На трасі має бути встановлено достатню кількість чітко помітних знаків, розміщених таким чином, щоб у спортсменів не виникало сумнівів під час вибору напрямку руху. Детальний опис знаків наведено у [Додатку 12](#) до цих Правил.

4. Мінімальні і максимальні температури, рівень вологості.

Визначення температури і вологості повітря здійснюється за 30 хвилин до старту, далі – за рішенням головного судді перегонів. Значення показників

термометра і гігрометра фіксуються у протоколі. Термометр і гігрометр мають бути розташовані у зоні видимості, в тіні, на висоті 50 сантиметрів від поверхні землі.

Рішення щодо можливості проведення змагань або змін у програмі змагань з урахуванням погодних умов приймається головною суддівською колегією.

В ході прийняття остаточного рішення до уваги приймається:

- 1) максимальна температура для змагань + 22°C;
- 2) температура, вища + 16°C, але нижча + 18°C – дистанція не може перевищувати мінімальний розмір;
- 3) температура від + 18°C до + 22°C – дистанція не може перевищувати 1,5 км. У випадку, якщо температура досягла + 18°C, головний суддя перегонів скликає нараду з ветеринарами перегонів з метою прийняття рішення щодо перенесення або скасування перегонів. Рішення ветеринарного лікаря має переважне значення. Здоров'я та безпека собак мають бути основними критеріями в ході прийняття рішення;
- 4) в залежності від особливостей траси (значний фрагмент траси знаходиться під відкритим сонцем) та інших факторів, головний суддя перегонів може скоротити дистанцію або вжити інших заходів;
- 5) температура, нижча + 16°C з рівнем вологості менше 85% – стандартні умови змагань.

5. Вимоги до гонщика.

Учасники перегонів мають бути присутніми на зборах учасників змагань, які проводяться до старту, а також на будь-яких інших зборах, про які офіційно оголошено з метою надання інформації для участі у перегонах. Головний суддя перегонів може зробити виняток для учасників, що запізнилися з незалежних від них причин. В такому випадку учасник несе відповідальність за отримання короткого інструктажу від офіційних осіб до початку змагань.

Учасники не можуть наражати на небезпеку собак, заважати проведенню заходу в цілому. Порушники дискваліфікуються.

6. Вікові обмеження для собак.

До участі у змаганнях допускаються собаки віком з 18 місяців.

7. Інші обмеження для собак.

Будь-який собака, що брав участь в одній з програм їздового спорту, не може бути допущений до участі в іншій програмі в той самий день, за винятком випадків, якщо однією з програм є каніクロс або естафета.

До початку змагань допускається заміна раніше заявленого собаки.

8. Змагальне спорядження.

Протягом перегонів гонщик зобов'язаний мати на собі номер встановленого Організатором зразка.

Все спорядження має бути схвалене суддівською колегією. Головний суддя перегонів має право перевірити будь-яке спорядження. Учасники особисто несуть відповідальність за відповідність їх спорядження вимогам і Правилам.

Взуття учасника змагань не може бути небезпечним для собак. Взуття з жорсткими шипами заборонено.

Заборонено використовувати нашивники і намордники, які можуть привести до задухи собаки. Заборонені батоги.

Шлейка для собаки обов'язкова. Всі шлейки мають бути виготовлені з еластичного матеріалу з м'якою підкладкою в області шиї і грудей собаки та підходити за розміром.

Собака має кріпиться до велосипеда або до гонщика потягом з амортизатором, довжина якого в розтягнутому стані становить не менше 2,5 метри і не більше 3 метрів від велосипеда до собаки. Якщо потяг прикріплений до гонщика, він має кріпиться за допомогою поясу (завширшки не менш 7 см на спині).

Велосипед обладнується надійними гальмівними системами для обох коліс і пристосуванням, що виключає потрапляння шнура в переднє колесо. Шипована гума на велосипеді заборонена.

Потяг (буксирувальний трос) має бути оснащений швидкороз'ємним карабіном для екстреного від'єднання або іншим швидкороз'ємним пристосуванням.

Заборонені будь-які металеві гаки, кільця і карабіни на кінці потяга з боку гонщика. Категорично заборонені виготовлені з ланцюгів потяги та інше спорядження. Мотузяне обладнання не має бути небезпечним для собак і має бути схвалене головним суддею перегонів. Заборонено кріпiti потяг, що з'єднує собаку зі спортсменом, за нашийник.

Обладнання має бути доступне для огляду посадовими особами перед і після перегонів.

Всі учасники самостійно несуть відповідальність за відповідність свого спорядження усім встановленим правилам.

Для спортсмена обов'язкові шолом і рукавички. Шоломи мають бути виготовлені відповідно до національних вимог і стандартів безпеки. Організатори можуть вимагати обов'язкову наявність шолома у випадках, якщо вони вважають, що це необхідно для безпеки та/або за умовами страхування. Ця вимога має бути вказана у запрошенні на перегони.

Організатор перегонів може встановити додаткові обов'язкові вимоги і правила щодо спорядження для безпеки.

За рішенням організатора може бути введено додаткове обов'язкове обладнання. Перелік такого обладнання має бути вказаній у запрошенні на перегони.

Учасники та обладнання мають бути доступні для огляду на стейк-ауті або в зоні стоянки транспортних засобів мінімум за 10 хвилин до запланованого часу старту, якщо інше не визначено головним суддею перегонів.

Після проведення огляду заборонені будь-які дії з обладнанням без дозволу головного судді перегонів або іншої уповноваженої офіційної особи.

Огляд запряжених собак має бути закінчений не пізніше, ніж за 6 хвилин до запланованого часу старту.

Проведення огляду не може створювати перешкод для спортсменів, які стартують і фінішують.

9. Правила старту-фінішу.

Стартові інтервали: 0.5 або 1 хвилина.

Організатори можуть прийняти рішення щодо встановлення більшого стартового інтервалу.

Масовий старт не рекомендується у зв'язку з потенційним ризиком травмування собак і спортсменів через наявність обладнання та рухомих частин/коліс.

В рамках останнього етапу перегонів, за рішенням організаторів, учасники можуть стартувати з інтервалом, фактично відповідним реальній різниці в часі за підсумками попередніх етапів, округленою до цілих секунд (гонка переслідування).

Хронометраж має здійснюватися з точністю до однієї десятої секунди без будь-яких поправок. У ході проведення естафет фіксується не лише час команди в цілому, але й час, показаний кожним з учасників.

Якщо дві команди показали одинаковий час, порядок наступного старту таких команд визначається як зворотний щодо порядку їх старту у попередньому етапі. Команди, які показали одинаковий час у всіх перегонах, обидві посідають одну фінішну позицію.

Стартова зона має передбачати наявність стартового коридору для кожної команди. Відстань між стартовими коридорами має бути близько двох метрів. Довжина стартового коридору має бути близько 80 метрів. Кінець стартової зони має бути позначений лінією.

Відстань між стартовими лініями має бути не менше 10 метрів.

Стартова точка команди у байкджорингу визначається за переднім колесом велосипеда, яке не може перетинати стартову лінію до подачі стартового сигналу.

Гонщик не може задавати темп, рухаючись попереду собаки. Суворо заборонено тягнути собаку або будь-якими іншими способами примушувати собаку рухатися уперед.

Якщо собака відмовляється або втрачає здатність рухатися вперед, гонщик знімається з дистанції на цьому етапі.

Команда, що не звільнила стартовий коридор (мінімальна дистанція – 30 метрів) до стартового часу наступної команди, може бути дискваліфікована.

У парних стартах наприкінці стартового коридору і в будь-якому іншому місці, де два коридори траси сходяться в один, перевагу на дорозі має той учасник, чий собака знаходиться попереду.

Команда вважається такою, що фінішувала, коли собака перетнув фінішну межу. Інші методи обліку часу можливі, якщо гонщики або керівники команд були про це офіційно проінформовані до первого старта на перегонах.

Фінішна зона, де застосовується правило “Без права на перевагу”, має бути завдовжки 150 метрів.

Учасник, який показав найкращий підсумковий час у своєму класі, оголошується переможцем.

У разі рівного часу учасники посідають однакову фінішну позицію.

10. Правила проходження трас.

Команда має пройти всю трасу, встановлену організатором перегонів.

Якщо собака зйшов з траси, гонщик зобов'язаний повернути його на трасу в те місце, з якого він зйшов.

Будь-який гонщик, що скористався протягом перегонів будь-яким іншим транспортним засобом крім того, на якому він бере участь у змаганні, має бути дискваліфікований.

Учасникам заборонено створювати перешкоди іншим гонщикам.

У разі здійснення обгону гонщик, що обганяє, може вимагати поступитися дорогою не раніше, ніж його собака буде знаходитись у межах 15 метрів від учасника, що рухається попереду.

Під час обгону команда, яку обганяють, зобов'язана забезпечити можливість безперешкодного проходу команди, що обганяє. За командою "Трасу!" учасник і собака, яких обганяють, мають притиснутися до одного боку траси і припинити прискорення.

Командам може бути надана рівна допомога з боку посадових осіб, які перебувають на позначенях на трасі пунктах, відповідно до рішення головного судді перегонів.

11. Додаткові правила.

Кожен учасник може мати резервних собак, яких має право вибирати для участі перед стартом для відповідності мінімальним і максимальним вимогам класу. Організатори мають встановити максимальну кількість резервних собак для кожного класу.

Організатори перегонів можуть встановлювати додаткові вимоги та обмеження, які відповідають місцевим умовам та не суперечать загальним вимогам до забезпечення безпеки тварин.

12. Контрольні пункти та зупинки на відпочинок.

Заборонено залишати будь-яке сміття на трасі. Все сміття має бути доставлено до фінішу, контрольних пунктів або інших точок, визначених організаторами.

Стоянки і зупинки на відпочинок мають бути обладнані за межами траси. Собаки та обладнання не можуть залишатися на трасі. Гонщик не може залишатися на трасі більше за необхідний час.

Контрольні пункти, стоянки і зупинки на відпочинок мають бути приведені у порядок і почищені командами перед виходом на трасу.

Гонщики мають відмітитись на контрольних пунктах перед продовженням руху.

У випадку відсутності на контрольному пункті посадової особи, і організатором не були надані вказівки щодо цього контрольного пункту, гонщик зобов'язаний самостійно подбати про підтвердження відвідання цього

контрольного пункту, оповістити щодо цього офіційних осіб на наступному контролльному пункті.

Головний суддя перегонів, офіційна особа або ветеринар перегонів можуть зняти команду або собаку з перегонів через неможливість завершення дистанції.

7. Змагання з перегонів на скутерах

1. Класи та довжина дистанцій.

Змагання можуть проводитися в класах:

1) скутер – 1 собака, клас юніорів (DSJ) (команда у програмі скутер – 1 собака складається з гонщика на 2-х колісному засобі пересування типу самокат, що буксирується одним собакою);

2) у програмі скутер – 1 собака можуть бути виділені окремо класи чоловіків (DSM1) і жінок (DSW1), якщо в кожному з класів набирається достатня кількість учасників;

3) скутер – 2 собаки (DS2) (команда на скутері – 2 собаки складається з гонщика на 2-х колісному засобі пересування типу самокат, що буксирується однією або двома собаками).

Дозволено використання велосипедів з блокованим педальним механізмом або за повної його відсутності.

У класі скутер – 2 собаки дозволені легкі триколісні карти.

Довжина максимальних і рекомендованих дистанцій:

1) скутер – 1 собака: мінімум 2 км, максимум 8 км;

2) скутер – 2 собаки: мінімум 2 км, максимум 8 км.

Якщо у зв'язку з обставинами, що склалися, трасу необхідно скоротити або збільшити, скорочення або збільшення не може перевищувати 25% у всіх класах.

2. Загальні вимоги до місця проведення змагань.

Траса має бути безпечна для собак і гонщиків. Під час прокладання траси особлива увага має приділятися поворотам і тривалим спускам. Вимоги до місця проведення змагань ідентичні вимогам для програми змагань з байкджорингу.

3. Вимоги до розмітки траси.

На трасі має бути встановлено достатню кількість чітко помітних знаків, розміщених таким чином, щоб у спортсменів не виникало сумнівів під час вибору напрямку руху. Детальний опис знаків наведено у [Додатку 12](#) до цих Правил.

4. Мінімальні і максимальні температури, рівень вологості.

Вимоги до температури та рівня вологості ідентичні вимогам для програми змагань з байкджорингу.

5. Вимоги до гонщика.

Учасники перегонів мають бути присутніми на зборах учасників змагань, які проводяться до старту, а також на будь-яких інших зборах, про які офіційно оголошено з метою надання інформації для участі у перегонах. Головний суддя перегонів може зробити виняток для учасників, що запізнилися з незалежних від них причин. В такому випадку учасник несе відповідальність за отримання короткого інструктажу від офіційних осіб до початку змагань.

Учасники не можуть наражати на небезпеку собак, заважати проведенню заходу в цілому. Порушники дискваліфікуються.

6. Вікові обмеження для собак.

До участі у змаганнях допускаються собаки віком з 18 місяців.

7. Інші обмеження для собак.

Будь-який собака, що брав участь в одній з програм їздового спорту, не може бути допущений до участі в іншій програмі в той самий день, за винятком випадків, якщо однією з програм є каніクロс або естафета.

До початку змагань допускається заміна раніше заявленого собаки.

8. Змагальне спорядження.

Протягом перегонів гонщик зобов'язаний мати на собі номер встановленого Організатором зразка.

Все спорядження має бути схвалене суддівською колегією. Головний суддя перегонів має право перевірити будь-яке спорядження. Учасники особисто несуть відповідальність за відповідність їх спорядження вимогам і Правилам.

Взуття учасника змагань не може бути небезпечним для собак. Взуття з жорсткими шипами заборонено.

Заборонено використовувати нашийники і намордники, які можуть привести до задухи собаки. Заборонені батоги.

Шлейка для собаки обов'язкова. Всі шлейки мають бути виготовлені з еластичного матеріалу з м'якою підкладкою в області шиї і грудей собаки та підходить за розміром.

Собака має кріпитися до скутеру потягом з амортизатором, довжина якого в розтягнутому стані становить не менш 2,5 метри і не більш 3 метрів від скутеру до собаки. У класах з двома собаками можуть використовуватися шийні посторонки (шийники).

Скутер має бути обладнаний ефективними гальмами на обох колесах.

Мінімальний діаметр коліс має бути 30 см. Шипована гума на скутері заборонена.

Потяг (буксирувальний трос) має бути оснащений швидкороз'ємним карабіном для екстреного від'єднання або іншим швидкороз'ємним пристосуванням.

Заборонені будь-які металеві гаки, кільця і карабіни на кінці потяга з боку гонщика. Категорично заборонені виготовлені з ланцюгів потяги та інше спорядження. Мотузяне обладнання не має бути небезпечним для собак і має бути схвалене головним суддею перегонів. Заборонено кріпiti потяг, що з'єднує собаку зі спортсменом, за нашийник.

Обладнання має бути доступне для огляду посадовими особами перед і після перегонів.

Всі учасники самостійно несуть відповідальність за відповідність свого спорядження усім встановленим правилам.

Всі гонщики мають бути в шоломах. Рекомендовано використання рукавичок. Шоломи мають бути виготовлені відповідно до національних вимог і стандартів безпеки. Організатори можуть вимагати обов'язкову наявність

шолома у випадках, якщо вони вважають, що це необхідно для безпеки та/або за умовами страхування. Ця вимога має бути вказана у запрошенні на перегони.

Організатор перегонів може встановити додаткові обов'язкові вимоги і правила щодо спорядження для безпеки.

За рішенням організатора може бути введено додаткове обов'язкове обладнання. Перелік такого обладнання має бути вказаний у запрошенні на перегони.

Учасники та обладнання мають бути доступні для огляду на стейк-ауті або в зоні стоянки транспортних засобів мінімум за 10 хвилин до запланованого часу старту, якщо інше не визначено головним суддею перегонів.

Після проведення огляду заборонені будь-які дії з обладнанням без дозволу головного судді перегонів або іншої уповноваженої офіційної особи.

Огляд запряжених собак має бути закінчений не пізніше, ніж за 6 хвилин до запланованого часу старту.

Проведення огляду не може створювати перешкод для спортсменів, які стартують і фінішують.

9. Правила старту-фінішу.

Стартові інтервали: 1 або 2 хвилини.

Організатори можуть прийняти рішення щодо встановлення більшого стартового інтервалу.

Масовий старт не рекомендується у зв'язку з потенційним ризиком травмування собак і спортсменів через наявність обладнання та рухомих частин/коліс.

В рамках останнього етапу перегонів, за рішенням організаторів, учасники можуть стартувати з інтервалом, фактично відповідним реальній різниці в часі за підсумками попередніх етапів, округленою до цілих секунд (гонка переслідування).

Хронометраж має здійснюватися з точністю до однієї десятої секунди без будь-яких поправок. У ході проведення естафет фіксується не лише час команди в цілому, але й час, показаний кожним з учасників.

Якщо дві команди показали одинаковий час, порядок наступного старту таких команд визначається як зворотний щодо порядку їх старту у попередньому етапі. Команди, які показали одинаковий час у всіх перегонах, обидві посідають одну фінішну позицію.

Стартова зона має передбачати наявність стартового коридору для кожної команди. Відстань між стартовими коридорами має бути близько двох метрів. Довжина стартового коридору має бути близько 80 метрів. Кінець стартової зони має бути позначений лінією.

Відстань між стартовими лініями має бути не менше 10 метрів.

Стартова точка у програмах зі скутером визначається за переднім колесом скутера, яке має знаходитися за стартовою лінією до подачі стартового сигналу.

Гонщик має їхати на скутері позаду собак.

Якщо собака відмовляється або втрачає здатність рухатися вперед, гонщик знімається з дистанції на цьому етапі.

Команда, що не звільнила стартовий коридор (мінімальна дистанція – 30 метрів) до стартового часу наступної команди, може бути дискваліфікована.

У парних стартах наприкінці стартового коридору і в будь-якому іншому місці, де два коридори траси сходяться в один, перевагу на дорозі має той учасник, чий собака знаходиться попереду.

Команда вважається такою, що фінішувала, коли собака перетнув фінішну межу. Інші методи обліку часу можливі, якщо гонщики або керівники команд були про це офіційно проінформовані до першого старту на перегонах.

Фінішна зона, де застосовується правило “Без права на перевагу”, має бути завдовжки 150 метрів.

Учасник, який показав найкращий підсумковий час у своєму класі, оголошується переможцем.

У разі рівного часу учасники посідають однакову фінішну позицію.

10. Правила проходження трас.

Учасник має пройти всю трасу, встановлену організатором перегонів.

Якщо собаки зійшли з траси, гонщик зобов'язаний повернути їх на трасу в те місце, з якого вони зійшли.

Будь-який гонщик, що скористався протягом перегонів будь-яким іншим транспортним засобом крім того, на якому він бере участь у змаганні, має бути дискваліфікований.

Учасникам заборонено створювати перешкоди іншим гонщикам.

У разі здійснення обгону гонщик, що обганяє, може вимагати поступитися дорогою не раніше, ніж його собака-лідер буде знаходитись у межах 15 метрів від учасника, що рухається попереду.

Під час обгону команда, яку обганяють, зобов'язана забезпечити можливість безперешкодного проходу команди, що обганяє. За командою “Трасу!” учасник і собака, яких обганяють, мають притиснутися до одного боку траси і припинити прискорення.

Командам може бути надана рівна допомога з боку посадових осіб, які перебувають на позначених на трасі пунктах, відповідно до рішення головного судді перегонів.

11. Додаткові правила.

Кожен учасник може мати резервних собак, яких має право вибирати для участі перед стартом для відповідності мінімальним і максимальним вимогам класу. Організатори мають встановити максимальну кількість резервних собак для кожного класу.

Організатори перегонів можуть встановлювати додаткові вимоги та обмеження, які відповідають місцевим умовам та не суперечать загальним вимогам до забезпечення безпеки тварин.

12. Контрольні пункти та зупинки на відпочинок.

Заборонено залишати будь-яке сміття на трасі. Все сміття має бути доставлено до фінішу, контрольних пунктів або інших точок, визначених організаторами.

Стоянки і зупинки на відпочинок мають бути обладнані за межами траси. Собаки та обладнання не можуть залишатися на трасі. Гонщик не може залишатися на трасі більше за необхідний час.

Контрольні пункти, стоянки і зупинки на відпочинок мають бути приведені у порядок і почищені командами перед виходом на трасу.

Гонщики мають відмітитись на контрольних пунктах перед продовженням руху.

У випадку відсутності на контрольному пункті посадової особи, і організатором не були надані вказівки щодо цього контрольного пункту, гонщик зобов'язаний самостійно подбати про підтвердження відвідання цього контрольного пункту, оповістити щодо цього офіційних осіб на наступному контрольному пункті.

Головний суддя перегонів, офіційна особа або ветеринар перегонів можуть зняти команду або собаку з перегонів через неможливість завершення дистанції.

8. Змагання з перегонів на картах

1. Класи та довжина дистанцій.

Змагання можуть проводитися в класах:

- 1) карт – 4 собаки (DR4) (команда має складатися з не більше 4 і не менше 3 собак);
- 2) карт – 6 собак (DR6) (команда має складатися не більше 6 і не менше 4 собак);
- 3) карт – 8 собак (DR8) (команда має складатися не більше 8 і не менше 5 собак).

Довжина максимальних і рекомендованих дистанцій:

- 1) карт – 4 собаки: мінімум 4 км, максимум 8 км;
- 2) карт – 6 собак: мінімум 5 км, максимум 10 км;
- 3) карт – 8 собак: мінімум 5 км, максимум 12 км.

Якщо у зв'язку з обставинами, що склалися, трасу необхідно скоротити або збільшити, скорочення або збільшення не може перевищувати 25% у всіх класах.

2. Загальні вимоги до місця проведення змагань.

Траса має бути безпечна для собак і гонщиків. Під час прокладання траси особлива увага має приділятися поворотам і тривалим спускам. Вимоги до місця проведення змагань ідентичні вимогам для програми змагань з байкджорингу.

3. Вимоги до розмітки траси.

На трасі має бути встановлено достатню кількість чітко помітних знаків, розміщених таким чином, щоб у спортсменів не виникало сумнівів під час вибору напрямку руху. Детальний опис знаків наведено у [Додатку 12](#) до цих Правил.

4. Мінімальні і максимальні температури, рівень вологості.

Вимоги до температури та рівня вологості ідентичні вимогам для програми змагань з байкджорингу.

5. Вимоги до гонщика.

Учасники перегонів мають бути присутніми на зборах учасників змагань, які проводяться до старту, а також на будь-яких інших зборах, про які офіційно оголошено з метою надання інформації для участі у перегонах. Головний суддя перегонів може зробити виняток для учасників, що запізнилися з незалежних від них причин. В такому випадку учасник несе відповідальність за отримання короткого інструктажу від офіційних осіб до початку змагань.

Учасники не можуть наражати на небезпеку собак, заважати проведенню заходу в цілому. Порушники дискваліфікуються.

6. Вікові обмеження для собак.

До участі у змаганнях допускаються собаки віком з 18 місяців.

7. Інші обмеження для собак.

Будь-який собака, що брав участь в одній з програм їздового спорту, не може бути допущений до участі в іншій програмі в той самий день, за винятком випадків, якщо однією з програм є каніクロс або естафета.

До початку змагань допускається заміна раніше заявленого собаки.

8. Змагальне спорядження.

Протягом перегонів гонщик зобов'язаний мати на собі номер встановленого Організатором зразка.

Все спорядження має бути схвалене суддівською колегією. Головний суддя перегонів має право перевірити будь-яке спорядження. Учасники особисто несуть відповідальність за відповідність їх спорядження вимогам і Правилам.

Взуття учасника змагань не може бути небезпечним для собак. Взуття з жорсткими шипами заборонено.

Заборонено використовувати нашийники і намордники, які можуть привести до задухи собаки. Заборонені батоги.

Шлейка для собаки обов'язкова. Всі шлейки мають бути виготовлені з еластичного матеріалу з м'якою підкладкою в області шиї і грудей собаки та підходити за розміром.

Всі собаки мають бути запряжені попарно або поодинці.

Всі собаки мають бути пристебнуті до нежорсткого і гнучкого потягу з шийними і хвостовими посторонками за винятком собак-лідерів (перша пара), які можуть бігти без шийного посторонку.

Карт в класі DR4 і DR4J може бути як 3-, так і 4- колісним.

Карти в інших класах (DR6 і DR8) мають бути 4- колісними за винятком випадків, коли в запрошенні на перегони окремо зазначено, що триколісні карти дозволені і для інших класів крім DR4 і DR4J.

Мінімальний діаметр колеса має бути 30 см.

Всі карти мають:

1) ефективні гальма на задніх колесах, бажана наявність гальм і на передніх колесах;

2) ручне гальмо з функцією блокування.

Заборонено використання шипованої гуми на карті.

Рекомендовані такі мінімальні ваги для картів:

1) для класів з 4 собаками – 25 кг;

2) для класу з 6 собаками – 35 кг;

3) для класу з 8 собаками – 45 кг.

Незалежно від ваги, карти мають бути добре і безпечно сконструйовані, бути міцними для позначеного кількості собак, стійкими і безпечними для собак і гонщиків.

Потяг (буксирувальний трос) має бути оснащений швидкороз'ємним карабіном для екстреного від'єднання або іншим швидкороз'ємним пристосуванням.

Заборонені будь-які металеві гаки, кільця і карабіни на кінці потяга з боку гонщика. Категорично заборонені виготовлені з ланцюгів потяги та інше спорядження. Мотузяне обладнання не має бути небезпечним для собак і має бути схвалене головним суддею перегонів. Заборонено кріпiti потяг, що з'єднує собаку зі спортсменом, за нашийник.

Обладнання має бути доступне для огляду посадовими особами перед і після перегонів.

Всі учасники самостійно несуть відповідальність за відповідність свого спорядження усім встановленим правилам.

Всі гонщики мають бути в шоломах. Рекомендовано використання рукавичок. Шоломи мають бути виготовлені відповідно до національних вимог і стандартів безпеки. Організатори можуть вимагати обов'язкову наявність шолома у випадках, якщо вони вважають, що це необхідно для безпеки та/або за умовами страхування. Ця вимога має бути вказана у запрошенні на перегони.

Організатор перегонів може встановити додаткові обов'язкові вимоги і правила щодо спорядження для безпеки.

За рішенням організатора може бути введено додаткове обов'язкове обладнання. Перелік такого обладнання має бути вказаний у запрошенні на перегони.

Учасники та обладнання мають бути доступні для огляду на стейк-ауті або в зоні стоянки транспортних засобів мінімум за 10 хвилин до запланованого часу старту, якщо інше не визначено головним суддею перегонів.

Після проведення огляду заборонені будь-які дії з обладнанням без дозволу головного судді перегонів або іншої уповноваженої офіційної особи.

Огляд запряжених собак має бути закінчений не пізніше, ніж за 6 хвилин до запланованого часу старту.

Проведення огляду не може створювати перешкод для спортсменів, які стартують і фінішують.

9. Правила старту-фінішу.

Стартові інтервали: 1 або 2 хвилини.

Організатори можуть прийняти рішення щодо встановлення більшого стартового інтервалу.

Масовий старт не рекомендується у зв'язку з потенційним ризиком травмування собак і спортсменів через наявність обладнання та рухомих частин/коліс.

В рамках останнього етапу перегонів, за рішенням організаторів, учасники можуть стартувати з інтервалом, фактично відповідним реальній різниці в часі за підсумками попередніх етапів, округленою до цілих секунд (гонка переслідування).

Хронометраж має здійснюватися з точністю до однієї десятої секунди без будь-яких поправок. У ході проведення естафет фіксується не лише час команди в цілому, але й час, показаний кожним з учасників.

Якщо дві команди показали одинаковий час, порядок наступного старту таких команд визначається як зворотний щодо порядку їх старту у попередньому етапі. Команди, які показали одинаковий час у всіх перегонах, обидві посідають одну фінішну позицію.

Стартова зона має передбачати наявність стартового коридору для кожної команди. Відстань між стартовими коридорами має бути близько двох метрів. Довжина стартового коридору має бути близько 80 метрів. Кінець стартової зони має бути позначений лінією.

Відстань між стартовими лініями має бути не менше 10 метрів.

Стартова точка в програмах з картом визначається за переднім колесом (колесами) карти, яке має знаходитися за стартовою лінією до подачі стартового сигналу.

Гонщик може за бажанням їхати на карті, відштовхуватися ногою або бігти.

Гонщик не може задавати темп, рухаючись попереду собак, або будь-якими іншими способами примушувати собак рухатися уперед.

Пункти перетримки залишених собак мають бути розташовані як мінімум кожні 3 км і можуть бути суміщені із звичайними контрольними пунктами. Вони можуть бути забезпечені стейк-аутом і водою. Собакам, залишеним на цих пунктах, заборонено брати участь у подальших етапах.

Якщо собака втрачає здатність або відмовляється рухатися уперед, а можливість залишити собаку відсутня, гонщик знімається з дистанції на цьому етапі. В цілях безпеки транспортування собак на карті категорично заборонене у всіх класах.

Команда, що не звільнила стартовий коридор (мінімальна дистанція – 30 метрів) до стартового часу наступної команди, може бути дискваліфікована.

У парних стартах наприкінці стартового коридору і в будь-якому іншому місці, де два коридори траси сходяться в один, перевагу на дорозі має той учасник, чий собака-лідер знаходиться попереду.

Команда вважається такою, що фінішувала, коли собака перетнув фінішну межу. Інші методи обліку часу можливі, якщо гонщики або керівники команд були про це офіційно проінформовані до першого старту на перегонах.

Фінішна зона, де застосовується правило “Без права на перевагу”, має бути завдовжки 150 метрів.

Учасник, який показав найкращий підсумковий час у своєму класі, оголошується переможцем.

У разі рівного часу учасники посідають однакову фінішну позицію.

10. Правила проходження трас.

Команда і гонщик мають пройти всю трасу, встановлену організатором перегонів.

Якщо собаки зійшли з траси, гонщик зобов'язаний повернути їх на трасу в те місце, з якого вони зійшли.

Будь-який гонщик, що скористався протягом перегонів будь-яким іншим транспортним засобом крім того, на якому він бере участь у змаганні, має бути дискваліфікований.

Учасникам заборонено створювати перешкоди іншим гонщикам.

У разі здійснення обгону гонщик, що обганяє, може вимагати поступитися дорогою не раніше, ніж його собака-лідер буде знаходитись у межах 15 метрів від учасника, що рухається попереду.

Під час обгону команда, яку обганяють, зобов'язана забезпечити можливість безперешкодного проходу команди, що обганяє. За командою “Трасу!” учасник і упряжка зобов'язані притиснутися до одного боку траси і сповільнити швидкість. За командою “Стоп!” команда, яку обганяють, зобов'язана зупинитися.

Командам може бути надана рівна допомога з боку посадових осіб, які перебувають на позначених на трасі пунктах, відповідно до рішення головного судді перегонів.

11. Додаткові правила.

Кожен учасник може мати резервних собак, яких має право вибирати для участі перед стартом для відповідності мінімальним і максимальним вимогам класу. Організатори мають встановити максимальну кількість резервних собак для кожного класу.

Організатори перегонів можуть встановлювати додаткові вимоги та обмеження, які відповідають місцевим умовам та не суперечать загальним вимогам до забезпечення безпеки тварин.

12. Контрольні пункти та зупинки на відпочинок.

Заборонено залишати будь-яке сміття на трасі. Все сміття має бути доставлено до фінішу, контрольних пунктів або інших точок, визначених організаторами.

Стоянки і зупинки на відпочинок мають бути обладнані за межами траси. Собаки та обладнання не можуть залишатися на трасі. Гонщик не може залишатися на трасі більше за необхідний час.

Контрольні пункти, стоянки і зупинки на відпочинок мають бути приведені у порядок і почищені командами перед виходом на трасу.

Гонщики мають відмітитись на контрольних пунктах перед продовженням руху.

У випадку відсутності на контрольному пункті посадової особи, і організатором не були надані вказівки щодо цього контрольного пункту, гонщик зобов'язаний самостійно подбати про підтвердження відвідання цього контрольного пункту, оповістити щодо цього офіційних осіб на наступному контрольному пункті.

Головний суддя перегонів, офіційна особа або ветеринар перегонів можуть зняти команду або собаку з перегонів через неможливість завершення дистанції.

9. Змагання з канікросу

1. Класи та довжина дистанцій.

Команда в канікросі складається із спортсмена, що біжить з одним собакою.

Для класів юнаків, дівчат, юніорів та юніорок дистанція траси не може бути більшою за 1500 м.

Довжина дистанцій:

- 1) 400 м;
- 2) 800 м;
- 3) 1500 м;
- 4) 3000 м;
- 5) 5000 м.

Якщо у зв'язку з обставинами, що склалися, трасу необхідно скоротити або збільшити, скорочення або збільшення не може перевищувати 25% у всіх класах.

2. Загальні вимоги до місця проведення змагань.

Змагання з канікросу можуть проводитися як на спортивних спорудах, так і на місцевості. Траса має бути безпечна для собак і спортсменів. Під час прокладання траси особлива увага має приділятися поворотам і тривалим спускам.

3. Вимоги до розмітки траси.

На трасі має бути встановлено достатню кількість чітко помітних знаків, розміщених таким чином, щоб у спортсменів не виникало сумнівів під час вибору напрямку руху. Детальний опис знаків наведено у [Додатку 12](#) до цих Правил.

Лінії старту і фінішу мають бути розміщені таким чином, щоб суддя-хронометрист міг без перешкод фіксувати старт та фініш спортсмена.

Ширина ліній старту та фінішу 5 сантиметрів, колір ліній має контрастувати з кольором покриття. Обидві лінії включаються в загальну довжину дистанції. Стартовий і фінішний створи позначаються кольоровими пропорцями по обидва боки бігової доріжки. Ширина бігового коридору не може бути менше 2-х метрів.

4. Мінімальні і максимальні температури, рівень вологості.

Визначення температури і вологості повітря здійснюється за 30 хвилин до старту, далі – за рішенням головного судді перегонів. Значення показників термометра і гігрометра фіксуються у протоколі. Термометр і гігрометр мають бути розташовані у зоні видимості, в тіні, на висоті 50 сантиметрів від поверхні землі.

Рішення щодо можливості проведення змагань або змін у програмі змагань з урахуванням погодних умов приймається головною суддівською колегією.

В ході прийняття остаточного рішення до уваги приймається:

- 1) максимальна температура для змагань з канікросу – + 25°C;

2) температура від + 18°C до + 25°C – дистанція не може перевищувати 1,5 км. У випадку, якщо температура досягла + 18°C, головний суддя перегонів скликує нараду з ветеринарами перегонів з метою прийняття рішення щодо перенесення або скасування перегонів. Рішення ветеринарного лікаря має переважне значення. Здоров'я та безпека собак мають бути основними критеріями в ході прийняття рішення;

3) в залежності від особливостей траси (значний фрагмент траси знаходиться під відкритим сонцем) та інших факторів, головний суддя перегонів може скоротити дистанцію або вжити інших заходів;

4) температура, нижча + 18°C з рівнем вологості менше 85% – стандартні умови змагань.

5. Вимоги до спортсмена.

Учасники перегонів мають бути присутніми на зборах учасників змагань, які проводяться до старту, а також на будь-яких інших зборах, про які офіційно оголошено з метою надання інформації для участі у перегонах. Головний суддя перегонів може зробити виняток для учасників, що запізнилися з незалежних від них причин. В такому випадку учасник несе відповідальність за отримання короткого інструктажу від офіційних осіб до початку змагань.

Учасники не можуть наражати на небезпеку собак, заважати проведенню заходу в цілому. Порушники дискваліфікуються.

6. Вікові обмеження для собак.

До участі у змаганнях допускаються собаки віком з 12 місяців.

7. Інші обмеження для собак.

Будь-який собака, що брав участь в одній з програм їздового спорту, не може бути допущений до участі в іншій програмі в той самий день, за винятком випадків, якщо однією з програм є каніクロс або естафета.

До початку змагань допускається заміна раніше заявленого собаки.

8. Змагальне спорядження.

Протягом перегонів спортсмен зобов'язаний мати на собі номер встановленого Організатором зразка.

Все спорядження має бути схвалене суддівською колегією. Головний суддя перегонів має право перевірити будь-яке спорядження. Учасники особисто несуть відповідальність за відповідність їх спорядження вимогам і Правилам.

Взуття учасника змагань не може бути небезпечним для собак. Взуття з жорсткими шипами заборонено.

Заборонено використовувати нашийники і намордники, які можуть привести до задухи собаки. Заборонені батоги.

Шлейка для собаки обов'язкова. Всі шлейки мають бути виготовлені з еластичного матеріалу з м'якою підкладкою в області шиї і грудей собаки та підходити за розміром.

Собака має бути постійно пристебнутим до спортсмена потягом з амортизатором. Потяг має бути прикріплений до спортсмена поясом або будь-яким іншим спорядженням за типом шлейки (завширшки не менш ніж 7 см на спині). Заборонена наявність така будь-якої форми або металевого кільця на кінці потяга з боку спортсмена. Довжина потяга з амортизатором в розтягнутому стані не може бути меншою за 2 метри і більше 3 метрів.

Потяг (буксирувальний трос) має бути оснащений швидкороз'ємним карабіном для екстреного від'єднання або іншим швидкороз'ємним пристосуванням.

Категорично заборонені виготовлені з ланцюгів потяги та інше спорядження. Мотузяне обладнання не має бути небезпечним для собак і має бути схвалене головним суддею перегонів. Заборонено кріпiti потяг, що з'єднує собаку зі спортсменом, за нашийник.

Обладнання має бути доступне для огляду посадовими особами перед і після перегонів.

Всі учасники самостійно несуть відповідальність за відповідність свого спорядження усім встановленим правилам.

Організатор перегонів може встановити додаткові обов'язкові вимоги і правила щодо спорядження для безпеки.

За рішенням організатора може бути введено додаткове обов'язкове обладнання. Перелік такого обладнання має бути вказаний у запрошенні на перегони.

Учасники та обладнання мають бути доступні для огляду на стейк-ауті або в зоні стоянки транспортних засобів мінімум за 10 хвилин до запланованого часу старту, якщо інше не визначено головним суддею перегонів.

Після проведення огляду заборонені будь-які дії з обладнанням без дозволу головного судді перегонів або іншої уповноваженої офіційної особи.

Огляд запряжених собак має бути закінчений не пізніше, ніж за 6 хвилин до запланованого часу старту.

Проведення огляду не може створювати перешкод для спортсменів, які стартують і фінішують.

9. Правила старту-фінішу.

Стартові інтервали: 0.5 або 1 хвилина.

Організатори можуть прийняти рішення щодо встановлення більшого стартового інтервалу.

До стартового сигналу учасник і собака мають знаходитися перед стартовою лінією.

За вказівкою судді-стартера "На старт!" спортсмен підходить до лінії старту (собака на пристебнутому потязі) і приймає будь-яке зручне положення, але так, щоб собака і спортсмен не перетинали лінію старту.

Після фіксації спортсмена суддя подає команду "Увага!", а через 2-3 секунди робить постріл зі стартового пістолета або подає команду "Руш!" з одночасним відмахуванням прапорцем.

Спортсмену дається 2 хвилини з моменту подачі суддею-стартером першої команди "На старт!". У випадку фальстарту спортсмену дається 1 хвилина на те, щоб здійснити повторний старт. Фальстартом вважається перетинання лінії старту спортсменом або собакою до сигналу судді-стартера до подолання траси. Допускається не більше двох фальстартів. За третій фальстарт спортсмен дискваліфікується у виді програми рішенням судді-стартера.

Хронометраж має здійснюватися з точністю до однієї десятої секунди без будь-яких поправок. У ході проведення естафет фіксується не лише час команди в цілому, але й час, показаний кожним з учасників.

Якщо дві команди показали одинаковий час, порядок наступного старту таких команд визначається як зворотний щодо порядку їх старту у попередньому етапі. Команди, які показали одинаковий час у всіх перегонах, обидві посідають одну фінішну позицію.

Стартова зона має передбачати наявність стартового коридору для кожної команди. Відстань між стартовими коридорами має бути близько двох метрів. Довжина стартового коридору має бути близько 80 метрів. Кінець стартової зони має бути позначений лінією.

Відстань між стартовими лініями має бути не менше 10 метрів.

Спортсмен не може задавати темп собакі, рухаючись попереду, або будь-якими іншими способами примушувати її до бігу. Дозволяється заохочувати собаку голосом. Забороняється використовувати команди, що спонукають собаку до агресії, а також неспортивні вираження і ненормативну лексику.

Суворо заборонено тягнути собаку або будь-якими іншими способами примушувати собаку рухатися уперед. Спортсмен не може тримати потяг в руках.

Якщо собака відмовляється або втрачає здатність рухатися уперед, спортсмен знімається з дистанції на даному етапі.

На прямих ділянках траси (через 10 метрів після закінчення віражу) спортсмену не дозволяється обганяти собаку. Обгін фіксується за наявністю просвіту між спортсменом і передньою частиною корпусу собаки. За обгін собаки на прямій ділянці траси спортсмен штрафується.

Команда, що не звільнила стартовий коридор (мінімальна дистанція – 30 метрів) до стартового часу наступної команди, може бути дискваліфікована.

У парних стартах наприкінці стартового коридору і в будь-якому іншому місці, де два коридори траси сходяться в один, перевагу на дорозі має той учасник, чий собака знаходиться попереду.

Час, витрачений на проходження дистанції, фіксується в момент перетинання фінішної лінії останнім з пари спортсмен-собака. Інші методи обліку часу можливі, якщо учасники або керівники команд були про це офіційно проінформовані до першого старту на перегонах.

Фінішна зона, де застосовується правило “Без права на перевагу”, має бути завдовжки 150 метрів.

Оцінкою спортсмена є час проходження траси з доданими штрафними секундами за порушення. Кількість штрафних секунд визначається за [Таблицею 1 Додатка 13.](#)

Учасник, який показав найкращий підсумковий час у своєму класі, оголошується переможцем.

У разі рівного часу учасники посідають однакову фінішну позицію.

10. Правила проходження трас.

Учасник має пройти всю трасу, встановлену організатором перегонів.

Якщо собаки зійшли з траси, спортсмен зобов'язаний повернути їх на трасу в те місце, з якого вони зійшли.

Учасникам заборонено створювати перешкоди іншим гонщикам.

Під час обгону команда, яку обганяють, зобов'язана забезпечити можливість безперешкодного проходу команди, що обганяє. За командою “Трасу!” учасник і собака мають притиснутися до одного боку траси і сповільнити швидкість.

В разі масового старта учасники одного класу мають разом чекати сигналу старту, утримуючи собак за нашийники або шлейки. У разі великої кількості учасників має бути створена достатня кількість ліній старту. Заздалегідь розставлені (посіяні) учасники, якщо такі є, мають стояти в перших лініях.

Командам може бути надана рівна допомога з боку посадових осіб, які перебувають на позначеніх на трасі пунктах, відповідно до рішення головного судді перегонів.

11. Додаткові правила.

Кожен учасник може мати резервних собак, яких має право вибирати для участі перед стартом для відповідності мінімальним і максимальним вимогам класу. Організатори мають встановити максимальну кількість резервних собак для кожного класу.

Організатори перегонів можуть встановлювати додаткові вимоги та обмеження, які відповідають місцевим умовам та не суперечать загальним вимогам до забезпечення безпеки тварин.

12. Контрольні пункти та зупинки на відпочинок.

Заборонено залишати будь-яке сміття на трасі. Все сміття має бути доставлено до фінішу, контрольних пунктів або інших точок, визначених організаторами.

Стоянки і зупинки на відпочинок мають бути обладнані за межами траси. Собаки та обладнання не можуть залишатися на трасі. Спортсмен не може залишатися на трасі більше за необхідний час.

Контрольні пункти, стоянки і зупинки на відпочинок мають бути приведені у порядок і почищені командами перед виходом на трасу.

Учасники мають відмітитись на контрольних пунктах перед продовженням руху.

У випадку відсутності на контрольному пункті посадової особи, і організатором не були надані вказівки щодо цього контрольного пункту, спортсмен зобов'язаний самостійно подбати про підтвердження відвідання цього контрольного пункту, оповістити щодо цього офіційних осіб на наступному контрольному пункті.

Головний суддя перегонів, офіційна особа або ветеринар перегонів можуть зняти команду або собаку з перегонів через неможливість завершення дистанції.

10. Змагання з естафетних безснігових перегонів

1. Безснігова естафета є одноденным змаганням і складається мінімум з 2-х етапів.

2. Естафета може бути:

1) естафета канікрос (кожна естафетна команда може складатися з чоловіків, жінок, дорослих та юніорів);

2) змішана естафета (етапами естафети можуть бути канікрос і байкджоринг або скутер. Байкджоринг або скутер можуть бути тільки останніми етапами. Кожна команда естафети може складатися з чоловіків і жінок, дорослих і юніорів (тільки для членів команди в програмі канікрос)).

Для чоловіків, жінок та юніорів можуть бути організовані окремі естафетні змагання.

3. Кожен учасник і кожен собака мають проходити дистанцію тільки один раз, тобто брати участь тільки в одному етапі. Наступний учасник команди може стартувати лише після того, як попередній перетнув фінішну межу.

4. Переможцем естафетних змагань визнається команда, яка першою прийшла до фінішу на останньому етапі.

5. Естафетна команда.

В естафетних перегонах упряжка може складатися тільки з однієї собаки.

6. Участь в естафеті.

Ім'я учасників кожної команди естафети та порядок старту має бути поданий до оргкомітету не менш ніж за 60 хвилин до старту, або протягом часу, визначеного організатором перегонів.

7. Зони старту, передачі естафети і фінішу в естафетних перегонах.

Зони старту, передачі естафети і фінішу в естафетних перегонах необов'язково мають розташовуватися в одному місці.

Стартова зона у естафеті аналогічна зоні масового старту у канікросі.

Стартові доріжки довжиною не менш 50 метрів мають закінчуватися розміченою лінією.

8. Зона передачі естафети.

Зона передачі естафети має бути розмічена. Довжина має бути близько 10-30 метрів, ширина – близько 10 метрів.

Бажано, щоб зона передачі естафети була зроблена під кутом відносно траси.

Зона передачі естафети починається на фінішній лінії і закінчується на спеціально промаркованій лінії.

9. Процедура старту естафети.

Учасники першого етапу можуть стартувати одночасно.

Учасник і собака знаходяться перед стартовою лінією.

За 30 секунд до старту помічники команд мають покинути зону старту.

До подачі стартового сигналу учасник має утримувати собаку за шлею.

Стартовий сигнал подається суддею прапорцем.

Суддя на старті має стояти перед зоною старту таким чином, щоб його було добре видно всім, хто стартує.

Сигнал до старту подається:

- 1) за одну хвилину до старту вгору піднімається табличка з цифрою “1”;
- 2) за 30 секунд до старту має бути піднятий вгору прапорець;
- 3) за 15 секунд до старту прапорець має бути розташований горизонтально;
- 4) сигнал до старту – швидке опускання прапорця вниз.

Якщо учасник стартує занадто рано, він отримує 30 секунд штрафного часу.

10. Процедура передачі естафети.

Посадова особа перегонів має подати сигнал (наприклад, оголосити номер учасника) кожному керівнику команди не пізніше, ніж за 500 метрів до наближення їх учасника до зони передачі естафети.

Сигнал має бути ясний для керівників команд, які знаходяться уздовж зони передачі естафети.

Учасник, який фінішував, має відчепити собаку відразу ж, як тільки вона перетне фінішну межу, і особисто передати її помічникові, який має про неї подбати. Контроль над собакою не може припинятися навіть на короткий час. Передача естафети не може починатися до того моменту, коли собака учасника, який фінішував, не опиниться в руках помічника.

Учасник проходить в зону передачі естафети та торкається рукою наступного учасника.

Передача естафети має бути проведена в межах позначеної зони. Посадова особа перегонів має контролювати процес передачі естафети.

Наявність помічника для учасників, що стартують, в зоні передачі естафети дозволена тільки для класів байкджорингу або скутера. Помічники не можуть заважати учасникам.

11. Траса в естафетній гонці.

Вся траса, а останні 150 метрів в обов'язковому порядку, має бути досить широкою для 2-х гонщиків байкджорингу (мінімум 6 метрів).

12. Хронометраж естафети.

Відлік часу починається з подачі стартового сигналу і ведеться до перетину фінішної межі останнім учасником команди.

Ведеться облік часу проходження етапу кожним учасником.

IX. Визначення переможців

1. Якщо в будь-якому виді програми, групі або класі у змаганнях виступав тільки один спортсмен (команда), то йому (їй) відається пам'ятний диплом учасника змагань. Призові місця в цьому випадку не присуджуються.

2. Якщо в будь-якому виді програми, групі або класі у змаганнях виступали від двох до трьох спортсменів (команд), то присуджується і нагороджується тільки перше місце. Учасникам (командам), що показали другий і третій результат, відаються пам'ятні дипломи учасника змагань.

3. Якщо в будь-якому виді програми, групі або класі у змаганнях виступали чотири спортсмени (команди) – присуджуються і нагороджуються тільки перше і друге призові місця. Учаснику (команді), що показали третій результат, відається пам'ятний диплом учасника змагань.

4. Якщо в будь-якому виді програми, групі або класі у змаганнях виступали п'ять і більше учасників (команд) – присуджуються і нагороджуються три призових місця.

5. На змагання, що мають відбірні тури і вихід у фінал, розділ Правил “Визначення переможців” не поширюється, у відношенні до них діють відповідні Положення.

6. Нагородження переможців і призерів має бути організоване і проведене, за можливістю, відразу після закінчення змагань у кожному виді програми, групі та класі.

7. Якщо нагородження здійснюється не на церемонії закриття змагань, на нагородженні присутні тільки спортсмени (команди), які посіли з першого по третє місця включно.

8. Суддя-інформатор оголошує учасників (команди), які посіли призові місця, починаючи з третього місця. Після оголошення щодо зайнятого місця учасник (команда) займає відповідне місце на п'єдесталі пошани. Після того, як всі учасники (команди) зайняли місця на п'єдесталі пошани, суддя-інформатор оголошує осіб, які проводять нагородження, а також повідомляє про види нагород, що вручаються переможцю і призерам.

Особи, які здійснюють нагородження, вручають нагороди, починаючи з учасника (команди), що посіли третє місце. Після закінчення офіційної процедури нагородження переможцю і призерам можуть бути вручені призи від спонсорів змагань.

Виконавчий директор має передбачити необхідну кількість асистентів, які підносять нагороди здійснюючим нагородження особам.

Якщо спортсмен чи команда, що посіли призове місце, не з’явилася на церемонію нагородження без поважних причин, результат виступу анулюється, а місце присуджується спортсмену чи команді, що показала наступний результат. У виняткових випадках, на підставі письмової заяви представника команди (учасника особистого заліку), головна суддівська колегія разом із представником організатора може прийняти рішення щодо видачі нагороди спортсмену, відсутньому на церемонії нагородження. Цей факт фіксується у звіті про змагання.

Х. Звітність

1. За підсумками змагань головним суддею змагань і головним секретарем змагань складається зведений протокол змагань у двох примірниках, що разом з первинною документацією (оціночні аркуші, протоколи, заявки тощо) подається організатору.

Форма зведеного протоколу встановлюється ВФКС.

2. Зведений звіт щодо проведених змагань разом з одним екземпляром зведеного протоколу подається до ВФКС протягом 2-х тижнів з дня закінчення змагань.

3. Зведений звіт містить інформацію:

- 1) назvu, ранг, дату, час і місце проведення змагань, їх програму;
- 2) найменування організатора змагань;
- 3) кількість спортсменів, що брали участь у змаганнях (загальна, за розрядам і видам програм);
- 4) кількість команд та організацій, що брали участь, їх найменування;
- 5) кількість представлених на змаганнях територій (міст, областей або країн в залежності від рангу змагань), їх найменування;
- 6) відомості щодо результатів виступів (у кожному виді програми) в особистому (прізвище, ім'я, по батькові та рік народження спортсмена, кличка, порода та дата народження собаки, зайняті місце, кількість балів, належність до команди та/або організації, прізвище, ім'я, по батькові тренера) і командному (найменування команди, найменування організації, зайняті місце, кількість балів, прізвище, ім'я, по батькові тренера) заліках;
- 7) відомості щодо кількості учасників, знятих зі змагань (загальної і окремої за вправами);
- 8) відомості щодо спортсменів, які виконали розрядні нормативи;
- 9) розміщення суддів за ділянками і оцінки їх роботи;
- 10) кількість поданих протестів (у разі наявності), на яких ділянках подані протести, прийняті рішення за протестами;

11) кількість дисциплінарних порушень (у разі наявності) і прийняті рішення;

12) оцінка підготовки місця змагань і організації змагань;

13) пропозиції щодо поліпшення організації подібних змагань.

4. Зведений звіт щодо проведених змагань підписується головним суддею і головним секретарем змагань.

5. Зведений звіт змагань також підписується першою особою організатора або його заступником, завіряється його печаткою.

6. Комісар змагань візує звіт після його підписання головною суддівською колегією і організатором.

7. Організатор змагань у встановлений термін подає звіт за встановленою формою у відповідний орган виконавчої влади сфері фізичної культури і спорту.

XI. Заходи безпеки для змагань всеукраїнського та міжнародного рангу

1. Змагання всеукраїнського рангу і вище проводяться на спортивних спорудах, що прийняті до експлуатації відповідними комісіями, за умов дотримання норм проведення масових спортивних заходів (суспільний порядок і безпека, евакуація і оповіщення учасників і глядачів, протипожежні норми, санітарно-гігієнічні норми, ветеринарні норми тощо).

2. В період підготовки і проведення змагань мають бути прийняті всі заходи, що забезпечують безпеку глядачів, учасників та їх собак.

3. Технічний організатор змагань зобов'язаний:

1) обладнати місце утримання собак і виділити офіційних осіб для постійного чергування біля нього;

2) забезпечити виконання протипожежних, санітарно-гігієнічних і ветеринарних вимог;

3) визначити порядок медичного обслуговування спортсменів і ветеринарного обслуговування собак;

4) здійснювати контроль за виконанням учасниками і офіційними особами необхідних норм безпеки;

5) за необхідності, завчасно повідомити місцеві органи охорони правопорядку щодо проведення змагань для забезпечення підтримки громадського порядку.

4. У місці проведення змагань мають постійно чергувати медичні і ветеринарні пункти з необхідним набором медикаментів, інструментів і транспортом для евакуації потерпілих. Щодо місця перебування медичного і ветеринарного пунктів мають бути проінформовані учасники та офіційні особи змагань.

5. У місцях, де очікується найбільше скучення глядачів, контроль за дотриманням норм безпеки має бути посиленний.

6. У передстартові зони, місця перебування учасників та їх собак, місце стоянки транспортних засобів учасників, місця виконання вправ (траси) допуск сторонніх осіб забороняється.

7. У випадку важких травм, отриманих учасником або собакою під час змагання, виконавчий директор змагань і головний суддя зобов'язані негайно організувати необхідні заходи для надання допомоги потерпілим, сповістити про це організатора і на місці провести службове розслідування із залученням медичного і ветеринарного персоналу.

8. Для окремих видів програм змагань Положенням можуть бути передбачені додаткові заходи безпеки, виходячи зі специфікою виду програми.

XII. Місце проведення змагань

1. Місцем проведення змагань є спортивна споруда (арена, траса, майданчик тощо), місця для глядачів, перебування команд, утримання собак, технічні і підсобні приміщення, прилеглі території паркування, місце стоянки транспортних засобів учасників тощо.

2. Місцем стоянки транспортних засобів учасників є спеціально відведене організаторами місце для транспортних засобів учасників.

3. Місцем утримання собак є спеціально відведене організаторами місце, де собаки знаходяться до і після виступу.

4. В залежності від виду програми зі спорту із собаками, може бути передбачена мінімальна і максимальна температура повітря, при якій проводяться змагання на відкритих спортивних спорудах.

XIII. Дисциплінарні заходи, апеляції, протести

1. За грубі порушення Правил спортсменами, тренерами, представниками і суддями, що не пов'язані з оцінкою виступу спортсмена, а також їх неспортивне поводження, головний суддя має право:

- 1) винести попередження;
- 2) прийняти рішення щодо дискваліфікації на цих змаганнях.

2. Друге попередження веде до дискваліфікації на змаганнях.

3. Прийняте рішення має бути оприлюднене негайно. Будь-яке рішення щодо винесення дисциплінарного стягнення має бути прийняте та оголошене до початку церемонії нагородження.

4. Спортсмени, що бажають повідомити щодо порушення Правил іншим учасником, тренером, представником, суддею тощо, мають проінформувати головного суддю до закінчення змагань у групі та/або класі, де відбувся інцидент, шляхом подання письмової заяви.

5. Головний суддя зобов'язаний негайно повідомити щодо подання заяви головного секретаря та осіб, на дії яких її подано.

6. Особи, що причетні до можливого порушення Правил, можуть подати зустрічну заяву і клопотати перед головним суддею щодо розбору інциденту.

7. Щодо допущених спортсменом, тренером, представником, суддею грубих порушень дисципліни головний суддя або комісар змагань доповідає організатору і має право подати письмове клопотання до ВФКС щодо розгляду інциденту на дисциплінарній комісії.

8. Рішення щодо дискваліфікації стосовно тренера та/або представника означає, що ця особа має залишити місце проведення змагань негайно після оголошення рішення щодо дискваліфікації. Якщо дискваліфікований тренер

та/або представник відмовився залишити місце проведення змагань, можуть бути дискваліфіковані всі спортсмени цього тренера та/або представника.

9. Рішення щодо дискваліфікації стосовно спортсмена означає, що ця особа має залишити місце проведення змагань негайно після оголошення рішення щодо дискваліфікації. Якщо після дискваліфікації за неспортивне поводження він продовжує вчиняти дії, які було розцінено як неспортивне поводження, може бути дискваліфікована вся команда.

10. Протести щодо якості суддівства подаються представником команди головному секретарю змагань на ім'я головного судді змагань тільки в письмовому вигляді не пізніше, ніж через 15 хвилин з моменту оголошення результатів виступу цього учасника, якщо Положенням не встановлено інше.

11. Головний секретар фіксує на протесті час надходження і викликає головного суддю.

12. Протест має обов'язково містити посилання на конкретні пункти Правил, які вважаються порушеними.

13. Протести без посилань на пункти Правил головна суддівська колегія не приймає і не розглядає.

14. Рішення головної суддівської колегії щодо протесту є остаточним. В разі колегіального обговорення рішення щодо протесту вирішальне слово належить головному судді.

15. Усні протести подавати забороняється, допускається лише консультація представника команди з головним суддею щодо конкретного факту суддівства для визначення представником доцільноті подачі письмового протесту. Після консультації головний суддя має право скорегувати рішення рефері (судді на ділянці) без подачі представником письмового протесту. Головний суддя має проконтролювати, що його рішення внесене до протоколу (оціночного листа). Якщо протокол (оціночний лист) вже передано до секретаріату, головний суддя має проінформувати головного секретаря щодо прийнятого рішення.

16. Щодо протесту можуть бути винесені такі рішення:

- 1) штрафні бали, що опротестовуються, скасовуються;
- 2) штрафні бали, що опротестовуються, не скасовуються;
- 3) оголошується повторний виступ спортсмена у вправі, штрафні бали за яку опротестовуються.

17. У випадку, коли щодо протесту оголошено повторний виступ спортсмена у вправі, попередній результат за цією вправою анулюється, а в залік учаснику (команді) зараховується результат, отриманий при повторному виступі. Якщо під час повторного виступу допущена помилка, яка приводить до дискваліфікації, учасник дискваліфікується.

18. Рішення щодо протесту має бути винесене до підведення підсумків змагань у цьому виді програми.

19. Під час розгляду протесту головний суддя вислуховує думки представника команди і судді на ділянці, задає необхідні питання і отримує роз'яснення, після чого виносить рішення.

20. У випадку вступу представника команди в суперечку із суддею на ділянці чи з головним суддею протест не задовольняється.

21. Протести щодо виступу спортсмена у виді програми “танці з собаками” не подаються і не розглядаються.

22. Протести щодо виступу спортсмена у виді програми “аджиліті” розглядаються тільки за наявності відеозапису, на якій зафіковано момент проходження траси, який опротестовується.

23. Відеозапис може бути використаний за рішенням головного судді під час розгляду протесту щодо виступу спортсмена в інших видах програм змагань.

24. Жорстоке поводження спортсмена із собакою під час виступу, нецензурна лайка, відкритий прояв агресії до учасників змагань, так само як і поява на змаганнях в нетверезому стані, карається дискваліфікацією на участь у всіх змаганнях ВФКС.

XIV. Антидопінговий контроль

1. Допінг – використання чи вживання спортсменом або собакою визначених речовин і засобів, що штучно поліпшують фізичний та/або психічний стан спортсмена чи собаки і у такий спосіб підвищують спортивні результати.

2. Допінг суворо заборонений. Порушення правил із допінгу карається відповідно до цих Правил, інших документів ВФКС, МФКС та МФЇС.

3. Спортсмени, тренери, інструктори і судді зобов'язані знати, які речовини і засоби відносяться до допінгу, а також принципи антидопінгового контролю та відповідні юридичні нормативи.

4. Допінгом спортсменів є препарати і речовини, їхні хімічні і фармакологічні з'єднання, а також засоби, що віднесені до таких Всесвітнім антидопінговим агентством (ВАДА).

5. Допінгом собак є препарати і речовини, їхні хімічні і фармакологічні з'єднання, а також засоби, що віднесені до таких спеціальним регламентом МФКС та/або МФЇС.

6. Допінг-контроль здійснюється згідно з Правилами Національного антидопінгового центру (НАДЦ) та ВАДА.

7. Відмова спортсмена від проходження допінг-контролю їм самим чи його собакою розцінюється, як визнання вживання допінгу.

8. За застосування допінгу спортсмен дискваліфікується, а його результати анулюються як в особистому, так і в командному заліку. Матеріали щодо вживання допінгу таким спортсменом подаються до МФКС та/або МФЇС для ухвалення рішення у відповідності із спеціальними регламентами МФКС та/або МФЇС.

XV. Додаткові положення

1. До видів програм змагань можуть бути включені види змагань з собаками, які отримали розвиток в Україні.

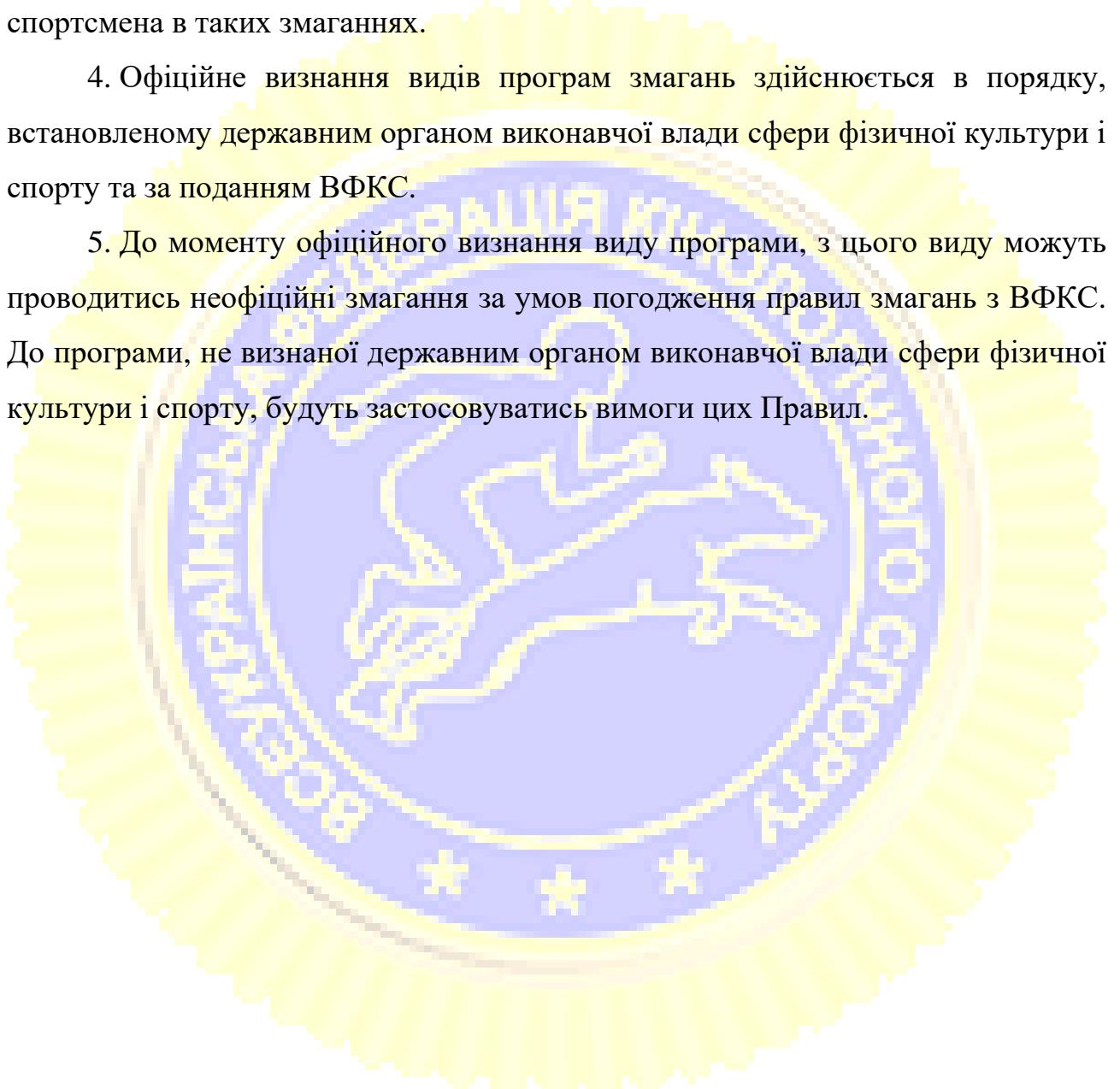
2. Не можуть бути розглянуті для включення до переліку видів програм змагань такі програми, правила яких визначають породи собак, що беруть участь,

або обмежують участь, виходячи з породної належності собаки, а також наявності чи відсутності у собак документів щодо походження (родоводів). Такі змагання вважаються не спортивними, а зоотехнічними заходами.

3. Одною з основних ознак, що дозволяють розглядати можливість включення виду програми у перелік видів програм змагань, є активна роль спортсмена в таких змаганнях.

4. Офіційне визнання видів програм змагань здійснюється в порядку, встановленому державним органом виконавчої влади сфери фізичної культури і спорту та за поданням ВФКС.

5. До моменту офіційного визнання виду програми, з цього виду можуть проводитись неофіційні змагання за умов погодження правил змагань з ВФКС. До програми, не визнаної державним органом виконавчої влади сфери фізичної культури і спорту, будуть застосовуватись вимоги цих Правил.

**Витяг з Кваліфікаційних норм та вимог
Єдиної спортивної класифікації України
з неолімпійських видів спорту
СПОРТ ІЗ СОБАКАМИ**

Вікові категорії

Для змагань за загальними видами програм та у канікросі:

- 1) юнаки і дівчата – з 12 до 15 років;
- 2) юніори, юніорки – з 16 до 17 років;
- 3) чоловіки і жінки – з 18 років.

Для змагань за їздовими видами програм за винятком канікросу:

- 1) юніори, юніорки – з 16 до 20 років (19- і 20-річні учасники вправі брати участь у класах чоловіки, жінки);
- 2) чоловіки і жінки – з 18 років;
- 3) клас ветеранів (тільки для байджорингу) – з 40 років (учасники у класі ветеранів вправі брати участь у класах чоловіки, жінки).

Види програм

Загальні:

аджиліті (аджиліті, аджиліті-двоборство, джампінг, гемблерз, снукер, енергія і швидкість);
 двоборство;
 дог-фрізбі (кидки на точність, кидки на дальність, фрізбі-фрістайл);
 пітч енд гоу;
 танці з собаками (рух поруч під музику, фрістайл);
 триал.

Їздові:

перегони на нартах;
 скіджоринг;

перегони на пулках;
 комбіновані перегони;
 естафетні снігові перегони;
 байкджоринг;
 перегони на скутерах;
 перегони на картах;
 кані-крос;
 естафетні безснігові перегони.

Посісти місця в одному з перерахованих змагань відповідно до умов присвоєння спортивних звань та розрядів:

Майстер спорту України міжнародного класу

1-4 - на чемпіонаті світу в особистому заліку або 1-2 - у командному заліку;
 1-2 - на чемпіонаті Європи в особистому заліку або 1 - у командному заліку;
 1-3 - у фіналі Кубка світу в особистому заліку або 1-2 - у командному заліку;
 1 - на інших офіційних міжнародних змаганнях, включених до календарного плану міжнародної федерації.

Майстер спорту України

5-6 - на чемпіонаті світу в особистому заліку або 3 - у командному заліку;
 3-4 - на чемпіонаті Європи в особистому заліку;
 4-5 - у фіналі Кубка світу в особистому заліку;
 2-3 - на інших офіційних міжнародних змаганнях, включених до календарного плану міжнародної федерації;
 1-2 - на чемпіонаті України в особистому заліку або 1 - у командному заліку;
 1 - у фіналі Кубка України в особистому заліку;
 1 - на чемпіонаті України серед юніорів в особистому заліку.

Кандидат у майстри спорту України

3-4 - на чемпіонаті України в особистому заліку або 2-3 - у командному заліку;
 2-3 - у фіналі Кубка України в особистому заліку;

2-3 - на чемпіонаті України серед юніорів в особистому заліку;
 1-2 - на чемпіонатах областей, Автономної Республіки Крим, міст Києва та Севастополя в особистому заліку.

Перший розряд

5-6 - на чемпіонаті України;
 4-5 - у фіналі Кубка України;
 4-5 - на чемпіонаті України серед юніорів;
 3-4 - на чемпіонатах областей, Автономної Республіки Крим, міст Києва та Севастополя;
 1-2 - на чемпіонатах міст.

Другий розряд

7-10 - на чемпіонаті України;
 6-8 - у фіналі Кубка України;
 6-8 - на чемпіонаті України серед юніорів;
 5-8 - на чемпіонатах областей, Автономної Республіки Крим, міст Києва та Севастополя;
 3-4 - на чемпіонатах міст.

Третій розряд

1-3 - у змаганнях фізкультурно-спортивних товариств не нижче міського рівня.

Умови присвоєння спортивних звань та розрядів

- Спортивне звання "Майстер спорту України міжнародного класу" присвоюється за умови, якщо у виді програми (ростовій категорії) взяли участь спортсмени (команди) не менше ніж з 8 країн для чемпіонату світу, 6 країн для чемпіонату Європи та Кубка світу, 5 країн для інших міжнародних змагань.
- Спортивне звання "Майстер спорту України" присвоюється за умови участі: в офіційних міжнародних змаганнях у виді програми (ростовій категорії) спортсменів (команд) не менше ніж з 8 країн для чемпіонату світу, 6 країн для чемпіонату Європи та Кубка світу, 5 країн для інших міжнародних змагань;

в офіційних всеукраїнських змаганнях у виді програми (ростовій категорії) спортсменів не менше ніж з 5 регіонів, з яких 1 спортсмен має спортивне звання "Майстер спорту України" або 2 - спортивний розряд "Кандидат у майстри спорту України".

3. Спортивний розряд "Кандидат у майстри спорту України" присвоюється за умови участі у виді програми (ростовій категорії) спортсменів, з яких 2 спортсмени мають спортивний розряд "Кандидат у майстри спорту України" або 5 – не нижче першого розряду.

Експертний висновок
Всеукраїнських Правил спортивних змагань зі спорту з собаками

Правила спортивних змагань зі спорту з собаками (у подальшому Правила) розроблені Всеукраїнською Федерацією кінологічного спорту (ВФКС) з урахуванням вимог офіційних міжнародних Правил з кінологічного спорту, які прийняті Міжнародною Федерацією кінологічного спорту – IFCS (МФКС) та представлені на 209 сторінках тексту комп'ютерного набору, включаючи додатки.

У Правилах визначені їх загальні положення, що стосуються основних зasad організації та проведення змагань зі спорту з собаками, які проводяться в Україні, а також термінологія стосовно системи взаємодії і взаємин організацій та їх структурних підрозділів. Змагання за своїм статусом розподіляються за їх рангом і за характером заліку можуть бути командними, особистими та особисто-командними. Проведення змагань забезпечують їх організатори, судді та технічні організатори на чолі з офіційними особами.

До участі у змаганнях зі спорту з собаками допускаються учасники на підставі заявки з необхідною інформацією про їх собак. Мандатна комісія проводить жеребкування учасників та їх розподіл за віковими групами. Вони зобов'язані знати Правила, Положення та Програму змагань. Представник команди та її тренер виступають у якості адміністративних керівників команди. Керівництво роботою суддів проводить суддівська колегія. Її склад залежить від статусу та виду змагань. Судді мають знати свої визначені права та обов'язки. Спортивні змагання з собаками проводять за їх загальними правилами.

Правилами визначено проведення та суддівство змагань за окремим видами програм. Показано порядок підготовки, проведення та визначення результатів змагань з аджиліті, у якому подані правила виконання собаками вправ та подолання перешкод. У змаганнях з двоборства застосовується два види вправ, які виконуються за своїми визначеннями для цього правилами. Змагання з дог-фрізбі проводяться за кількома дисциплінами. Для виступу у даних змаганнях наводяться вимоги до собак за їх ростовими, віковими показниками, стану здоров'я, предметів екіпіровки тощо. Подані також умови та порядок виконання вправ у різних класах дисциплін. Змагання з ізового спорту з собаками проводяться з використанням спеціального спортивного інвентарю. При цьому визначаються дисципліни та умови за якими вони проводяться, вимоги до спорядження та до трас змагань, надаються спеціальні правила для дисциплін та класів, за якими проводяться змагання. Змагання з пітч енд гоу проводяться на спеціальному рингу з використанням спеціальних предметів для апортирування. Подані вимоги до участі у них стосовно предметів екіпіровки собак, їх ростові та вікові категорії, фізичного стану собак, а також порядок та правила виконання вправи. Змагання танців з собаками проводяться на рингах відповідних розмірів, які можуть знаходитись, як на відкритих, так і на закритих майданчиках. Показано порядок проведення виступів, вимоги до екіпірування учасників та собак, музичний супровід, умови і порядок виступу у окремих дисциплінах, особливості суддівства тощо. У змаганнях з триалу спортсмені розподіляються за віковими групами та статтю. Надано перелік вправ для спортсменів, вимоги, умови і порядок їх виконання, процедура оцінювання спортсменів.

У правилах представлено порядок визначення переможців, представлення звітності про змагання, вимоги до безпеки проведення змагань, визначення місць їх безпосереднього проведення, застосування дисциплінарних заходів, процедуру антидопінгового контролю.

Зауваження, які мали місце, враховані.

Висновок. Чинна редакція Всеукраїнських Правил спортивних змагань зі спорту з собаками відповідає вимогам «Положення про дитячо-юнацьку спортивну школу (Постанова Кабінету Міністрів України № 993 від 5 листопада 2008 року) «Про затвердження Положення про дитячо-юнацьку спортивну школу», Наказу Міністерства молоді та спорту України «Про організацію навчально-тренувальної роботи дитячо-юнацьких спортивних шкіл» від 17.01.2015 року № 67 і можуть бути рекомендовані до затвердження.

Рецензент:
кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник

А.І. Павлік

Додаток 1
до Правил спортивних змагань
зі спорту із собаками

**Вимоги до розміру перешкод для різних ростових класів собак
на змаганнях з аджиліті**

Найменування класу	Висота собаки у холці	Стрибок у висоту	Подвійні бар'єри (глибина)	Стрибок у довжину
Екстра-Тої	26 см та нижче	20 см	немає	30 см
Тої	30 см та нижче	30 см	до 30 см	50 см
Міні	40 см та нижче	40 см	до 40 см	90 см
Середній	50 см та нижче	50 см	до 50 см	120 см
Максі	вище 50 см	60 см	до 60 см	130-150 см

Таблиця 1. Вимоги до розміру перешкод для різних ростових класів собак.

Додаток 2
до Правил спортивних змагань
зі спорту із собаками

Вимоги до перешкод на змаганнях з аджиліті

Бум. Висота буму над поверхнею землі: мінімальна – 120 см, максимальна – 137 см; ширина: мінімальна – 28 см, максимальна – 30 см; довжина трапів і горизонтальної дошки: мінімальна – 360 см, максимальна – 420 см. Трапи обладнані поперечними планками (товщиною приблизно 1-2 см і ширину приблизно 2-3,8 см), розташованими через рівні проміжки (20-38 см). Нижня частина трапів на довжину 90 см має бути пофарбована в інший колір, що позначає зону торкання (фарбується верхня та бічні поверхні). На межі зони торкання не має бути поперечної планки. Відстань від межі зони торкання до найближчих поперечних планок не має бути менше 10 см.

Гайдалки. Вимоги до ширини гайдалки такі, як до ширини буму; довжина гайдалки: мінімальна – 360 см, максимальна – 425 см; висота центральної осі близько 1/6 довжини гайдалки. Розмір і спосіб фарбування зони торкання такий, як для буму.

Гірка. Гірка складається з двох прямокутних чи трапецієподібних елементів, розташованих під кутом 90 градусів один до одного. Висота вершини перешкоди над землею – 170 см. Мінімальна ширина похилих поверхонь перешкоди – 90 см. Можливе розширення похилих поверхонь донизу до 120 см. Похилі поверхні обладнані поперечними планками (завтовшки приблизно 1-2 см і завширшки приблизно 2-3,8 см), розташованими через рівні проміжки (20-38 см). Нижня частина похилих поверхонь завдовжки 106 см має бути пофарбована в інший колір, що позначає зону торкання (фарбується верхня та бічні поверхні). На межі зони торкання не має знаходитись поперечна планка. Відстань від межі зони торкання до найближчих поперечних планок не має бути менше 10 см. Верхня грань гірки не має бути травмонебезпечною для собаки.

Бар'єри можуть бути простими і складними.

Прості бар'єри представляють собою дві стійки (висота не менше 1 м), між якими встановлюються пристосування різної конструкції для подолання їх стрибком. Мінімальна ширина бар'єра – 1 м 20 см, максимальна – 1 м 50 см. Між стійками можуть бути встановлені: горизонтальні планки, дві діагональні планки (хрест-навхрест), щит без отворів, щит з отворами різних розмірів і форм, “щітка”, інші пристосування.

Складні бар'єри складаються з двох-трьох простих бар'єрів, поставлених поруч один за одним для подолання одним стрибком. Для формування складних бар'єрів використовуються тільки бар'єри з горизонтальними планками. Складні бар'єри можуть бути: рівнобіжні (планки всіх бар'єрів на максимальній висоті стрибка для класу), східні (планка першого бар'єра нижче планки другого бар'єра мінімум на 10 см).

Усі бар'єри, крім щіткового, можуть мати верхню обмежувальну горизонтальну незакріплена планку, що могла б упасти за умов торкання її собакою.

Віадук або стінка. Віадук або стінка являє собою бар'єр завтовшки 18-21 см і завширшки не менше 1 м 20 см. Стінка не має отворів, а віадук має один або два отвори у формі арки. На верхній поверхні цих перешкод кладуться елементи напівкруглої форми, що могли б впасти у випадку торкання їх собакою. Ці елементи входять у загальну висоту перешкоди. З боків віадука або стінки вертикально встановлюються дві тумби 30 см x 30 см x 100 см.

Жорсткий тунель. Внутрішній діаметр жорсткого тунелю – 60 см, довжина – 305-610 см. Конструкція жорсткого тунелю має дозволяти зробити хоча б один поворот.

Слалом виконується між вертикальними стійками круглого перетину, закріпленими на відстані 45-53 см одна від одної. Висота стійок не менше 90 см, кількість стійок – 10-12 для аджиліті і джампінгу, від 5 до 12 для інших трас на розсуд судді. Верхній обріз стійок має бути травмонебезпечним для спортсмена та собаки.

Колесо. Перешкода складається з рами і колеса діаметром від 43 см до 50 см, яке кріпиться до рами за допомогою чотирьох натяжок. Жорстке кріплення колеса до рами не допускається. Рама має бути таких розмірів, щоб була можливість розташувати у її середині колесо на висоті стрибка для будь-якого ростового класу. Конструкція всієї перешкоди має виключати можливість її падіння в момент подолання собакою.

Стрибок у довжину. Стрибок у довжину здійснюється через 2-5 елементів (в залежності від ростового класу), розташованих поперек руху собаки на однаковій відстані один від одного. Довжина елемента від 91 см до 150 см. Висота найнижчого елемента не менше 5 см, найвищого – не більше 26 см. Ширина верхньої поверхні елемента близько 12,5-25 см. Верхня поверхня елемента має невеликий скіс. Зона стрибка визначається по кутах чотирма стійками висотою близько 120 см. Верхній обріз стійок не має бути травмонебезпечним для спортсмена та собаки.

Додаток 3
до Правил спортивних змагань
зі спорту із собаками

**Швидкість подолання перешкод для різних ростових класів собак
на змаганнях з аджиліті**

Ростовий клас	Швидкість
Екстра-Тої	2.60-2.80 м/с
Тої	2.60-2.80 м/с
Міні	2.75-2.95 м/с
Середній	3.20-3.40 м/с
Максі	3.20-3.40 м/с

Таблиця 1. Траса аджиліті.

Ростовий клас	Швидкість
Екстра-Тої	3.20-3.65 м/с
Тої	3.20-3.65 м/с
Міні	3.50-4.00 м/с
Середній	4.00-4.50 м/с
Максі	4.00-4.50 м/с

Таблиця 2. Траса джампінгу.

Додаток 4
до Правил спортивних змагань
зі спорту із собаками

Таблиці нарахування балів на змаганнях з аджиліті

Перешкоди	Система 1-3-5-7	Система 1-2-3-5
Бар'єри і стрибки	1	1
Тунелі і колесо	3	2
Контактні перешкоди і слалом	5	3
Слалом і бум	7	5

Таблиця 1. Приклади систем нарахування балів на трасі гемблерз (джокер).

Колір	Вартість
Червоний	1
Жовтий	2
Зелений	3
Коричневий	4
Синій	5
Рожевий	6
Чорний	7

Таблиця 2. Кольори перешкод на трасі снукер для позначення “вартості”.

Вправа	Контрольне число	Штраф за дискваліфікацію
Аджиліті	120	120
Джампінг	100	100
Естафета	120 x кількість членів команди	120 x кількість дисквал. членів команди

Таблиця 3. Контрольні числа для перерахунку балів у багатоборстві.

Додаток 5

до Правил спортивних змагань
зі спорту із собаками

Штрафні секунди та порушення на змаганнях з двоборства

№ з/п	Найменування порушень	Штрафні секунди
1.	Агресія собаки	10
2.	Спонукання собаки до агресії	20
3.	Використання ненормативної лексики	20
4.	Кожен обгін спортсменом собаки прямими ділянками траси	10
5.	Відхід собаки від спортсмена і неповернення протягом 20 секунд	Дискваліфікація у виді програми
6.	Вихід спортсмена з траси і неповернення протягом 20 секунд, продовження подолання дистанції не з місця сходу з траси	Дискваліфікація у виді програми
7.	Навмисне ухиляння спортсмена від виконання вправи	Дискваліфікація у виді програми
8.	Неперетинання фінішу (фінішного створу) спортсменом та/або собакою	Дискваліфікація у виді програми
9.	Третій фальстарт	Дискваліфікація у виді програми
10.	Застосування ласощів та іграшок	Дискваліфікація на змаганнях
11.	Грубе поводження із собакою	Дискваліфікація на змаганнях
12.	Неспортивне поводження спортсмена	Дискваліфікація на змаганнях

Таблиця 1. Штрафні секунди та порушення (біг із собакою на відстань 1500 м).

Продовження додатка 5

№ з/п	Найменування порушень	Штрафні секунди
1.	Несвоєчасно подана команда, перекручена команда	5
2.	Кожна повторна команда, відсутність нормативної команди	5
3.	Випередження собакою спортсмена більш, ніж на одну перешкоду	10
4.	Випередження спортсменом собаки на перешкоді	10
5.	Агресія на суддю	Знімається із змагань
6.	Падіння легкоатлетичного бар'єру (торкання не штрафується), стрибок через бар'єр, який впав	5
7.	Заступ лінії гранатометання в момент кидка гранати спортсменом собакою	10 5
8.	Кидок гранати, коли собака всіма чотирма лапами перетнула лінію гранатометання	10
9.	Собака не знаходитьться в необхідному положенні в момент кидка гранати	5
10.	Зрив витримки собаки в ході гранатометання (ходіння, стрибок за кожною гранатою)	5
11.	Кожне торкання (метр торкання) спортсменом сітки, переповзання не за правилами (кожний метр)	2
12.	Кожен метр відсутності переповзання собаки	5
13.	Стрибок собаки на сітку	30
14.	Невиконання собакою команди "Лежати" при переповзанні	10
15.	Відхилення собаки на фініші назад не більш, ніж на 3 метри	10
16.	Схід чи падіння з буму собаки або спортсмена (окрім трапу)	20

Таблиця 2. Штрафні секунди та порушення (смуга перешкод).

№ з/п	Найменування порушень	Штрафні секунди
17.	Пірнання під сітку	30
18.	Механічний вплив на собаку, застосування ласощів	60
19.	Явне неподолання спортсменом однієї з перешкод, переповзання на ліктях і колінах	60
20.	Неподолання спортсменом або собакою однієї з перешкод, метання гранати більше 15 (8) метрів	60
21.	Вихід собаки та (або) спортсмена з траси і неповернення протягом 20 секунд	Знімається з вправи
22.	Третій фальстарт спортсмена	Знімається з вправи
23.	Неперетинання фінішного створу спортсменом та (або) собакою	Знімається з вправи
24.	Грубе поводження із собакою	Знімається зі змагань
25.	Неетичне поводження спортсмена	Знімається зі змагань

Таблиця 2 (закінчення). Штрафні секунди та порушення (смуга перешкод).

Додаток 6
до Правил спортивних змагань
зі спорту із собаками

**Розміщення снарядів на смузі перешкод
на змаганнях з двоборства та тріалу**

Повна довжина смуги перешкод складає 300 метрів. У 52-х метрах від лінії старту поруч один з одним встановлюється два легкоатлетичних бар'єри (один – для собаки, іншій – для спортсмена). Висота бар'єрів для груп юніорів, юнаків, дівчат і жінок складає 76,2 см, для групи чоловіків – 91,4 см.

Через 30 метрів від легкоатлетичних бар'єрів встановлюється глухий паркан. Висота глухого паркану – 180 см, ширина – 200 см, товщина поперечних дошок – 4 см. Опорні стійки паркану мають бути рівні з останньою верхньою дошкою. Паркан не може зрушуватись в момент його подолання спортсменом.

Через 30 метрів від глухого паркану встановлюються наскрізні сходи. Верхня площацка сходів розміром 100 см x 100 см знаходиться на висоті 300 см над землею. Сходовий марш розташований під кутом 45 градусів відносно землі. Ширина сходинок 16 – 25 см, висота сходинок за вертикалью – 25 см. Праворуч від сходового маршруту за рухом спортсмена на висоті 100 см від сходинок встановлюються поруччя. Довжина проекції сходин на горизонталь – 700 см.

Через 30 метрів після закінчення сходів розташована ділянка гранатометання. Ширина лінії гранатометання – 5 см, довжина лінії дорівнює ширині бігової доріжки. Мішеню прицільного гранатометання є круглий щит. Діаметр щита складає 2 метри. Поверхня щита фарбується білими і чорними круговими смугами завширшки 15 см. Центр щита (80 см у діаметрі) фарбується в чорний колір. Відстань від лінії гранатометання до центра щита для групи чоловіків – 25 метрів, для груп юніорів, юнаків, дівчат і жінок – 15 метрів (ширина лінії гранатометання входить у зазначені відстані). Передній край щита піднятий над поверхнею землі на 50 см, протилежний – на 70 см.

Продовження додатка 6

Для визначення дальності кидків на відстані 8 і 15 метрів від лінії гранатометання наноситься додаткова розмітка. Використовується спортивна граната вагою 700 грам – для групи чоловіків, 500 грам – для груп юніорів, юнаків, дівчат і жінок.

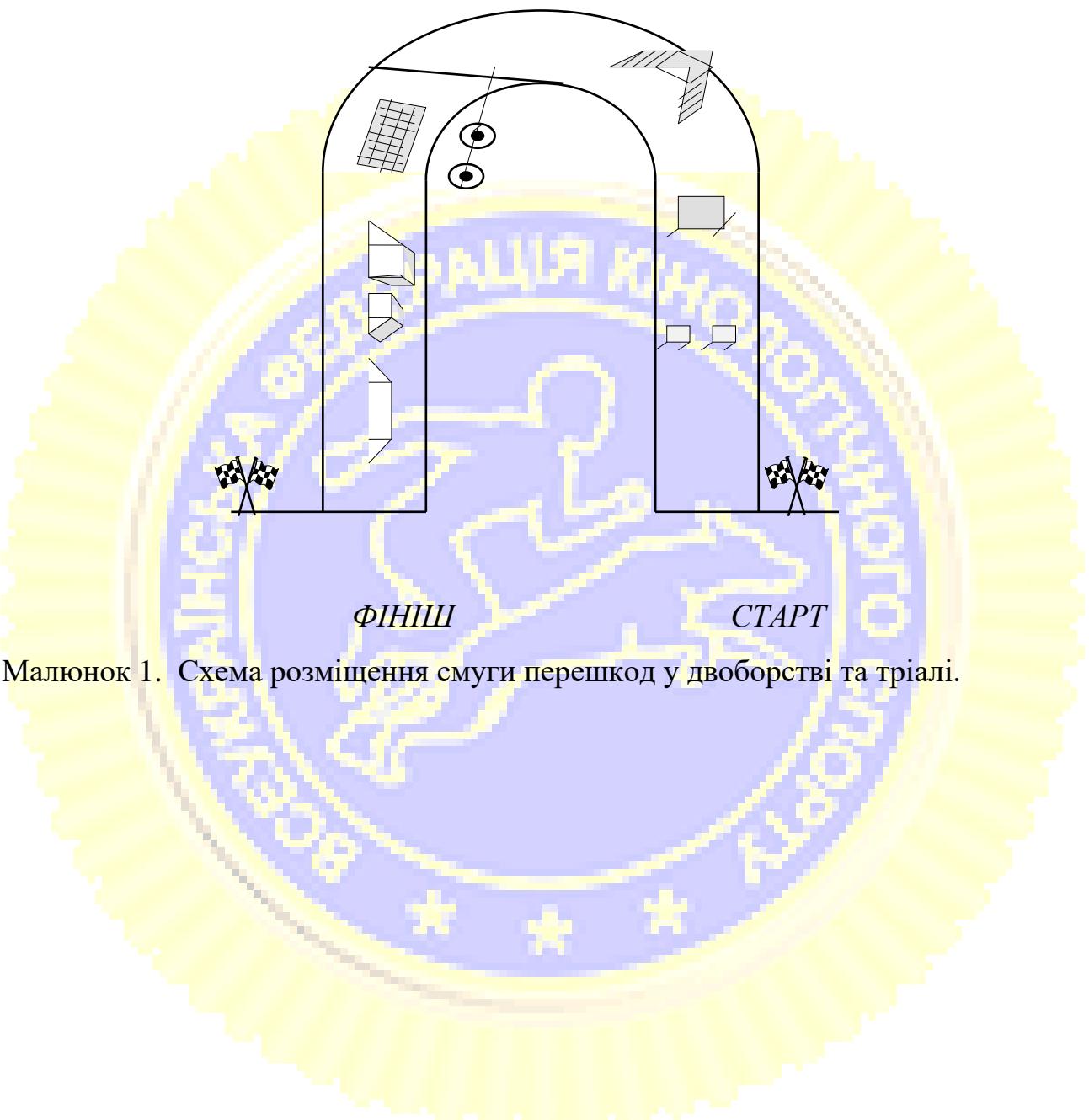
Через 30 метрів від рубежу гранатометання розташована ділянка переповзання. Довжина ділянки – 10 метрів, ширина – 2 метри, висота – 60 см. Вертикальні стійки каркаса в нижній частині не кріпляться між собою в зоні переповзання, а по верху кріпляться поперечними планками. Ділянка переповзання вкривається брезентом, а по верху каркаса натягуються сітки. Сітка не може провисати більш, ніж на 5 см. За всією довжиною ділянки переповзання з обох боків через кожен метр встановлюються прaporці.

Через 30 метрів від закінчення ділянки переповзання розташований окоп, що складається з двох помостів – розбігу і приземлення. Кожен поміст складається з горизонтального і похилого щитів довжиною 2 метри. Ширина щитів – 1 метр. Висота горизонтального щита помосту розбігу – 1 метр, помосту приземлення – 0,75 метри. Розрив між помостами складає 1,5 метри. Вся площа розриву вистилається гімнастичними матами. Довжина проекції окопу на горизонталь з урахуванням розриву складає 9 метрів.

Через 30 метрів після закінчення окопу розташований бум. Перешкода складається з горизонтальної дошки довжиною 5 метрів і двох трапів завдовжки 2 метри кожний. Висота буму – 1 метр, ширина горизонтальної дошки і трапів – 17 – 18 см. На верхній поверхні трапів розташовані поперечні бруски перетином 1,5 см x 3 см на відстані 25 см один від одного, починаючи зверху. Довжина проекції буму на горизонталь складає 8,5 метрів.

Через 33,5 метри від закінчення буму розташована лінія фінішу.

Схема розміщення смуги перешкод наведена на Малюнку 1.

Малюнок 1. Схема розміщення смуги перешкод у двоборстві та тріалі.

Додаток 7

до Правил спортивних змагань
зі спорту із собаками

Бали, що нараховуються у програмах змагань з дог-фрізбі

Зона лову в метрах від лінії старту	Бали за лов без стрибка по зонах	Лов у стрибку (додаткові бонуси)	Лов у центральній зоні (додаткові бонуси)	Лов у центральній зоні у стрибку (додаткові бонуси)
0-9 м	0	0	0	0
9-18 м	1	0,5	0,5	1
18-27 м	2	0,5	0,5	1
27-36 м	3	0,5	0,5	1
36-45 м	4	0,5	0,5	1
Понад 45 м	4	0	0	0

Таблиця 1. Бали, що нараховуються у “відкритому” класі програми “кидки на точність”.

Зона лову в метрах від лінії старту	Бали за лов диску, що котиться (“ролу”)	Лов у центральній зоні (додаткові бонуси)
0-4,5 м	0	0
4,5-9 м	1	0,5
9-13,5 м	2	0,5
13,5-18 м	3	0,5
Понад 18 м	3	0

Таблиця 2. Бали, що нараховуються у класі “новачки” програми “кидки на точність”.

Зона лову в метрах від лінії старту	Бали за лов без стрибка по зонах	Лов у стрибку (додаткові бонуси)	Лов у центральній зоні (додаткові бонуси)	Лов у центральній зоні у стрибку (додаткові бонуси)
0-4,5 м	0	0	0	0
4,5-9 м	1	0,5	0,5	1
9-13,5 м	2	0,5	0,5	1
13,5-18 м	3	0,5	0,5	1
Понад 18 м	3	0	0	0

Таблиця 3. Бали, що нараховуються у класі "прогрес" програми "кидки на точність".

Додаток 8

до Правил спортивних змагань
зі спорту із собаками

Настанови **з суддівства змагань зі спорту з собаками** **за програмою фрізбі-фрістайл**

Оцінка елементів, виконаних собакою, включає оцінювання 4 елементів: азарт, повернення, атлетизм, захоплення.

Азарт. Оцінюється азарт і бажання собаки переслідувати диск, швидка зміна цілей, зацікавленість і швидкість повернення до спортсмена, бажання продовжувати роботу протягом всього часу виступу. Якщо собака втрачає концентрацію на програмі в якийсь момент, то він оцінюється нижче в цій категорії. Якщо собака занадто азартний, витрачає час на кусання і псування диска, бали собакі можуть бути знижені в даній категорії або в категорії "захоплення". Однак собака, що демонструє брак концентрації (або має відсутній погляд), оцінюється нижче, ніж занадто азартний собака, що жує диск. Оцінка знижується за спробу собаки покинути ринг під час виступу.

Повернення. Оцінюється здатність (вміння і техніка) собаки переслідувати, наздоганяти і ловити диск. При цьому собака має продемонструвати різні варіанти: при киданні диску спортсменом від себе, при кидках з використанням ніг тощо, повернення диска спортсмену, швидкість зміни дисків під час послідовного лову (їх швидке випльовування). Якщо собака не демонструє повернення при різних умовах або пропускає велику кількість кидків, то оцінка собаки може бути знижена за всіма 4-ма елементами оцінки собаки. Це може бути через втрату концентрації і втрати диска, відсутності бажання переслідувати, занадто поспішного стрибка, недостатнього стиснення диску при захопленні. Оцінка підвищується, якщо у пари новаторський (новий) спосіб повернення (наприклад, диск повертається в руку спортсмена, при обміні дисками в повітрі).

Атлетизм. Собака має здійснювати правильне і безпечне виконання стрибків і приземлень у відповідності зі своєю будовою, демонструвати комфорт при стійках, розгонах, гальмуваннях, швидкісних поворотах, під час виконання фліпів (перевертання собаки в повітрі), обертів, виконаних на місці і в повітрі. В атлетизмі оцінюються стрибки собаки із стоячого положення, з розбігу, фліп і вольт (опорний стрибок собаки з використанням будь-якої частини тіла спортсмена у якості опори для стрибка за диском; може бути вертикальним і горизонтальним). Наприклад, фліпи мають виконуватись рівноцінно під контролем в обидва боки. Оцінка знижується, якщо собака приземлюється на одну задню лапу або, що ще гірше, падає при приземленні.

Захват. Під час всього виступу собака має показувати послідовну цілеспрямованість і адекватну сфокусованість на захопленні диска. Оцінюється зацікавленість собаки у грі, концентрація на командах і дисках, відсутність зупинок і пауз у роботі. Варіанти будуть вважатися новаторством і можуть підвищити оцінку за цей елемент, якщо собака, який прискорюється для захоплення, при цьому б'є диск на бігу кілька разів і потім здійснює його ловлю, самостійно змінює напрямок кидка на "метелика" (обертання диска навколо поперечної вісі) і ловить його, а також, коли він ударом у диск повертає його спортсменові.

Оцінка елементів, виконаних спортсменом, включає оцінювання 4 елементів: презентація поля, різноманітність кидків, управління дисками, ритмічність пари.

Презентація поля. Програма має демонструвати для глядачів і суддів заплановане і вільне пересування спортсмена і собаки по полю, ряд різних за довжиною і напрямку кидків. Виконання тільки прямих кидків з одного кінця поля в інший або по колу чи обмеження кидання одним колом не є гарним пересуванням по полю, оскільки собака в русі задіяний, а спортсмен – ні.

Учасник, який демонструє лише кілька середніх та/або довгих кидків по колу і який посилає диск прямо перед собакою, не демонструє складного або новаторського пересування, а також різноманітності кидків. Повороти собаки, виконані більш ніж на 90 або 180 градусів, збільшують бали за всіма трьома категоріями: собака, спортсмен, пара. В такому разі вважається, що спортсмен посилив новаторство і складність додаванням важкодійснюваних елементів у виступ, тим самим роблячи його більш складним для спортсмена і собаки. Переміщення має здійснюватись в процесі всього виступу, а не в одному сегменті виступу.

Різноманітність кидків. Оцінюється, наскільки виступаючі вільні у творчому виконанні кидків, способів кидання та інших елементів, які не враховуються в інших категоріях, оскільки вони мають різноманітність різних видів кидання і лову. Новаторська пара має бути високо оцінена в даній категорії. Спортсмен має продемонструвати мінімум 3 різних кидка з різним захватом, щоб досягти гарного результату. Від того, наскільки добре спортсмен демонструє ці кидки і намагається продемонструвати більше, залежить те, як він буде оцінений за цей елемент.

Новаторство спортсмена може оцінюватись у будь-якій з чотирьох категорій в залежності від того, полягало це новаторство у трюку, переходному русі, русі по полю або управлінні диском. Трюк або кидок, повторений більш ніж двічі, якщо він не входить у мультисегмент, може зменшити рахунок за різноманітність кидків. Тому трюк, повторюваний втретє без варіацій, знижує оцінку за трюк. Спортсмен, який має найбільш високий ступінь складності та новаторства (навіть якщо співвідношення спійманих / пропущених дисків більш низьке), як правило, оцінюється в категорії “спортсмен” вище, ніж той, у кого нижчий рівень складності, але краще співвідношення спійманих / пропущених дисків.

Управління диском. Відпускання і заміна дисків мають проводитись плавно і послідовно без перерв, використовуючи різну дистанцію кидків. Спортсмен, який не плавно виконує кидки і не підбирає диски без перерв, матиме меншу оцінку за управлінням диском. Якщо спортсмен робить трюки групами з чотирьох кидків і потім кидає п'ятий весь час без зміни (або він не змінює свої групи кидків), він отримає більш низьку оцінку. Спортсмен, який стоїть без руху, очікуючи повернення собаки, і не рухається в достатній мірі, може оцінюватись нижче за трьома категоріями: управлінням диском, презентацією поля, ритмічністю пари. Добром вважається управлінням диском, якщо майже непомітно, коли спортсмен підбирає диск, тому що увага глядачів зосереджена на собаці.

Ритмічність пари. Ця категорія враховує енергійні повороти або присідання спортсмена після виконання фліпів, поворотів перед елементом або проведений до виконання наступного елементу. Приклад вдалого переходного руху – це коли спортсмен кидає рол, а собака перестрибує через диск, що котиться. Це також може розцінюватись як додання ефектності переходному руху між елементами. Спортсмен, який не пересувається від трюку до трюку або не робить гармонічного переходу між ними, отримує оцінку за ритмічність пари нижче.

Оцінка парних елементів (спортсмен та собака) включає оцінювання 7 обов'язкових елементів (при підрахунку балів враховуються тільки 4 найкращих), що дає достатню свободу в плані новаторства: перельоти, спільній рух, проходи по прямій, опорні стрибки (вольти), ловля собаки в повітрі (дог-кетч), каскад, робота на дистанції.

Якщо команда робить якийсь трюк, який не може бути оцінений за жодним з семи елементів, він має оцінюватися в категорії “Різноманітність кидків”. У командних елементах пара має виконати 4 з 7 парних елементів.

Якщо спортсмен намагається виконати тільки 3 з 7 парних елементів, він отримує оцінку тільки за три парних елемента.

Якщо спортсмен намагається виконати 4, 5, 6 або всі 7, зараховуються 4, які отрималивищу оцінку.

Завжди краще для спортсмена намагатись виконати якомога більше з семи елементів, оскільки він оцінюється за всіма спробами. Оцінка залежить від того, наскільки вдало спортсмен виконує елементи.

Перельоти (безопорні стрибки, бар'єри). Два різних рухи через спортсмена, під час яких собака ловить диск в стрибку. Наявність тільки однакових перельотів означає, що елемент буде оцінюватись як спроба. Демонстрація тільки одного перельоту за весь виступ до підвищення оцінки не призводить.

Спільні рухи. Скоординовані спільні (одночасні) рухи. Наприклад, спільні обертання, змійка між ногами спортсмена, перекиди тощо, які закінчуються обов'язковим кидком диска. Виконання спільногоруху з невдалим ловом диску оцінюється як спроба. Відсутність кидка оцінку не дає.

Проходи по прямій. Собака, рухаючись за кинутим диском, має пробігти по прямій лінії максимально близько до спортсмена. Для отримання оцінки необхідна демонстрація не менш ніж двох проходів по прямій. Наявність більшої кількості проходів дозволяє отримати оцінку за кращу спробу.

Опорні стрибки (вольти). Собака має виконати не менш ніж два різноманітних опорних стрибки, використовуючи частину тіла спортсмена для відштовхування. Різноманітність визначається використанням різних частин тіла спортсмена для відштовхування, здійсненням собакою різних рухів, вольтів (прямий і зворотний стрибок) при використанні однієї й тієї ж частини тіла спортсмена. Виконання декількох однакових опорних стрибків оцінюється як спроба. Якщо під час виконання одного з двох вольтів спроба спіймати диск невдала, пара може отримати оцінку “задовільно”.

Демонстрація тільки одного вольта за весь виступ, так само як відсутність кидка, до оцінки елемента не призводить.

Ловля собаки в повітрі (дог-кетч). Спортсмену необхідно зловити собаку в повітрі під час її стрибка за диском. Для отримання оцінки достатньо однієї виконаної спроби. Наявність декількох дог-кетч дозволяє отримати оцінку за кращу спробу з оцінкою точних і впевнено виконаних командних дій. Невдалий лов диска оцінюється як спроба. Якщо під час виконання дог-кетч собака ловить диск вже після фіксації її спортсменом, пара може отримати оцінку “задовільно”.

Каскад (множинність, ловля швидкої серії послідовно кинутих дисків). Для отримання оцінки достатньо одного виконаного каскаду з як мінімум трьох послідовних швидких кидків. Варіації каскаду: жонглювання – швидка зміна дисків, під час якої собака віддає диск назад в руку спортсмену (зраховуються тільки підкинуті диски, а не віддані собаці з руки), каскад на дистанції – кожний наступний диск має бути випущений з руки до того, як спійманий попередній, так само каскади з різних трюкових елементів (наприклад, фліпи або закидання), якщо вони виконуються досить швидко. Збільшити шанс на високу оцінку можна при демонстрації швидкого і рівномірного темпу кидків. Оцінка ставиться, тільки якщо здійснився лов не менше 3 дисків поспіль. Демонстрація каскаду з меншим рахунком лову поспіль оцінюється як спроба.

Робота на дистанції. Оцінюється мінімум 4 послідовно виконаних на дистанції кидка, коли собака ловить диски під час руху: зигзагом, по прямій або навколо спортсмена, не наближаючись до нього. За невдалий лов собакою дисків робота на дистанції оцінюється як спроба.

Особливості підрахунку результативності:

1) мінімальне число кидків, яке необхідно представити під час виступу – це один кидок;

2) підрахунок результативності здійснюється за формулою:

спіймані диски / кинуті диски X 10;

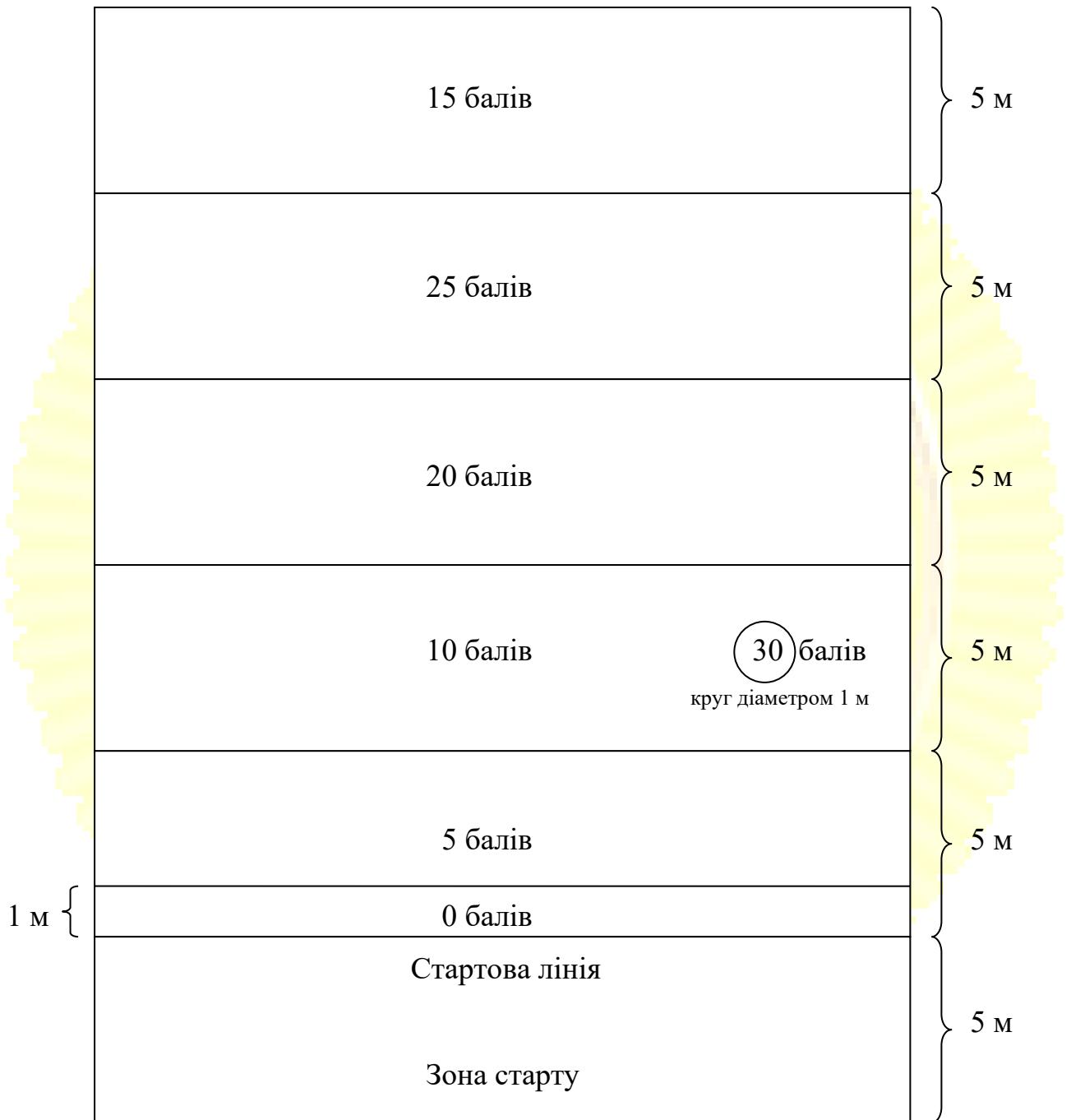
3) мінімальна кількість кинутих дисків дорівнює 18 (у разі, якщо кинуто менш ніж 18 дисків, при підрахунку результативності кількість спійманих дисків ділиться на 18).

Додаток 9

до Правил спортивних змагань
зі спорту із собаками

Розмітка рингу для проведення змагань з пітч енд гоу

Малюнок 1. Розмітка рингу для проведення змагань з пітч енд гоу.

Додаток 10

до Правил спортивних змагань
зі спорту із собаками

Нарахування балів на змаганнях з танців із собаками

Представлення – загальне враження – максимум 10 балів (з десятими долями)	MAX
1) взаємодія між спортсменом і собакою та узгодженість Програма має чітко демонструвати уважність собаки до спортсмена з метою явної взаємодії між ними та узгодженості рухів;	2
2) презентація Виконання програми має проходити природньо, без раптових пауз та зупинок (якщо це не узгоджується з музикою). І собака, і спортсмен мають рухатись впевнено, з легкістю та чітко знати рухи свого танцю;	2
3) сигнали (команди жестом та голосові команди) Сигнали, що подаються спортсменом собакі, мають бути вписані в хореографію та не відволікати від виступу. Голосові команди не можуть звучати голосно, заважати сприйняттю програми, відволікати від виступу;	1
4) фокус (уважність) на собаку Програма має бути представлена з метою зосередження уваги на роботі собаки або спільній роботі спортсмена і собаки. Спортсмен не може акцентувати увагу на собі;	2
5) якість демонстрації Танцювальна пара представляє програму, адресовану суддям і глядачам. Представлення має бути розраховано на сімейну аудиторію.	3
Разом:	

Таблиця 1. Нарахування балів за критерієм “представлення програми – загальне враження”.

Рівень складності і техніка виконання – максимум 10 балів (з десятими долями)	MAX
1) кількість (різноманітність) рухів або проходів поруч (для програми “рух поруч під музику”). Кількість рухів та зміст танцю відповідає музиці. Рухи поруч або елементи в танці мають бути не дуже короткими (для можливості їх оцінити) і не дуже довгими (що не виникає відчуття, що спортсмен не знат, чим заповнити програму). Кожний якісно виконаний рух оцінюється по 0,1 балу;	3
2) якість та рівень складності рухів поруч або елементів танцю Більш чіткі, складні та якісно виконані елементи або проходи поруч мають оцінюватись вище. Оцінюється по 0,2 бали за кожен оригінальний і складний рух. Складність і оригінальність елементів оцінюється з урахуванням породних та фізіологічних особливостей собаки;	3
3) хореографія Танець має бути поставлений таким чином, щоб після виконання будь-якого руху “поруч” або елемента фрітайлу не було грубих зупинок, переходи від елементу до елементу були плавними, а елементи – зв’язки логічно/красиво вписувались у канву програми. Хореографія має бути зорієтована на природність рухів собаки у танці;	2
4) використання всього доступного простору ринга Програма має бути побудована з метою максимального використання простору рингу.	2
Разом:	

Таблиця 2. Нарахування балів за критерієм “рівень складності і техніка виконання”.

Музика та інтерпретація – максимум 10 балів (з десятими долями)	MAX
1) інтерпретація музики Музика має бути обіграна (інтерпретована). Спокійний і плавний танець для спокійної музики або емоційний танець для швидкої ритмічної мелодії. Якщо в музичному творі розповідається історія, вона має знайти своє відображення у танці;	4
2) танець відповідає музиці Танець має гармоніювати з музикою. Рухи мають відповідати музиці та відображати її характер. Представлення створюється і виконується таким чином, щоб рухи собаки та спортсмена і музика здавались єдиним цілим;	4
3) музика підходить собаці Музика має відповідати швидкості собаки, її рухам і темпераменту.	2
Разом:	

Таблиця 3. Нарахування балів за критерієм “музика та інтерпретація”.

Додаток 11

до Правил спортивних змагань
зі спорту із собаками

Нарахування балів на змаганнях з тріалу

Час (сек.)	Бали	Час (сек.)	Бали	Час (сек.)	Бали
13.8"	700	16.2"	520	19.8"	320
13.9"	690	16.4"	510	20.0"	300
14.0"	680	16.6"	500	20.2"	280
14.1"	670	16.8"	490	20.4"	260
14.2"	660	17.0"	480	20.6"	240
14.3"	650	17.2"	470	20.8"	220
14.4"	640	17.4"	460	21.0"	200
14.5"	630	17.6"	450	21.2"	180
14.6"	620	17.8"	440	21.4"	160
14.7"	610	18.0"	430	21.5"	140
14.8"	600	18.2"	420	21.6"	120
14.9"	590	18.4"	410	21.7"	100
15.0"	580	18.6"	400	21.8"	80
15.2"	570	18.8"	390	21.9"	60
15.4"	560	19.0"	380	22.0"	40
15.6"	550	19.2"	370	22.1"	0
15.8"	540	19.4"	360		
16.0"	530	19.6"	350		

Таблиця 1. Оцінка в балах за час, показаний на дистанції в бігу 100 метрів (групи дівчат, юніорок і жінок).

Продовження додатка 11

Час (сек.)	Бали	Час (сек.)	Бали	Час (сек.)	Бали
12.2"	700	14.6"	520	18.2"	320
12.3"	690	14.8"	510	18.4"	300
12.4"	680	15.0"	500	18.6"	280
12.5"	670	15.2"	490	18.8"	260
12.6"	660	15.4"	480	19.0"	240
12.7"	650	15.6"	470	19.1"	220
12.8"	640	15.8"	460	19.2"	200
12.9"	630	16.0"	450	19.3"	180
13.0"	620	16.2"	440	19.4"	160
13.1"	610	16.4"	430	19.5"	140
13.2"	600	16.6"	420	19.6"	120
13.3"	590	16.8"	410	19.7"	100
13.4"	580	17.0"	400	19.8"	80
13.6"	570	17.2"	390	19.9"	60
13.8"	560	17.4"	380	20.0"	40
14.0"	550	17.6"	370	20.1"	0
14.2"	540	17.8"	360		
14.4"	530	18.0"	350		

Таблиця 2. Оцінка в балах за час, показаний на дистанції в бігу 100 метрів (групи юнаків, юніорів і чоловіків).

№ з/п	Найменування порушення	Штрафні бали
1.	Несвоєчасно подана команда, перекручена команда	10
2.	Кожна повторна команда	10
3.	Відхилення собаки далі 3-х метрів уперед, назад чи вліво	50
4.	Відхилення собаки вправо	100
5.	Механічний вплив, застосування ласощів	Знімається зі змагань
6.	Відхилення собаки далі 15 метрів	Знімається з вправи
7.	Відхід собаки з траси і неповернення протягом 10 секунд, продовження бігу не з місця відходу собаки з траси	Знімається з вправи
8.	Неперетинання фінішного створу спортсменом або собакою	Знімається з вправи
9.	Третій фальстарт спортсмена	Знімається з вправи
10.	Грубе поводження із собакою	Знімається з вправи
11.	Неетичне поводження спортсмена	Знімається зі змагань

Таблиця 3. Штрафні бали, що нараховуються спортсмену і собаці при виконанні вправи “біг 100 метрів”.

Час (хв.сек.)	Бали	Час (хв.сек.)	Бали	Час (хв.сек.)	Бали
1'20"	1500	1'38"	740	1'56"	380
1'21"	1450	1'39"	720	1'57"	360
1'22"	1400	1'40"	700	1'58"	340
1'23"	1350	1'41"	680	1'59"	320
1'24"	1300	1'42"	660	2'00"	300
1'25"	1250	1'43"	640	2'01"	280
1'26"	1200	1'44"	620	2'02"	260
1'27"	1150	1'45"	600	2'03"	240
1'28"	1100	1'46"	580	2'04"	220
1'29"	1050	1'47"	560	2'05"	200
1'30"	1000	1'48"	540	2'06"	180
1'31"	950	1'49"	520	2'07"	160
1'32"	900	1'50"	500	2'08"	140
1'33"	850	1'51"	480	2'09"	120
1'34"	820	1'52"	460	2'10"	100
1'35"	800	1'53"	440	2'10.1"	0
1'36"	780	1'54"	420		
1'37"	760	1'55"	400		

Таблиця 4. Оцінка в балах за час, показаний спортсменом і собакою при подоланні “смуги перешкод” (групи дівчат, юніорок і жінок).

Час (хв.сек.)	Бали	Час (хв.сек.)	Бали	Час (хв.сек.)	Бали
1'10"	1500	1'28"	740	1,46"	380
1'11"	1450	1'29"	720	1'47"	360
1'12"	1400	1'30"	700	1'48"	340
1'13"	1350	1'31"	680	1'49"	320
1'14"	1300	1'32"	660	1'50"	300
1'15"	1250	1'33"	640	1'51"	280
1'16"	1200	1'34"	620	1'52"	260
1'17"	1150	1'35"	600	1'53"	240
1'18"	1100	1'36"	580	1'54"	220
1'19"	1050	1'37"	560	1'55"	200
1'20"	1000	1'38"	540	1'56"	180
1'21"	950	1'39"	520	1'57"	160
1'22"	900	1'40"	500	1'58"	140
1'23"	850	1'41"	480	1'59"	120
1'24"	820	1'42"	460	2'00"	100
1'25"	800	1'43"	440	2'01.1"	0
1'26"	780	1'44"	420		
1'27"	760	1'45"	400		

Таблиця 5. Оцінка в балах за час, показаний спортсменом і собакою при подоланні “смуги перешкод” (групи чоловіків, юніорів і юнаків).

№ з/п	Найменування порушення	Штрафні бали
1.	Несвоєчасно подана команда, перекрученна команда	10
2.	Кожна повторна команда, відсутність нормативної команди	10
3.	Випередження собакою спортсмена більш ніж на один снаряд	20
4.	Випередження спортсменом собаки на снаряді	50
5.	Агресія на суддю	Знімається з вправи
6.	Падіння легкоатлетичного бар'єра (торкання не штрафується), стрибок через бар'єр, що впав	20
7.	Невдала спроба подолання собакою перешкоди без повторного висила	30
8.	Невлучення гранати в ціль	100
9.	Заступ лінії гранатометання в момент кидка гранати спортсменом собакою	Влучення не зараховується 10
10.	Кидок гранати, коли собака всіма чотирма лапами перетнула лінію гранатометання	50
11.	Собака не знаходитьться в необхідному положенні в момент кидка гранати	10
12.	Зрив витримки при гранатометанні (ходіння, стрибок за кожною гранатою)	10
13.	Кожне торкання (метр торкання) спортсменом сітки, переповзання не за правилами (кожний метр)	10
14.	Кожен метр відсутності переповзання собаки	10
15.	Стрибок собаки на сітку	50

Таблиця 6. Штрафні бали, що нараховуються спортсмену і собаці при виконанні вправи “смуга перешкод”.

№ з/п	Найменування порушення	Штрафні бали
16.	Невиконання собакою команди “Лежати” при переповзанні	50
17.	Відхилення собаки на фінішу назад не більш трьох метрів	50
18.	Схід чи падіння з буму собаки чи спортсмена	20
19.	Пірнання під сітку	50
20.	Механічний вплив, застосування ласощів	Знімається з вправи
21.	Явне неподолання спортсменом однієї з перешкод, переповзання на ліктях і колінах	Бали не нараховуються
22.	Неподолання спортсменом чи собакою однієї з перешкод, метання гранати більше 8 (15 метрів)	Бали не нараховуються
23.	Вихід собаки і (чи) спортсмена з траси і неповернення протягом 20 секунд	Знімається з вправи
24.	Третій фальстарт спортсмена	Знімається з вправи
25.	Неперетинання фінішного створу спортсменом і (чи) собакою	Знімається з вправи
26.	Грубе поводження із собакою	Знімається зі змагань
27.	Неетичне поводження спортсмена	Знімається зі змагань

Таблиця 6 (закінчення). Штрафні бали, що нараховуються спортсмену і собакі при виконанні вправи “смуга перешкод”.

Час (хв.сек.)	Бали	Час (хв.сек.)	Бали	Час (хв.сек.)	Бали
1'20"	1000	1'45"	825	2'10"	640
1'21"	993	1'46"	818	2'11"	633
1'22"	986	1'47"	811	2'12"	626
1'23"	979	1'48"	804	2'13"	619
1'24"	972	1'49"	797	2'14"	612
1'25"	965	1'50"	790	2'15"	605
1'26"	958	1'51"	782	2'16"	598
1'27"	951	1'52"	774	2'17"	591
1'28"	944	1'53"	766	2'18"	584
1'29"	937	1'54"	758	2'19"	577
1'30"	930	1'55"	750	2'20"	570
1'31"	923	1'56"	742	2'21"	563
1'32"	916	1'57"	734	2'22"	556
1'33"	909	1'58"	726	2'23"	549
1'34"	902	1'59"	718	2'24"	542
1'35"	895	2'00"	710	2'25"	535
1'36"	888	2'01"	703	2'26"	528
1'37"	881	2'02"	696	2'27"	521
1'38"	874	2'03"	689	2'28"	514
1'39"	867	2'04"	682	2'29"	507
1'40"	860	2'05"	675	2'30"	500
1'41"	853	2'06"	668	2'31"	493
1'42"	846	2'07"	661	2'32"	486
1'43"	839	2'08"	654	2'33"	479
1'44"	832	2'09"	647	2'34"	472

Таблиця 7. Оцінка в балах за час, показаний спортсменом і собакою при виконанні вправи “затримання порушника”.

Час (хв.сек.)	Бали	Час (хв.сек.)	Бали	Час (хв.сек.)	Бали
2'35"	465	2'57"	311	3'19"	157
2'36"	458	2'58"	304	3'20"	150
2'37"	451	2'59"	297	3'21"	143
2'38"	444	3'00"	290	3'22"	136
2'39"	437	3'01"	283	3'23"	129
2'40"	430	3'02"	276	3'24"	122
2'41"	423	3'03"	269	3'25"	115
2'42"	416	3'04"	262	3'26"	108
2'43"	409	3'05"	255	3'27"	101
2'44"	402	3'06"	248	3'28"	94
2'45"	395	3'07"	241	3'29"	87
2'46"	338	3'08"	234	3'30"	80
2'47"	381	3'09"	227	3'31"	72
2'48"	374	3'10"	220	3'32"	64
2'49"	367	3'11"	213	3'33"	56
2'50"	360	3'12"	206	3'34"	48
2'51"	353	3'13"	199	3'35"	40
2'52"	346	3'14"	192	3'36"	32
2'53"	339	3'15"	185	3'37"	24
2'54"	332	3'16"	178	3'38"	16
2'55"	325	3'17"	171	3'39"	8
2'56"	318	3'18"	164	3'40"	0

Таблиця 7 (закінчення). Оцінка в балах за час, показаний спортсменом і собакою при виконанні вправи “затримання порушника”.

№ з/п	Найменування порушень	Штрафні бали
1.	Перекручування команди	10
2.	Кожна повторна команда, жест	10
3.	Кожен зрив витримки	20
4.	Затримка хватки (пригальмовування перед порушником) при лобовій атаці	30
5.	Слабка хватка (зрив з рукава при розвороті з поновленням хватки)	50
6.	Кожна атака порушника при перевірці витримки або конвоюванні	50
7.	Затримка хватки при втечі порушника	20
8.	Атака порушника у другому секторі другої зони	20
9.	Атака порушника у третьому секторі другої зони	30
10.	Кружляння у триметровій зоні	50
11.	Вплив на собаку після сигналу про припинення затримки, подане далі п'яти метрів від "порушника"	50
12.	Собака відволікається на постріл (zmінює темп чи напрямок руху)	50
13.	Явне побоювання замаху чи удару (припиняє хватку після замаху чи удару)	Знімається з вправи
14.	У результаті пострілу припиняє хватку	Знімається з вправи
15.	Не переслідує "порушника" чи не робить хватку протягом 15 секунд із моменту подачі вказівки "затримати"	Знімається з вправи
16.	Команда, що спонукає до хватки з моменту першої хватки до сигналу судді про припинення затримки	Знімається з вправи

Таблиця 8. Штрафні бали, що нараховуються спортсмену і собаці при виконанні вправи "затримання порушника".

№ з/п	Найменування порушень	Штрафні бали
17.	Вихід спортсмена з зони до сигналу судді про припинення затримки	Знімається з вправи
18.	Невиконання вправи	Знімається з вправи
19.	Грубе поводження із собакою	Знімається зі змагань
20.	Неетичне поводження спортсмена	Знімається зі змагань

Таблиця 8 (закінчення). Штрафні бали, що нараховуються спортсмену і собакі при виконанні вправи “затримання порушника”.

Додаток 12

до Правил спортивних змагань
зі спорту із собаками

Опис знаків

для розмітки трас їздових програм спорту з собаками

Знаки на трасі мають бути як мінімум 25см в довжину або в діаметрі.

З метою визначення напрямку руху тільки одна сторона знаку має бути пофарбована у відповідний колір.

Знаки мають бути розміщені на відстані близько метра від краю траси на висоті від 60 до 120 см від поверхні траси.

Знаки мають бути помітними на максимально можливій відстані, як мінімум на відстані у 50 метрів.

На знаках, що призначенні тільки для відповідного класу (класів), у самому центрі білими літерами має бути вказаний клас (класи) або довжина дистанції класу (класів). Інформація щодо подоланої дистанції має бути вказана чорними цифрами на білому знаку прямо над синім знаком.

Інформація щодо класів має бути добре помітною для спортсменів. Система знаків має бути роз'яснена на зборах гонщиків, що проходять напередодні перегонів. Інформація щодо відстані, що залишилася, має бути позначена чорними цифрами на білому знаку, розташованому прямо під синім знаком.

У їздових програмах спорту з собаками на трасах використовуються знаки червоного, синього, жовтого та білого кольору.

Червоні знаки (поворотні знаки, переважно круглої форми).

Червоні знаки мають бути встановлені на перетинах, розвилках і поворотах. Маркери мають бути встановлені на відстані близько 20 метрів до точки прийняття рішення, з боку траси, що збігається з напрямком повороту.

Аналогічно здійснюється розмітка траси на всіх “сліпих” поворотах.

Сині знаки (знаки прямого руху, переважно квадратної форми).

Сині знаки можуть бути розташовані з обох боків траси.

Сині знаки використовуються для позначення вірно обраного напрямку руху після повороту або перехрестя. Сині знаки мають бути розміщені на відстані близько 20 метрів після точки прийняття рішення і мають бути помітними при наближенні до точки прийняття рішення.

Сині знаки мають бути встановлені у наступних випадках:

1) на перехрестях і перетинах, якщо траса продовжується у прямому напрямку (знак має бути розміщений на відстані близько 20 метрів після перехрестя);

2) після повороту, який стосується тільки відповідного класу (класів) (знак з маркуванням класу, аналогічним поворотному червоному знаку);

3) після всіх перетинів, поворотів і “сліпих” кутів, які позначені червоними знаками;

4) за всією трасою через кожний повний кілометр. Як мінімум, через кожні п'ять кілометрів траси вони мають супроводжуватися знаками, на яких зазначена відстань, що пройдена та залишилася.

Жовті знаки (знаки привернення уваги, переважно трикутної форми).

Жовті знаки можна розміщувати з обох боків траси. Ці знаки позначають ділянку траси, де рекомендується знизити швидкість і підвищити уважність (крутий спуск, дуже різкий поворот тощо). Жовті знаки мають бути розміщені на відстані близько 20 метрів до складної ділянки.

В разі складності відповідного проміжку траси, на його початку мають бути розміщені два жовтих знаки на одному кріпленні. Закінчення складного проміжку має бути позначене одним жовтим знаком з червоним або чорним діагональним хрестом.

Жовті знаки мають бути роз'яснені на зборах лідерів команд або зборах гонщиків і зазначені на карті траси.

Знаки на контрольних пунктах.

Контрольні пункти позначаються прямокутними білими знаками з чорними літерами.

Інші знаки.

Кінець стартового коридору має бути позначений знаками обабіч траси.

Білий знак має бути встановлений на початку фінішного коридору із зазначенням відстані, що залишилася, для позначення початку зони “Без права на перевагу”.

Проміжки трас з неявним правильним напрямком можуть бути позначені додатковими знаками.

У разі проведення нічних етапів перегонів знаки мають містити світловідбиваючі елементи з мінімальним розміром 25 кв. см.

Інші види знаків дозволені лише за умови інформування гонщиків щодо них до початку перших стартів.

Додаток 13

до Правил спортивних змагань
зі спорту із собаками

Штрафні секунди та порушення на змаганнях з канікросу

№ з/п	Найменування порушення	Штрафні секунди		
		від 400 до 1500 м	понад 1500 до 3000 м	понад 3000 до 5000 м
1.	Агресія собаки	10	20	40
2.	Спонукання собаки до агресії	20	40	60
3.	Використання ненормативної лексики	20	40	60
4.	Кожен обгін спортсменом собаки на прямих ділянках траси	10	20	40
5.	Перекидання естафетної палички одним учасником іншому	10	20	40
6.	Відхід собаки від спортсмена і неповернення протягом 20 секунд	Дискваліфікація у виді програми		
7.	Вихід спортсмена з траси і неповернення протягом 20 секунд, продовження подолання дистанції не з місця сходу з траси	Дискваліфікація у виді програми		
8.	Навмисне відхилення спортсмена від виконання вправи	Дискваліфікація у виді програми		
9.	Неперетин фінішного створу спортсменом та (або) собакою	Дискваліфікація у виді програми		
10.	Третій фальстарт	Дискваліфікація у виді програми		

Таблиця 1. Штрафні секунди та порушення (канікрос).

№ з/п	Найменування порушення	Штрафні секунди		
		від 400 до 1500 м	понад 1500 до 3000 м	понад 3000 до 5000 м
11.	Передача естафети не в зоні передачі естафети		Дискваліфікація у виді програми	
12.	Застосування ласощів		Дискваліфікація на змаганнях	
13.	Грубе поводження із собакою		Дискваліфікація на змаганнях	
14.	Неспортивне поводження спортсмена		Дискваліфікація на змаганнях	

Таблиця 1 (закінчення). Штрафні секунди та порушення (канікрос).

